

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עו'מי
עו'לים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת

פרשת בהעלותך תשפ"א

היכל הקודש קרית ברסלב ליבערטי
 Heichal Hakodesh Kiryas Breslev
 181 Huschke Road
 Liberty NY 12747

היכל הקודש בארא פארק
 Heichal Hakodesh
 Boro Park
 1011 41 Street
 Brooklyn NY 11219
 1-718-384-1652

היכל הקודש וויליאמסבורג
 Heichal Hakodesh
 Williamsburg
 27 Skillman Street
 Brooklyn NY 11205
 1-718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
 Heichal Hakodesh
 Kiryas Joel
 8 Premishlan Way.
 Monroe NY 10950
 1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
 Heichal Hakodesh
 Kiryas Joel
 8 Hayes Ct.
 Monroe NY 10950
 1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי
 Heichal Hakodesh
 Monsey
 32 Dolson Road
 Monsey NY 10952
 1-347-733-7551

**היכל הקודש ברסלב
 בלומוינג גראוו**
 Heichal Hakodesh
 Blooming Grove
 24 Merriewold LN S
 Monroe NY 10950
 1-845-238-0804

נדפס ע"י קרן הדפסה היכל הקודש
 181 Huschke Rd. Hurleyville, NY 12747
718-387-2691

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
 פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

**חיווק פאר די
 אידישע שטוב**
212-444-9169

**קול
 ברסלב**
212-444-9191

גרפיקה עיצוב ועימוד: א.י.ש. אשדוד 05276-27127

יומא. פרק רביעי - טרף בקלפי דף מב עמוד א - מתוך הדורת "אבן ישראל" (טשונולין)¹
רש"י

1 של פרה משקל עשר זוז - דבעיא כובד. של עריר - דבעיא חוקה, משקל שני
2 סלעים, ודייה בכך. של מצורע - דלא הא ולא הא - סגי ליה בשקל. הכי גרסינן:
3 פליגי ביה בן הלפתא ורבנן בפרה. ויסוף - שלא תטעה לומר שאחד היה
4 אומר משקל שני סלעים, משנה זו הוא לך סימן. ששנינו (במנחות ק"א.) אחד המריבה
5 ואחד המעטע, ודבר שייחן הוא לבישום.

6 בסוין זה חזכור לומר שהאחד נתן בה שיעור
7 המריבה מכולן, והאחד נתן בה שיעור וקא
8 מנעט מכולן, אבל שיעור בנינו לא חזכור
9 כאן, לא בפה פליגי - כגלשן של פרה.
10 והוא יומא - דאפליגי בה, חד רבאי בר קיסי
11 - שם חבב. ככפר. מיתת עדיקים מנפרת.
12 כדאמר בעלמא (מועד קטן כ"א.) למח נסמכה
13 מיתת אורין לבניו כחנות - לומר לך מה בניו
14 כחונה מבכרין אף מיתת עדיקים מנפרת. ל
15 פרי - פר כן גדול של יום הכפורים. אלעזר
16 וחוקק - אלעזר כתיב בה 'נתתם אותה אל
17 אלעזר הבקור' וגו' (במדבר י"ג וכו'ב) וכן -
18 'זאת חקת הרתורה' וכל היכא דרבינן וכו' -
19 עיובא הוא. אחין וחוקק - דכתבינן (ויקרא טו)
20 'והקריב אורין את פרה השחטת אשר לו ובפר'
21 'וגו' ושחת את פרה השחטת אשר לו' וכל כותבי
22 ביאורי מוח' בענינא (שם), 'וזההי זאת לכם
23 לחקת עולם לכפר על בני ישראל.' שחיטה
24 לא עבודה היא - ולא קימא דחקה אשחטת
25 שאני פרה דקדיש בוק הובית היא - כלומר אין
26 בה קדושת המזבח, אלא קדושת דמכא בעלמא.
27 שחרי שחיטתה פרה הגושחה, ודכתיב אין עד
28 עבודה נלקוח בה וכל העבודות שוות בה.
29 ולא בן רבן הוא - בתמימה אשחטת פרה
30 קדושת הגוף היא - ולא כתיבא חוקק
31 ואשחטת פרה כתיבה ודקה ומפילתו -
32 אמרואת נגעים - דכתיבי (ויקרא יג) 'בנגע
33 נראה' והוא אל אורין הבקור. ושחת אותה
34 לפני - שלא יסח דעתו משמירתה אדחשתא
35 אאלעזר קאי אלא, ושחת אותה אחר לפני
36 אלעזר. ורב - דעולם אלעזר שחיטה, ומאי
37 לפני - שלא יסח דעתו משמירתה אדחשתא
38 הוא דתבשרא פרה - שחרי כל בעמה איה
39 עשירי אלא לאפת. למעושי מאי - דלא פסיל
40 בה היסח הדעת מנושעה פרה. אסיפת אפרי -
41 'זאספה אשור שחיט' וגו' (במדבר טו.) ומילוי פיה
42 - לתת לתוך אפר לחותות לקדושו.
43 נתנת מים על האפר, ומעברן חדי.
44 למשברת

1 כ"א רבין פירשה משמה דרבי יתנון של פרה משקל עשרה סלעים - משום כובד אף
2 על גב דרבי יתנון לא חישי לכבוד, כדאמר רבא תנאי היא, ודלריה יתנון לית ליה כובד
3 - משום רבין סבירא ליה כשניטא דאביי דאמר כאן בקולות כאן בנפתא, ואפילו לספיים
4 דרביס כי אתא רבין פירשה משמה דרבי יתנון צריך לתרץ כן, ומכל מילת אילבא דרבי
5 יתנון פירשה אמר ליה שחטת משמימי.
6 אי נמי יש לומר: שלש לשונות שנתנו דקאמר
7 אילבא למאן דאית ליה כובד, שנתתו קאמר,
8 ולתי לא סבירא ליה.
9 **שחיטה** לאו עבודה היא - בכל ודחמא פירש
10 רש"י משום דכשריה בור. ותימה הוא:
11 דבפרק קמא דחובים (ד"ב) פריך דרבי שדושה דאי
12 אפשר לבטלה, וכשריה בורא ומשני: שדושה לאו
13 עבודה היא. והשתא מה השתובי הוא? שחרי
14 הקשה שדוה הלא ליפסל בור כיון דאי אפשר
15 לבטלה ופירש רבינן עיקב מאורלייניש: דלאו
16 עבודה היא - נדחתא אפילו בחולין. וקשה אם
17 כן מאי פריך עלה דהם, והאמר רב שחיטת פרה
18 בור פסולה בשלמא לפירוש רש"י - פריך שפיר,
19 אבל לפירוש רבינן עיקב - מאי פריך? נהו
20 דשחיטת פרה פסולה בור - מכל מקום לאו
21 עבודה היא. כיון נדחתא נהו בחולין. ותיב רנאה
22 ליישב פירש רש"י בן לפישר: שריתא לאו עבודה
23 היא. כיון דהיבדושו בה כל הפסולין ואפילו שנים
24 ודברים אגמאס - משמטא לא חשיבא עבודה
25 לפני המוקס מאיה טעם שידא, או משום נדחתא
26 שחרי בחולין, או משום טעמא אחריני. והדי פריך:
27 נמא לך דלאו עבודה היא - כדומשדורו בה כל
28 הפסולין, והלא יש שחיטה שהיא פסולה בור כגון
29 שחיטת פרתו ורבינן שמתוך מפרש: לאו עבודה -
30 דגבי קבלה בעינן שדומקא דלפי עיבור פנינים
31 וכיבשרתו אלא עמד והיטש דול לעינן ושחת -
32 כשר. בדרשין פרק 'כל הסולין' (שם כ"ב.)
33 'בן הבקר לפני ה'. והוא בעצמו הקשה לשמעון
34 תימני, ופליגי אתם אומרי שחיט דלוי יש שחת
35 לפנין מן הגשחת מאי איכא למימר נידח מצו
36 לעמוד דאפילו לשמעון תימני שחיטה לאו
37 עבודה היא. שחרי בקרשין שחרי עריך שיעמוד
38 המקבל בנפשו. בדרשין פרק 'אידוהו מקומן'
39 (שם ט"ז.) מילוק' לו יקח, ובשחיט לאו עינין
40 שיעמוד השחוט נכפתין. וכל פרק קמא
41 דחובים (ד"ב) ובפרק קמא דמנחות (ד"ב) והאמר
42 רב שחיטת פרה בור פסולה ומשני שאני פרה
43 דקדיש בור הובית היא - תימה! לפרש מפרו של
44 אורין דאמר פסולה בור, ולא הזה מצו
45 לשחיט הכי ואמר לי מורי הדין רבי שמואל בר
46 שלמה בשם הרב יוסף קלון ז"ל: מדהתם ליבא
47 למיפרך, דהתם לאו משום דעבודה היא - דאי
48 פסולה אפילו בשאר הבהמים, אלא בבין גדול
49 **למעושי** מאי אליבא דמעושי? אסיפת אפרי הוא
50 שחרי דהוא אסיפת אפרי הוא
51 דהוא אסיפת אפרי הוא
52 דהוא אסיפת אפרי הוא
53 דהוא אסיפת אפרי הוא
54 דהוא אסיפת אפרי הוא
55 דהוא אסיפת אפרי הוא
56 דהוא אסיפת אפרי הוא
57 דהוא אסיפת אפרי הוא
58 דהוא אסיפת אפרי הוא

1 לחדויה, אלא גלי רזמנא דבעינן בעלים, מיד דחא אסיכה ולא עבודה היא. דבעינן בעלים. שאני פרה דקדיש בור הובית היא - דהכי נמי אמרין פריק אפרי חובים (ד"ב) ובפרק
2 קמא דמנחות (ד"ב) ובפרק קמא דשבועות (א"ב.) וקשה במאן לפירוש רש"י, שפירש בריש פרק 'אין ממעדין' (עבודה זרה כ"ג וכו' ושם) גבי שמע פמה פרה קדיש מנחא היא, דאי קדיש בור
3 הובית היא - מי מייפסלא ברביעה. אלא מעתה היפסל ביוצא דופן, אלא תניא ופסולה ביוצא דופן, ורבי שמעון מכשירי אלא שאני פרה. והואיל דהתם פוסל בה - דבר עוה ועבדה וזה
4 פוסל בה, ופירש רש"י לדרבנן קדיש מנחא הוא, ולחבי מייפסלא ברביעה וביוצא דופן. ולרבי שמעון קדיש בור הובית היא, ולחבי לא מייפסלא ביוצא דופן. והוא נסודו רבי שמעון ומייפסלא
5 ברביעה. משום דכיון דהתם פוסל בה דבר עוה ועבדה וזה פוסלין בה. וקשה לפירוש דאם כן כל סומא דתלמידי בבמו דווכי דקאמר פרו קדיש בור הובית היא - כרבי שמעון ולא
6 כרבנן? ושם מפורש. ובפרק קמא דחולין (א"א ד"ה חטאת), במשמעתא דמנא הא מילתא דאדילי בתר רובא. אחריתי.

1 **למעושי** מאי אליבא דמעושי אסיפת אפרי בו - תימה! ליה מאי אקמר למעושי מאי וכי חובה הוא שיש לו לפעוט. וליבא למימר שחרי דודי שחיטה שריפה שיש כתיביה הבאים באחד
2 אמן מלין, דארורה, אסתן באחד - דאי מייצר צריכי. ונראה דעל כרחך היסח הדעת לא פסיל לבטלה, דאי פסיל בחולין - מאי איצטריך למיכתב משחיטה ובשריפה
3 דלא אתו מדרשין למיכתבה גבי אסיפת אפרי או מילוי מיהא או באחת מן האשרא, ורבי חיילת עבודה ולא עבודה, והשתא הוא ומתבשר פרה - ותנו מילוי וגימור כדאי, וכליתא
4 בתביה בתרתי שיש בכל חיה מילתא דחשיבותא: אלא שטעמא מניה למעושי עבודה שאין לה שום חשיבותא. דלא פסל בה היסח הדעת. היינו קאמר למעושי מאי.
5 למשמרת

למשמרת למה נדה כתוב - תמה לא אם בני אבי איעטרך קרא בשחטה ובשריה?
ובהכי חייתו חייתו מותרת ותלת. וליכא למימר דאין הכי נמי דלא עריכי, אלא
דיו לזו שני כתובין הבאין באחד ואין מולמדין. והא דקאמר למעטי השלכה - משום
דשלשה כתובים הבאין באחד ואין מולמדין. חזי: ומשמע דקאמר אלא למעטי השלכת עץ

אור, והמאין דלמעטי אסיפת אפרה דמעיקרא
דההיא מבח יתור קאמר, ולא מבח שני כתובים
הבאין באחד, בדפשיטתי. ועוד: אי מבח שלשה
כתובים אף ממעט השלכת עץ אור - אם כן מאי
איעטרך למימר טעם דלבר דלאו גופה פרה?
ניתוח: ויש לומר: דשחטה לא אתיא מכולהו,
דמה וכלולה - שאינן נהניין בחולין, תאמי
בשחטה דלאו בערודה היא שנתנה בחולין. ולהכי
נאמר דלא מיפסל היסח הדעת כמו בחולין
אשר ושירפה נמי לא אתיא מכולהו - דמה וכלולה וכן
היא שפסול בתוך היסח הדעת החוץ מיד להאמ,
דמיד בשעת שחטה מקבל הדין כפי לחותו, וכן
באסיפת אפרה ומילוי מימיה וקידושן ראין
לאלתר להאמ. מה שאין כן בשירפה. ואסיפת
האפרה ומילוי מימיה וקידושן - דמה וכלולה ויכתוב
בהו "למשמרת", וכלולה לא אתא. דמה וכלולה
- שפסולים באשה וכלולה. ואין להקשות: אמאי
איעטרך ליתכחב בכל שלשתן באסיפת אפרה
ומילוי מימיה וקידושן? ולכתובו בחוץ מנייהו. וניתוח
איך מנייהו דיש לומר: דאיהו מום שלא היה
בכתב היחסי מנועט, ולא הייתי ממעט השלכת עץ
אור כדמעטנין השתא. כיון דהני כשרין באשה
באיש. והשלכת עץ אור פסול באשה.
אף אני אביא שחטה וכו' עד השלכת עץ אור
- תמה לי: אמאי לא קאמר מה הוה
מנייהו מותרת. והשלכת עץ אור פסול באשה.
דעשה פרה. ורבי אסיפת אפרה ומילוי מימיה
וקידושן ומעט השלכת עץ אור ואלו דלאו גופה
דפרה ניתוח. דהכי נמי אמרינן לעיל גבי היסח
הדעתו ויש לומר: דסברא דהא לרבינו השלכת עץ
אור אהוב ושני תולעת טעם מנאסיפת אפרה ומילוי
מימיה וקידושן, כיון דהנהו כשרים אפילו באשה.
התך חשיבי כולי האי דקבעי לזו כתיב. ולעיל נמי
גבי היסח הדעת, אי לא דפסיל קרא היסח הדעת
בהיא באסיפת אפרה ומילוי מימיה וקידושן - הוה
מוקמינן בתוך מיטעא. ולא בהלכות עץ אור.
דתע, דקאמר לעיל מעיקרא אילמא למעטי
אסיפת אפרה וכו'.

לא היתה פרה רוצה לצאת - אין מוציאין עמיה שחורה, שלא יאמרו שחורה שחטמו.
ואין מוציאין עמיה אדומה - שלא יאמרו שחטים שחטמו. רבי אומר: לא מן השם
הוא זה, אלא משום שאמרו "אתה" - לכרה. ותנא קמאי, הא פתיב "אתה" - מאן
תנא קמאי - רבי שמעון היא, הדינש טעמיה דקרא. - מאי בינייהו? אלא יאמרו ביניהו

עמה. משום שאמרו אותה - ו"הוציא אותה. דרדיש מקמא דקרא - בבבא מעינא (קט"א) אלמנה עשירה - משבטין אותה, עני - אין משבטין אותה, שלא משאת צורך
לחזור לה, ואתה משיאה שם רע בשבטניה.

"למשמרת למה נדה" פתיב. אלא למעטי השלכת
עץ אור ואובו ושני תולעת דלאו גופה דפרה ניתוח.
איהמור, שחטמה פרה בור, רבי אמי אומר: פשרה, ורבי
יצחק נחמא אמי: פסולה. עולא אמר: פשרה, ואמרי
לה: פסולה. מתיב רבי יהושע בר אבא לסייעיה לרב:
אין לי אלא הוצאת מימיה שאין כשרין באשה כבאיש,
ואין כשרין אלא ביום, מניין לרבות שחטמה וקבלת
דמה, והוצאת דמה, ושירפתה, והשלכת עץ אור ואובו
ושני תולעת - תלמוד לומר "ותרה", וכול שאני
מפרה אף אסיפת אפרה ומילוי מימיה וקידושן - תלמוד
לומר "ואתה". ומה ראיה לרבות את אלו והוציא
אמר? אחר שריבה לפתוח ומימעט, אמרת: הרי
אני למדין כולן מותרות מימיה. מה הוצאת מימיה -
אינן כשרין באשה כבאיש ואין כשרין אלא ביום,
אף אני אביא שחטמה וקבלת דמה והוצאת דמה
ושירפתה והשלכת עץ אור ואובו ושני תולעת, הואיל
ואין כשרין באשה כבאיש - אין כשרין אלא ביום.
ומוציא אני אסיפת אפרה ומילוי מימיה וקידושן, הואיל
ואין כשרין באשה כבאיש - כשרין נמי ביום וכלולה.
והיא מאי הויבתא? אילמא מדפסולין באשה פסולין
נמי בור - הוצאת מימיה תוכיה, שפסולין באשה
בכשרין בור! - אמר אבוי, היינו הויבתיה: אשה מאי
מקמא - אלעזר ולא אשה, ור נמי - אלעזר ולא רר.
אמר עולא: כל הפרשה פסולה, משמע מוציא מיד
משמע, ומשמע ממילא: "ונתתם אתה אל אלעזר
בבתן הדיוט. בשלמא למאן דאמרו לדורות בבתן
הדיוט - שפור, אלא למאן דאמר לדורות בבתן גדול
מאן ליה? - גמר "הקה" "הקה" מיום הנפגרים.
ו"הוציא אתה" - שלא יוציא אחרת עמה, פדתנן:
לא היתה פרה רוצה לצאת - אין מוציאין עמה שחורה, שלא יאמרו שחורה שחטמו.
ואין מוציאין עמה אדומה - שלא יאמרו שחטים שחטמו. רבי אומר: לא מן השם
הוא זה, אלא משום שאמרו "אתה" - לכרה. ותנא קמאי, הא פתיב "אתה" - מאן
תנא קמאי - רבי שמעון היא, הדינש טעמיה דקרא. - מאי בינייהו? אלא יאמרו ביניהו

דאפק

למשמרת למה נדה - משמע דרביעי שמור עד שיהיה מוקד. דאמר:
פרה שחטמה בור פסולה. הוצאת מימיה אין כשרה באשה - לקמן מפרש לה. ואין
כשרה אלא ביום - דרביעי (במדרג יט) הוצא יתחטא בו ביום השלישי. מניין לרבות
שחטמה וקבלת דמה והוצאת דמה ושירפתה והשלכת עץ אור ואובו ושני תולעת -
דלא יהיו כשרין אלא ביום. דאילו לענין באשה

כבאיש שני איעטרך לרבינו, וכלולה מתיב בור
או אלעזר או כתיב. והוצאת פרה - גל נכתב
פני אהל מועד שבע פעמים. תלמוד לומר
תרה - "וצאת חקת התורה" (שם) תורה אתה
לכל בערונתה. תלמוד לומר את - את הכתוב
באן קיים, ולא תוסיף. אורי שריבה הכתוב
ותיעט - ולא פרש מאי ריבה ומאי מימעט,
מעתה לא מסוקן אלא לתחובתן בה את האמת
ואת הישר. אמרת הרי אני מליידין כולן פסולות
מימיה - שפסול הילכה מפרש בו. שאין
כשרים באשה כבאיש - ברלוקין: זילק אוב
וטבל במים איש שהיה נגר (שם) והאי מאי
תיבתיה - לשמואל, אי נימא מדרקני שחטה
פסולה כותב פסולה נמי בור. אשה מאי מקמא
- מנא ליה שחטמה פסולה כותב פסולת
קבלת דמה והוצאת דמה - תיב ולקח אלעזר
הבית מדרגה" - היינו קבלה. "והוא אל נכח פני
מלת מועד" - היינו הוצאתה. ושירפה נמי לעיל
אין כשרין בור, הודו ושקף את פניה לעיני
דאלעזר. והשלכת עץ אובו בבור כתיב. אלא
שחטה מהכאן אלעזר ולא אשה - ועל כרחך
"ושחט אותה לפני" - אלעזר קא דרש לה
תנא כרב, היא שחט אורי שחוט ואלעזר ראה
ברדיש שחטלה - מרובא ממעט אשה אלא
מאלעזר דרש שחט תנא. וכי דהכי דמעט אשה
מהכא - ממעטין נמי זו. כל הפרשה כולה -
שחט עמה, כמו שבערונתיה סדרות זו אחר זו.
משמע מוציא מיד משמע ומשמע ממילא -
בשחטוקא בה אינך יכול להשוות שחט
הפרשה כשהיא, שיהיו כל מקראותיה שום זה
עוד זה, אלא יש בך משמע מקרא זה מרמיא
מכלל משמע מקרא שלפניו. מה שפסל זה
בכשרו זה, או מה שחבשו זה פסל זה, ויש בה
מקראות משמעת שמתקיימן ממילא
משמעוהו, שהמשמע עומד במקומו ואינו
מרמיא מכלל חבירו. ולפי סידורן יש לך להבין
מזה המרמיא מכלל חבירו, ומוי משמע ממילא.
ועבשו דרש והולך את כולה. לאלעזר -
שהוא סגן. בשלמא למאן דאמר לדורות כבתן
הדיוט שפיר - דכיון דלא קבע לה קרא בהדיא
כתיב אן בור גדול - כל כדעיס כשרה בת. שלא
יאמרו שחטים שחטמו - וקיימא לן שכל מלאכות
דבעשות עמה פסולות אותה. כדתנן (פרה פרק
ד משנה ד). כל העוסק בפרה מתחילה ועד סוף
פוסלין אותה במלאכה. (מג"א). נמי
אמרין: "ושחט אותה" - שלא ישחט אחרת
עמה. משום שאמרו אותה - ו"הוציא אותה. דרדיש מקמא דקרא - בבבא מעינא (קט"א) אלמנה עשירה - משבטין אותה, עני - אין משבטין אותה, שלא משאת צורך
לחזור לה, ואתה משיאה שם רע בשבטניה.

דאפק

1 לרב הי מיעט אר מיעט ואן מיעט אר מיעט אלא לרובת - על ברוך צריך לומר
 2 לרובת כון הדיט שיהא כשר בקבלה הוואה, אבל ברוגא ושדושה ורוקא אלעה,
 3 דהא לכרולו לישני אמרתינן לעיל אותה לאלעה. הוא דאמר רבי יודא אמר רב לעיל שדחשת
 4 פרה בור פסולה, דמשמע אל בבחן כשידה, ואפילו בבחן הדיט: יש לומר: ולדורות קאמר,
 5 וסבירא ליה כהווא לישני דאיתיה "רואה" לאלעור
 6 הבחן, הא לדורות - בבחן הדיט.

7 **הלבל** כשרין לקדש - מירש רשיי: המים
 8 בעל האפר. ומבסכת פרה במבא
 9 דרביי משמע שדיו נחנין האפר על המים, הוא
 10 דכתיב: "ולקחו לטמא מעפר שריפת דחזאת נתן
 11 עליו מים חיים אל בלי" דמשמע מים על האפר
 12 - יש לפרש "נתן עליו" כשבילו יתן מים חיים
 13 אל כלי. ואורבא משמע שמיים שמיים גניבים כבלי,
 14 והאפר נתן עליהם למעלה.

15 **מאי** ולקחו לטמא דאפילו קטן דפסלי לך החם
 16 הבא כשר - הוא דמכשרי פניו בקטן מברשי
 17 תושבו - יש לומר: מברשי דאחי לכלל רעת.
 18 **ונתן** ולא נתנה - אף על גב דכל דתורה כולה
 19 כלשון דבר נאמרה, ואפילו הכי לא ממשעין אשה
 20 אלא הווא דכתיבי איש בהדיא, יש לומר: דשאני
 21 הבא מרשיני קרא מדיבוריה דרבייב "ולקחי לטן
 22 רביס וחדר כתיב "נתן" - לחבי דרשינן ולא
 23 נתנה.

24 **עד** דשקל חר ויהיב חר - פירוש: הוצא גופה
 25 דשקל ליה, מערב ליה במים.

26 **הלבל** כשרין לחיות חוץ מוטמוטום ואגרוניטום
 27 כר - תימה ליה דרבי ירמי משעית דהכל שריט
 28 לקדש ולדחות מיתנן במסכת פרה (פרק ה משנה
 29 ד ובפרק יב משנה י), מאי שנא בקידושו אל
 30 קטני מוטמוטו בהדי אשה ואגרוניטום, דכרתינן
 31 נבי הווא: ויש לומר: דהנא קטני דרבי יודא נמי
 32 פסיל ליה לטמוטום לקדש מפני שהוא ספק ערל.
 33 כדאמר בפרק "הערל" (ביבמות ע"ב), מוטמוט
 34 ספקינן דרבי יודא פסול. וקידוש ספק ערל
 35 וערל שקדש קידוש פסול. אגרוניטום שקדש
 36 קידוש כשר, מפני שהוא ספק אשה. רבי
 37 יהודה פסיל באשה ואגרוניטום, ותנא קמא
 38 דרבי יהודה דמתניתין ויהיב תנא קמא דרבי יהודה
 39 ברייתא דפרק "הערל" (גם זה שם) וסבירא ליה
 40 כרבי עקיבא דסבירא לערל כי בטמא, הוא דלא קתינן
 41 תנא קמא חוץ מוטמוטום - יש לומר: אין למדין
 42 מן הכללות אפילו במקום שטמא ברוך חוץ, ותנא
 43 חוץ מרשי שוטה וקטן ושרי על וטמא ומוטמוטום,
 44 הוא דלא מרשי מיתניתין אפילו דאמר רבי יהודה
 45 הוואו כשידה ופרקי מבריתא - יש לומר: משום
 46 דברייתא קתינן בהדיא דהוואו פסולה, לחבי
 47 ניהא ליה למפירי מניה.
 48 **אשה** מסנתו - בפרק בתרא דמסכת פרה
 49 דתוספתא פופרי: שיהא כשרה מסנתו אווח
 50 לו מביטא, אפילו בשעת חיות, ולא מביטא
 51 בשעת טבילת האווב, הוואה חשיב כרבווא
 52 מטיבילת האווב. משום דקראי מבריתא מניה
 53 קטן כמטילה בתב דכתיב: "וכל בנים איש חטור" ודרשינן דהוואו חטור - למכשרי
 54 דקטן, ולפנין הואה מטבילה, דאיחשוק וקטן כשר, אתא האי למימרא
 55 ובמתניתין דפרק בתרא דפרה (משנה י) סמיים עלה: ואם אווח כיהו, אפילו בשעת
 56 חיהה - פסול. ורבינו יצחק מסימנטיט גיגום ביה, דבתוספתא כרבווא דהוואה ריה

1 **דאפיק חמור ברהה** - דלתנא קמא שרי, דלכיא שטנא יאמור. דלבי אסור, דהא "אוהה"
 2 כתיב. ולקח אלעורו הבחן - בקבלת דמה. לשמואל - דרייק "לפניו לומר שהור כשר
 3 לשתרעה" איצטריך למיכתב בקבלת דמה אלעורו לאהודהה לאלעור. הוא בתב ולקח
 4 מדמה (הוואה באמצע) - הוה משמע דאשתדו קאי. לרב - נמי דאמר שדושה באלעור
 5 היא - דלא היה ליה למיכתב בקבלת אלעור,
 6 וכי כתיב - דאי מיעט אר מיעט, לאלעור
 7 ולא אחרי, ואין מיעט אר מיעט כר. ולקח
 8 הבחן עין ארו לשמואל - דאמר בקבלה הוואה
 9 באלעורו הוא, כתיב בהו בן לאכשורי השלבת
 10 עין ארו בבחן הדיט. הוא דאי משמע מוציא מיד
 11 משמע, וכן לו דני דאמרינן, ולרב דמכשר
 12 קבלה בבחן הדיט - הי האי משמע ממילא,
 13 ואני מוציא ממילא כתיב. שלפניו. ואיצטריך
 14 למיכתב בתב, הוא כי כתב ולקח עין ארו ולא
 15 כתיב כון - הוה אמניא: ולקח - כל מי
 16 שריצה, ולא הוה מוקמינן ליה אבחן דקבלה
 17 סלקא דערך אמנא האויל ולא גופה כר. הבחן
 18 בבחינו - הוא כר קרא יתירא הוא, דלא היה
 19 ליה למיכתב אלא "וכבש בנידו" ונו ואנא
 20 ידענא דארא דאריי רביה קאי, אלא למסמך כון
 21 אבירי: כלומר: שבבניו כוונה געשית, ולא
 22 בבניו חלי, ושטא הבחן ער היב - ללמד על
 23 פרה געשית לדורות שריצה בניו כוונה.
 24 **נהיאת** לפאן אפר - לעיל: ללמוד בבחן
 25 הדיט, ולא גמר חוקה מיום הכפרים -
 26 איצטריך למיכתב כון הבא. ללמד על שר
 27 דרות שריצה כוונה. איש להכשיר ליה
 28 - משום דלעיל מניה איירי בבחן, כתיב הבא
 29 "איש" להכשיר את הור, האי כתב ואסף את
 30 אפר פרה - הוה אמניא כון, דלעיל מניה
 31 איירי בבחן, כתב הבא איש להכשיר את האשה
 32 - דאי לעשטי טמא - שפטיטא דחזאת קרייה
 33 רומנא. לקדש - לתת מים על האפר כבלי
 34 דרס. ולקחו לשבא - תרבי ואסף איש סתור
 35 כתיב, זו היא עבודה שאחר אסיפה, וכתיב
 36 "ולקחו" - אותם, ואגרוניטום באסיפה, זו אושה
 37 ולא חרש שוטה וקטן, **אם** כן - הוואיל אדלעיל
 38 קאי, נמא ולקח, דהא גבי אסיפה בלשון יחיד
 39 כתיבה. **אשה** מנא ליה - וכן אגרוניטום, משום
 40 ספק אשה. ורבינן - אמרי ליה לעולם אדלעיל
 41 קאי, הוא דלא כתיב ולקח לשון יחיד - דאי
 42 כתיב ולקח נתן בניו אמניא עד שר דקל חר
 43 האפר הווא עצמו יתנה על המים, כתיב ולקחו
 44 - דאשתו, שפלי חיה, איש אווב - בתאבי
 45 בהזאת מניה. והוא עבודה שאחר הקידוש,
 46 לרבנן - דאמרי: הקידוש נעשה באותן
 47 אסיפה, ובאסיפה כתיב: איש סתור" ודיעו: זו
 48 אושה על כרוך איש סתור דהבא לא
 49 לאכשורי זו אושה ולמפיליט קטן, ולחיו משמע
 50 ממילא - דאם כי לשתוק קרא מניה מברוב
 51 ולקח אווב וטבל במים הווא, ואנא ידענא
 52 דכרבווא דלעיל מניה קאי, וכי בתאינא דמירש
 53 איש ולא אשה - על כרוך משמע דה מוציא מיד משמע. מירש להכשיר קטן - דפסליה
 54 בקידוש. ולי' יתודה - דאמר: אשה פסולה בקידוש וקטן כשר, אתא האי למימרא
 55 אפכא: איש" - ולא קטן, "סתור" - להכשיר אשה. ועל כרוך ליבא למימיר דמשמע
 56 מניילא דאם כן לשתוק מניה.

1 רבותא טפי להבשר, וכן מן במותגיני וכן פסול הוה ליה למונתא אפילו בשעת טבילה
2 וניראה לו דלא קשיא: דהא דרסלנין היכא דהאשה אחוה בידו – היינו משום דהוי כאלו
3 האשה שנתה אחרו, והוה ידאי הוה שפטו טפי לפסול אשה בטבילה מבחונה, דקרא
4 דמענטע מיניה אשה בטבילה בתרו, ולגבי הבשר, קטן היא רבותא טפי בחתא, משום
5 דקרא דמיתתא מיניה קטן – בטבילה בתירו.

6 **וְלֹא** פלגי רבי יהודה – תימנה ויהא דבתסנתא
7 דמסתח פרה תנינא בהריא: רבי יהודה
8 מכשיר בקטן ושטנא מוקשה אלא שמעו ליה
9 דברייתא, **לַיְמָלַד** על טבול יום כשרה פרה –
10 תימה: למה לו קרא? מוזיקא תיחי לפוסל או?
11 משום דחזקת קרייה רומאן – הא חזקה לאו
12 עברה היא, כיון שזר כשר בה, ואי משום דכתב
13 טוב טריב בפרישה זאקא איש שורו "ועבל
14 בזמא איש שורו" – לא אשמירך לדרש בטילה,
15 בשמתקן; ויש לומר: סלקא דעתך מדרבתי ב' ותיח
16 במקום שרתי' בענין נמי גבא שיהא שורו גמור,
17 קא משתען, ול' הא תאמר: דהכי גמרינן שאר
18 עבודת ד' פרוה פוטור בו מרואז; איבא למפרך:
19 מה לחזקה – כשרה בחור ויש לומר: דאפילו
20 הדי, כיון דעיקר שוריה בהווא קאתי, ואבשר בה
21 רחמנא חזקה – כל לבן בשאר עבודותו, ואם

22 תאמר: ויאנן לרבית מוסרס כפרים אכל טבול
23 יום לא? יש לומר: דמוקמינן קרא בשטמאה
24 דאחיה פרישה, בענין נמי טבול ואל טיבא בה
25 כפרה, והכי אמרינן בפרק שני בחובים (זב,
26 ז' למאן דאמר מוסרס כפרים שיהיה – קסבר
27 טומאה וכל מוסרס חלילה, וכן דמוקמינן טמא
28 מת דאריירי באותה פרישה – הוא הדין כל טבול
29 יום, אפילו ערב אתו בשוכסר כפרה, ותנא דאמר
30 מחוסר כפרים פטול – קסבר: טומאה דאחיה
31 פרישה, רדידתי טבול יום דמיה, ודלא מחוסר פרישה
32 אבל דוב מוצרע – לא אפילו העריב עמשה, כיון
33 דמוסרס כפרים.

34 **אמר** רבי יהודה בני של חיבל – הוא דאמר
35 לקמן דפרשין נמי טבול האולם למחנה
36 – הא מסיקנן לקמן דבמי מילי בשעת הקטרה
37 דחיבל, ובשעת מנן טומאת מילי דחיבל, אבל בשעת
38 הקטרה לפני ולפנים – לא, והבא איידי בהקטרת
39 קטרת לפני ולפנים, ומי אורי הקטרת קטרת
40 לפני ולפנים וכל הדין מיני המגמט, ולקסינן כי
41 בעי לאוכוחי דפרשין מניין האולם למחנה אף
42 בשעת הקטרה לפני ולפנים ממיריתא, רדבי וסי,
43 הוה מצי לאוכוחי ממתנתון דאין פרשיה, והוה
44 ליה למעוה: ארקמשה לו בברייתא דרבי יוסי,
45 בזבאי לו סייעתא ממתניתין; ויש לומר: דמתניתין
46 לא הוה מצי לאיתוי סייעתא, דיבא למעור כיון
47 דחרישה רבבין האולם ולמחנה אינה אלא
48 מדרבנן, דמאורייתא אן פרשין אלא מאוה
49 מינה, לא חזר אלא על העומדים שם שלא
50 לצוער, וכן תאמר: אם בן אמואי לא קאמר דהא
51 מילתא איבא נמי בני היכל לבין האולם למחנה
52 דאילו מחנה פרישין אפילו לצוער – ומנין
53 האולם למחנה לא פרישין אלא שלא לצוער; ויש
54 לומר: דהמקסן דלקמן סבידא ליה דרפאלו מהיבל
55 נמי לא פרישין אלא עברה, והוא לא חזר מניה
56 במתניתין מידי, אלא חזר הני שבחיבל, דכיון
57 דצוער עברה ויהא – שרי אף בחיבל.

1 ביון דאמר כי – דאת על כרחך לא מצית למימר בדאי דמשמע מימלא הוא, ועל כרחך
2 פליגי, והוה הפחור – האי טהור ותיירא הוא, דהא כטחור קאי. **סבלל** שהוא סמא –
3 שריצא מכלל טומאה, כי חוה – כי מרקוקי, לא מספקי מיעה – כלומר לא ויה מעילין
4 מותבה דבר ודודש לזדתי יכולין לאחור בשעיתה להשוות להשוות שיהא מקראתיה כולם
5 ומצייא זו מיה זה, או כולם מקראתימ זה אורי

6 **וְלֹא** קפלי רבי יהודה! **אמר אבוי:** מיון דאמר קר
7 **משמע מוציא מיד משמע** ומשמע **מומילא** – פלגי.
8 **וְהוּא** הכהר על הממא, "טהור" – **מכלל** שהוא
9 **ממא**, לימד על טבול יום **שפשך** קפיה, אמר רבי
10 **אסי:** כי הוה פה רבי ויתנין **וריש לוקיש בפרה**, לא
11 **מסקין מיניה אלא ממא** דמסקין ומגלא מבי קפיה, אלא
12 **אמרי:** משמע מוציא מיד משמע, ומשמע מומילא, הני
13 **תנא קמיה דרבי יוחנן:** כל השחיכות בשרות, בור,
14 **חוג משל פרה**. אמר ליה רבי יוחנן: פוק הני לקרא!
15 **לא מצינו שחיכות בור פסולה**, ורבי יוחנן, לא **מיבצע**
16 **רבאי ויתנין משום רבי שמעון בן יהוודקי:** שחיכות פרה
17 **בור – פסולה**, ואני אמר: **כשרה**. **ולא** מצינו שחיכות
18 **ששכסו בור**, **כא** לו אצל פרו **שניה"ל**. מאי **שאנ**
19 **ביודי ראשו** ולא אמר **ובגין אהרן עם קדושי**? ומאי
20 **שאנ ביודי שני דאמר** **"ובגין אהרן עם קדושי"**? –
21 **תנא דבי רבי ישמעאל:** כך היא מדרת הדין ונתנה,
22 **מוקב יבא ויבא וכפר על החייב**, ואל יבא חייב
23 **ויכפר על החייב**. **משנה** השמו **וקבל במוקב את**
24 **רבו**, ונתנה **למו** שהוא מקבט, בו על הרוך,
25 **דביועי** שבחיבל **בדי** שלא יקרוש. **למי** מחתה עולה
26 **לראש המזבחה**, ופנה **גזלים** אילך **ואילך**, והיתה מן
27 **המקופלות הפנימיות**, וירד והיתה על הרוך הרביעי
28 **ששעורה**. **ככל** יום היה חותה **בשל** כסף ומערה בתוך
29 **של זהב**, והיום חותה **בשל** זהב ובה היה **מכניס**. **ככל**
30 **יום חותה בשל ארבעת** קבין ומערה לתוך **שלישת**
31 **קבין**, והיום חותה **שלישת** קבין, ובה היה **מכניס**. רבי
32 **ישמעאל** קבין, והיום חותה **שלישת** קבין ובה היה
33 **מכניס**. **ככל** יום היתה בקרה והיום **קלה**, **ככל** יום
34 **היתה ירה קצה** והיום **ארובה**, **ככל** יום היתה והקה
35 **רוק** והיום **ארום**, דברי רבי **מנחם**. **ככל** יום מקריב
36 **פרם בשחרית** ופרם בין הערבים, והיום **מוסיף** מלא
37 **הקבין**. **ככל** יום היתה דקה והיום **דקה** מן תיקוף, **ככל**
38 **יום הכהנים** עולין **במוקב** של **כסף** וירדו **במוקב**
39 והיום **בתן גדול** עולה **באמצע**. רבי יהודה **אומר:** לעולם בתן גדול עולה
40 **באמצע** וירד **באמצע**. **ככל** יום בתן גדול מקדש דיו ורגליו מן הכיור והיום מן הכיתון של
41 **זהב**, רבי יהודה **אומר:** לעולם בתן גדול מקדש דיו ורגליו מן תיקתון של זהב. **ככל** יום
42 **היו שם ארבע מערכות** והיום **משש**, דברי רבי **מאיר**. רבי יוסי **אומר:** **ככל** יום **שליש** והיום
43 **ארבע**. רבי יהודה **אומר:** **ככל** יום שתיים והיום **שלוש**. **גמרא** והכתוב **"וקל אדם לא יהיה**
44 **באהל מועד"** – אמר רב **יהודה:** תני של חיבל. תנו **רבנן:** **"וקל אדם לא יהיה באהל מועד"**
45

יכול

יכול

בשילה ובית עולמים מניין - וכי האי גוונא אמרין לקמן בפרק הוציא לר' (גגא) גבי
 מעלה עשן, ובפרק ישני שעירי (לקמן טו.) תניא: (מדבר) המדבר - לרבוב
 נוב ובענן שילה ובית עולמים, ובפרק שי דסוטה (טו.א.רש) גבי עפר סוטה "זמן העפר אשר
 ידחה בברקע ומשכן" קאמר: שילה ובית עולמים נמשכן? (שם)
 בשילה ובית עולמים מניין - וכי האי גוונא אמרין לקמן בפרק הוציא לר' (גגא) גבי
 מעלה עשן, ובפרק ישני שעירי (לקמן טו.) תניא: (מדבר) המדבר - לרבוב
 נוב ובענן שילה ובית עולמים, ובפרק שי דסוטה (טו.א.רש) גבי עפר סוטה "זמן העפר אשר
 ידחה בברקע ומשכן" קאמר: שילה ובית עולמים נמשכן? (שם)
 בשילה ובית עולמים מניין - וכי האי גוונא אמרין לקמן בפרק הוציא לר' (גגא) גבי
 מעלה עשן, ובפרק ישני שעירי (לקמן טו.) תניא: (מדבר) המדבר - לרבוב
 נוב ובענן שילה ובית עולמים, ובפרק שי דסוטה (טו.א.רש) גבי עפר סוטה "זמן העפר אשר
 ידחה בברקע ומשכן" קאמר: שילה ובית עולמים נמשכן? (שם)
 בשילה ובית עולמים מניין - וכי האי גוונא אמרין לקמן בפרק הוציא לר' (גגא) גבי
 מעלה עשן, ובפרק ישני שעירי (לקמן טו.) תניא: (מדבר) המדבר - לרבוב
 נוב ובענן שילה ובית עולמים, ובפרק שי דסוטה (טו.א.רש) גבי עפר סוטה "זמן העפר אשר
 ידחה בברקע ומשכן" קאמר: שילה ובית עולמים נמשכן? (שם)

יבול אף ככל תקוה - אל ידא אדם עומד כשהבוקן מקטר קטרת לפני ולפנים. אין לי
 אלא בשעת הקטרת קטרת - לקמח מפרש מאי משמע. חזי אמר וו הקטרת קטרת
 אדילון מתן דומס אל שוד כבולמ. שהפר מכפר עליו ועל הכהנים, השוער על ישראל.
 על לשון חכם - כי הידא דקודש שליו חזי הוה, דרביני (כמדברי יו) אחים מיתמא את
 עמ' דין - ענין הרע בחיטא דהא. פרי
 האולם ולפונא - מכל אור עשרים ושתיים
 אמות שביניהם. אל שני אלא בשעת הקטרת
 הדובב פושמי שחרית וערבית. שחר
 סמוך לו. אבל בשעת הקטרת דלפני ולפנים -
 מדיכל שהוא סמוך לו פרש. אבל מבין האולם
 ולמבוא שהוא סמוך לו - אל פרשי. בשעת מתן
 פ' כתיב שחיי - ובא על אמות ככל המצות
 שטתה הוראת עצמו ועשה. ומתן דמו על
 הצרכות לר' מנחם חזקה. ושערי עבודה ויה -
 ציבור שעבוד עבודה וזה בדרבא בית דין.
 מביאים פר לעולה ושעיר להטאה. כרבתני
 בדרש שחל לך אנשים (שם טו.) ואותו שיער
 מתן דמו על הפרכות. ואינו נאכל. בריליני
 בספרא וסיפרי ובמסכת נזיקים (מא.א.) האי מה
 קמשי על פי ב' - האי דא כמו דרי, כלומר
 מטעה ונחו מעלה יש מפרשת פ' הדכל לבין
 אולם ולמבוא: בין בשעת הקטרת כו' - קא
 סלקא דעתיה בין בשעת הקטרת ולפני ולפנים.
 בין שלא בשעת הקטרת ולפני ולפנים. אלא
 בשעת מתן דמים לפני ולפנים ומביא אולם
 ולמבוא אין פרושין - משום לפני ולפנים אלא
 בשעת הקטרת. אבל לא בשעת מתן דמים. מאי
 לא כו' - בדפרשיה. לא בשעת הקטרת הדכל
 - קאמר, דפרשיה מבין האולם ולמבוא דהבי
 כתיב שחיי מפרשיה מבין האולם בשעת
 הקטרת הדכל. כן פרושין בשעת מתן דמו
 משיח, דהוי גמי דהיכל. א"ה אבי - דכש
 מפרשיה בשעת הקטרת אדילין קא, ואל
 אדילין ולפנים - דא מה מעלה יש במתיה וכו'
 אין עד מעלה אלא הא? דלא בשעת הקטרת
 לפני ולפנים, דקתיב שבהיכל פרושין בין בשעת
 הקטרת בין דהיכל בין לפני ולפנים. בין שלא
 בשעת הקטרת ואל בשעת מתן דמים. בין
 דהיכל בין לפני ולפנים. ונתבין האולם ולמבוא
 אין פרושין שלא בשעת הקטרת. דדיא שעת
 מתן דמים לפני ולפנים. אלא בשעת הקטרת
 הדכל. דהא אפילו בשעת הקטרת יש מעלה.
 דאילו מדיכל פרשי בו. א"ה קתיב - בביחורא
 דהבי גמי קאמר. האי שלא בשעת הקטרת
 דקאמר - שלא בשעת הקטרת הדכל קאמר.
 אלא בשעת הקטרת היא אלפי ולפנים. בין בשעת
 הקטרת - ודהיכל. דהא אלפי בשעת הקטרת
 דקתיב - תנא שלא בשעת הקטרת דידיה. אלא
 בשעת הקטרת לפני ולפנים.
 בקדושה

אקרי אחל מועד אלא במדבר. ומקרא יתירא דהא דהו עריך למכתב אלא "וכל אדם לא יהיה בבאו לכפר בקדש" וסלקא דעתך
 דתרכינן שילה ובית עולמים אהל מועד דרבב דרומא - למעוטי ערות איצטרך.

כך פרושין בשעת מתן דמו משיח - הכי בני יהוה מצוי למדור בשעת מתן דמו רשעיה של ידו כ דהיכל אלא לא ספיקא ליה משום דיש מתן דמו לפני ולפנים. מה מעלה יש בין שילה וכו'
 - טובא איכא. דמבוא חזקה ומנורה ושליו מתן דמים בהיכל. מה שאין כן בין האולם ולמבוא. אלא לענין פרישה קאמר. מאי - לאו בשעת הקטרת לפני ולפנים - תימה: לי- מינא וכו'

דגורז דפרושה מבין האולם ולמבוא בשעת הקטרת לפני ולפנים, ולא בשעת האזה: והא בן הקטרת בין הואמר מחד קרא נפקא עליה ויש לומוה. בהקטרה רבב בקרא בהדיא. טפי גורז בה

רנן. ולא הוזא דמיתירא ל"כפר" נפקא.

דאילו

1 דאילו מהיכל פרשי בן בקדושה דיהי - זכי פירושא: לדידך לא היה ליה למתני האי
2 לישא רבין בשעת הקטרה וכו' אלא היה איבעי ליה למתני: שבחיכל פורשין בין
3 בקדושה דיהי בן בקדושה ולפני גופה. ומשמע בין הקטרת בין המתן זמים ובין האולם
4 ולמזבח אין פרישה אלא בקדושה הדיכל קדורת ודמתן זמים, ואמאי נקטה הקטרת,
5 ומשמע הקרת ותו ואל: בשלמא לדידי דאמרו
6 דפרשין בין האולם ולמזבח אף בשעת הקטרה
7 לפני ולפנים ולא מתן זמים דלפני ולפנים -
8 נחא אף דנקט הקטרת, ומשני: שם פרישה אית -
9 היא, ותנא הקטרה משום דעיקר קרא אידיה ביה,
10 והוא חרות במתן זמים.

11 **אתיא** כפרה כפרה מיום הכפורים - תימה ל: 1
12 בשלמא שערי עבודה ורה - כתיב בן 2
13 כפרה בפרשת 'שילח' אבל פר' כן משיח דלא 3
14 כתב ביה כפרה, אף על גב דאיחשב כן העלם 4
15 דבר מלך? למאן דאמר בפרק 'איחוד מקומן' 5
16 (ובחסו ג:) דרבי הלמל בנדרה שנה אף חזו 6
17 למלמד בהקטש, הוא פר' העלם גופיה בנדרה שנה 7
18 דכפרה כפרה גמרו ויש לומר: למאן דאמר מרובים 8
19 פרק 'בית שמאי (מב.)' לפר' - זה פר' העלם 9
20 ואף על גב דקרא בדידה איירי איצטריך למדווי 10
21 מאי ראתאי ליה מןהקדשא כמאן דכתב גופיה: 11
22 לדידה נחא דבא, דאיבא למיכר ב' דהכי 12
23 דארמינן דאדנוי לפר זה פר' העלם למאי דילפינן 13
24 ליה בהקדשא מפר כן משות, למדווי כמאן דכתב 14
25 בנפשה - דכי בני אתני להאי מילתא דבא 15
26 דארמינן מיום הכפורים למדווי כמאן דכתב 16
27 בנפשה, ולמאן דאמר לפר' - זה פר' הכת 17
28 הכפורים, יש לומר לדידהי קאי קשיא, דהא כיון 18
29 דרדיש 'ועשה לפר' - זה פר' יום הכפורים, 19
30 'כאשר עשה לפר' - זה פר' כן משח - זה פר' 20
31 איחשב פר' יום הכפורים ופר' כן משח לחדו, 21
32 וגמר מפר' יום הכפורים פרישה, דאף על גב 22
33 שערי עבודה כתיבם דילפינן ליה חתם מרתכת 23
34 'הזאתה' כפר' פעל, ודרשין מנייה שערי 24
35 עבודה ורה - לא חשיב ליה חתם כאלו דקושט 25
36 לפר כן משיח, אלא לפר העלם דכתב ביה קרא 26
37 - שאני תוהו ד'הזאתה' יתורא בעלמא דהא, 27
38 ואין במשמעותו שיהא מוקש לפר' כן משיח, 28
39 אבל פר' כן משח ופר' יום הכפורים היתולך 29
40 לישנא דקרא שמשע דשוקטו לו זה, ועשה לפר' 30
41 זה דרדיש פר' כן, כאשר עשה לפר' יום הכפורים, 31
42 וכן פרש' שם רבני עובד אבדחם אמילתא 32
43 אחריית.

44 **בבל** יום לא היה לה אשתיך - פירש רשי: 1
45 טבעת הלשעתי קול, כדכתיב 'ונשמע' 2
46 קולו בבוא אל הקודש', ובידשלמי רסנין: נרקק, 3
47 שלא יבוא, ונראה לרביע יתרו כן אשה, כיון 4
48 נרקה של עור היה עשוי סביב היה של מחתה 5
49 לאחור בה שלא יבוא, משום לכל כלי מחתה וכו' 6
50 מקנהו - זה כנול, ולפיכך היה עריך והיה נרקק 7
51 יותר מבשאר ימים, לפי שהיו הגחלים שחיים 8
52 במחתה וכו' מרובה עור שחתה והיה יתרו ושבו, 9
53 מציא אתה אשת אתה ממעברותה התחת כן, 10
54 ומחתה, ופיר' בידשלמי: ואינו חתני? ומשני: 11
55 קובעו בלמי, כלומר על ידי מסמרין היה נקבע 12
56 אותו נרקק לביטוי, ושיהא בטל ויחשב בגוף המחתה, 13
57 אף הדומים (בבא) דבכל כלי שרת מקוש, דכתיב 'חדצר' - לרבות שאר כלי שרת, רביעי יתרו כן אשר.

1 בקדושה - מתן זמים, שם פרישה אחת - כולה דהא מנעלה דהא, מדחיכל פרשי
2 [ומשום] לפני ולפנים בין בשביל הקטרה ובין בשביל מתן זמים, ומבין האולם ולמזבח
3 לא [ופרשין] בשביל לפני לפנים בלל, ובין ואצטריך לאשמועין דמשום הקטרה לפני ולפנים
4 לא פרשי - לא איצטריך לאשמועין משום מתן זמים, פיעולא דאורייתא - פיעולא
5 משום הכתיב במשעבט במסכת כליים בפרק מאו
6 (משהו ח), דקאמר תתם: רובי דהבית מקוש
7 וינהו, הלכה למשה מסיני, והכי גמריי להו,
8 חזויל, ועודת ישראל משל נשים, ושל בתים
9 משל ישראל, ובין האולם ולמזבח כן העודה,
10 והדיכל מבין האולם ולמזבח - דאורייתא
11 וינהו, הלכה למשה מסיני, והכי גמריי להו,
12 הלכך, לענן פרישה נמי, דקרא לא איצטריך
13 פרישה אלא מהיכל ברחיבוי, וכל אדם לא
14 יהיה באהל מעני' ואתו רובו גבן רובו בין האולם
15 ולמזבח - דילמא מיקרי געילי להיכל, ולא
16 נמשכה שאר עודה לאתתה גזרה, ודעיי כל
17 אולם ולמזבח קדושה אחת היא ושאר כל
18 העודה קדושה אחת, ובין האולם ולמזבח גופה
19 גזרה, והיא לה שאר עודה גזרה למידה,
20 ואי סלקא דעתך מעלות דקתינן תתם דרבנן
21 גזרה, אבל מדאורייתא בין האולם ולמזבח
22 וכל העודה חרא קדושה היא, מאי שנא כו',
23 כבולה עודה נמי [פרישו] - משום אף גזרה
24 גופה, הוא כולה חרא גזירה, שפע מינה -
25 מדגורו בין האולם ולמזבח פרישה, קדושת
26 היכל ואולם אחת היא - ואולם נמי אהל
27 מועד מקרי, ועבדי דהרוקח לפרוש בשל
28 האולם ולמזבח פרישה לכל העודה, דילמא
29 עילי אולם עבר אילא היה באהל
30 מועד, אולם ובין האולם ולמזבח אחת היא
31 - וכי גזרו אולם אטו דיכל אישכך האדיר
32 ובין האולם בהדיא גזירה, הסת על פניו -
33 דאין נמי חסין, והחיתת גזלים שחוקת את הכלי
34 ומסחרתו, משום חולשא - שטורח הוא לעלות
35 מבלי אל כלי, כג' גזלים - כשמערתה של
36 ארבעת קבין לתוך של שלשה מתפור לו קב
37 גזלים, הוא ממברו לתוך אמה - סולון של
38 עודה היראת לחלל קרדון, ולא ר' יוסי - דאי
39 ר' יוסי, שלשה מתפורין, בשל קבין היה כתיבם
40 - ודוחה בשל ארבעה קבין, רבנן שאמרו בשל
41 ארבעה קבין היה חתוה, מאה מרביית - ששת
42 קבין מרביית, וכשבאו לירושלים הסיפו שחזו
43 שש המדות ונעשת ששת קבין מדרביית חמט
44 וירושלמית, ובשוחזו בשל קבין מדרביית
45 מערה לתוך שלשת קבין ירושלמית - נפסרו
46 לו קבין ירושלמית היה נלח עבה - דרופנה
47 עבה, לכך היתה כבודת, כן - דק, יאשתית -
48 נבעת בראשה, שמשקטש ומשמע קול, משום
49 'ונשמע קולו בבואו וכו' שחזו כח), וזכר
50 האינן חתוה טוב - מכלל דאיבא בטו סמנא,
51 שדומה

1 **אלא בשעת הקטרה** - והא איפא הא מעלה: 1
2 **דאילו מהיכל פרשי** בין בקדושה דיהיה בין בקדושה
3 **דלפני ולפנים**, ואילו מבין האולם ולמזבח לא פרשי
4 **אלא בקדושה דיהכלו** - אמר רבא: שם פרישה
5 **אחת היא**, אמר כר: **כך פורשין בשעת מתן פר**
6 **בתן משיח**, ופר העלם דכר של צבור, ושערי
7 **עבודת מוכבים**, מאן ל? - אמר רבי פרת: **אתיא**
8 **כפרה כפרה מיום הכפורים**, אמר רב אחא בר
9 **אובבא**: שמע מינה מעלות דאורייתא, והכי גמריי
10 להו, **דאי סלקא דעתך דרבנן** - מאי שנא בין האולם
11 **ולמזבח** - דילמא מקרו ועיילי - כן האולם נמי
12 נפרשו **דילמא מקרו ועיילי** - כן האולם נמי
13 **בין דלא מפסיקו מיני** - לא מונפרא מילתא, ענדה,
14 **מיון דאיבא מונח בהציון דמפסיקו** - מונפרא מילתא,
15 **אמר רבא**: שמע מינה קדושת אולם והיכל חרא
16 **מילתא היא**, דאי סלקא דעתך שתי קדושות ניתו
17 **אולם גופיה גזירה**, וניקום ונגזור גזירה לגזירה?
18 **לא**, אולם ובין האולם ולמזבח חרא קדושה
19 **היא**, היכל ואולם שתי קדושות, **בבל יום היה**
20 **חזרתה בשל פסח**, וכו', **מאי חזרתה חזרה** וכה
21 **על גמזון של פסח**, "היום חזרתה בשל חזב וכה
22 **היה מוכבים**", **מאי מעמא? משום חלישא בתוך גדול**,
23 **בבל יום בשל ארבעת קבין**, וכו', **תנא**: נתפור לו
24 **קב גחלים** - מכפרין לאמה, תני חרא: קב, ותניא
25 **אדך: קביום**, בשלמא תך דתני קב - רבנן, אלא תך
26 **דתני קביום מני?** לא רבנן ולא רבי יוסי! אמר רב
27 **הסדא**: רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן
28 **בראקא אמר**: בשל קביום היה מוכבים, רב איש אמר:
29 **אפילו תיקא רבי יוסי**, והכי קאמר: **בבל יום היה**
30 **חזרתה בשל סאה מדברית**, ופגעה לתוך שלשת קבין
31 **ירושלמית**, **בבל יום היתה כפרה והיום קלה**: תנא:
32 **בבל יום היתה גזרה עבה**, והיום רף, **בבל יום היתה**
33 **קדוה והיום ארובה**, מאי מעמא - כפי שתהא דיעו
34 **של בתן גדול מסייעתו**, תנא: **בבל יום לא היה לה**
35 **ניאשתית**, והיום היה לה ניאשתית, **דברי בן הפגון**,
36 **בבל יום היה וכה ירוק**, אמר רב חריב: **בשעה**
37 **הביבין חזו**, וכה, וכה טוב, וכה אופיר, וכה מופן,
38 **והב וכה טוב** - דכתיב "והב הארץ יהיה טוב",
39 **והב אופיר** - דאיתא מאופיר, **והב מופן**
40 שדומה

1 **והב שחוט**, **והב סגור**, **והב פרום**,
2 **והב אופיר** - דאיתא מאופיר, **והב מופן**
3 שדומה
4 **והב**
5 **והב**
6 **והב**
7 **והב**
8 **והב**
9 **והב**
10 **והב**
11 **והב**
12 **והב**
13 **והב**
14 **והב**
15 **והב**
16 **והב**
17 **והב**
18 **והב**
19 **והב**
20 **והב**
21 **והב**
22 **והב**
23 **והב**
24 **והב**
25 **והב**
26 **והב**
27 **והב**
28 **והב**
29 **והב**
30 **והב**
31 **והב**
32 **והב**
33 **והב**
34 **והב**
35 **והב**
36 **והב**
37 **והב**
38 **והב**
39 **והב**
40 **והב**

יומא. פירק רביעי – טרף בקלפי דף מזה עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – תוספות" קיט

1 דיומא לפי – מעודם במורליה. שמונה בחוב – מפני שהוא רך. כל החתימה נמנרת
 2 – שאין מבר לזרב אחר מפני. לה תני נמי הכי – דעל של שדומה לזרם הפריים נקרא
 3 חזב פריים. ברברי הדיים (ג.ו). והלא כבר נאמר – בשל כל ימורת השנה יושקת ממנה
 4 הדקי. אלא דרף יסין – שהוא למורת. שדרי הבכש ברדום. לכך עולה במורדו של בכש
 5 שמוקף ליפנת לימין. מישוה בכורו – בהראות
 6 חשיבותו. שהוא בכך בית המקדף לצורך ושלא
 7 לצורך. שמוסיפין לכו ביום – לטול ממנה
 8 גזלים לקטורת של לפני ופנים. אבל קטורת
 9 של מזבח הפנימי – דרי הוא קטורת של כל
 10 השנה. של קיום האש – שאם אין אש של
 11 מערכה גדולה מתנבר – מוסיפין עליו מזה.
 12 שלא נתקבלו – שלא ניתנו על מערכה, או
 13 ניתנו ולא הספיקו להתעבל. להצתת האליאה
 14 – להצתת כזן אור מערכה גדולה. אליאה –
 15 קיסמים דקים. וסי יורי הצתת אליאה מנא ליה
 16 – שתואו בראשו של מזבח ולא יצית על
 17 הרצפה ועלם כשהו חזקין על המזבח. ובכלי
 18 שרת – כלבוש בגדי כהונה. וכי תעלה על
 19 דעתך – מאור שאננה למרן מן "האש על
 20 המזבח תוקד" כן שיהא בראשו של מזבח. כלום
 21 הערבנו למקרא או להוטעתה כזן? וכי תעלה
 22 על לב שדו קרב לבני מזבה הלא נאמר
 23 (במדרס דר) "אך לא כלי הקדש הוא המזבח אל
 24 יקרו". אלא לישר על הצתת האליאה שלא
 25 תהא אלא על ראש המזבח – ואיך קרא לקיום
 26 האש אתא כרן יוסי, ומהנה דכתיב בהאי קרא
 27 – לנפא אימריה לה. שנתת אש כירכה כזן.
 28 ולא טילנה ור וירוקה למזבח ור' יהודה
 29 אמר לך. אי מרתם – מרתם על המזבח? אף
 30 על גב דשמעון מיה שהצתה בראש המזבח –
 31 לא שמעון דפסוליה, הוא אימנא – קאי בו
 32 אארעא ועבדו במפסא. מנא ליה – דבעי
 33 מערכה. נפקא ליה מואש – וא"ר דרש.
 34 אשך
 35 נתעבלו מעקרב, ואחת שמוסיפין בו ביום. דכילי עלמא מיהת תרתיה את להו, מנלן?
 36 אמר קרא "היא העלה על מוקדה על המזבח כל תוללה" – זו מערכה גדולה, ואש
 37 המזבח תוקד בו" – זו מערכה שניה של קטורת. ורבי יוסי, קיום האש מנא ליה? – נפקא
 38 ליה מן "האש על המזבח תוקד בו". ורבי יהודה? – ההוא להצתת אליאה הוא דאקא.
 39 דתניא, היה רבי יהודה אומר: מניין להצתת אליאה שלא תהא אלא בראשו של מזבח –
 40 תלמוד לומר "והאש על המזבח תוקד בו". אמר רבי יוסי: מניין שעושה מערכה לקיום
 41 האש – תלמוד לומר "והאש על המזבח תוקד בו". ורבי יוסי הצתת אליאה מנא ליה?
 42 נפקא ליה מתיבא דנפקא ליה לרבי שמעון, דתניא: "ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח"
 43 – לימר על הצתת אליאה שלא תהא אלא כבהן כשר, ובכלי שרת, דכרי רבי יהודה, אמר
 44 לו רבי שמעון: וכי תעלה על דעתך שדו קרב לבני מזבה? אלא: לימר על הצתת אליאה
 45 שלא תהא אלא בראשו של מזבח. ורבי יהודה – אי מהתם הוא אימנא: קאי אארעא ועבדו
 46 במפסא. קא משמע לן. ורבי מאיר, איברים ופדרים שלא נתעבלו מעקרב מנא ליה? – נפקא
 47 ליה מן "ואש" – ורנן וא"ר לא דרשי. ורנן איברים ופדרים שלא נתעבלו מעקרב מאי עבדו
 48 להו? – מדרה ליה למעקרב גדולה. דתניא: מניין לאיברים ופדרים שלא נתעבלו מעקרב
 49 שמורין

1 סודרן על גבי כש או על גבי סובב - אבל על גבי יסוד - דאם בן היה נספל בליעה
2 איר, דוד, אבל סובב שדוא מוצי' ומזבח ולמעלה - דרי הוא מזבח ואין לינה
3 ממעלה בראש של מזבח, וכן כבש, רבינו יצחק בן אשר, ועוד אפשר דאמר ש' להורידו מן
4 המזבח, אלא כשסודר על הסובב והגבש - לא מקרי ירידה.

5 **נאמרה** אבן בקטורת - ר' ראה ל' ריבויני בני
6 קרן אהא ואחר איש מחתו ותו
7 ברו אש עילוי שחוקטרת.
8 **תמיד** שאמרתי לך לא תאז אלא על מזבח
9 החיצון - תימה לי אם כן ניבעי לה
10 מערכה בני עצמה, ואם כן נפיש להו דמזכרין מערכה
11 לקטורת בני עצמה, ואם כן נפיש להו מערכות
12 ויש לומר: כיון דלא אירי צדך ליקח שום נזלים
13 למנוחה אלא לדליק הפתילות בלגומא - לא
14 מסתבר שיעש שביביל על מערכה, ולא מסרן
15 הכתוב אלא לזבחים. ועוד יש לומר: מרובו
16 "תמיד" שמע מינה שדליקין אותה אנש
17 הדולקת תמיד - והיינו מעשרה גדולה. דאי
18 עבדין לה מערכה בני עצמה - מאי איצטרך,
19 שתאז ודלקת תמיד?
20 **הוי** אמרו זה מזבח החיצון - ואין להקשות: אם
21 כן מאי איצטרך קרא לקטורת ההיכל
22 שדליקין לה נזלים מזבח החיצון נגמר מקטורת
23 לפני ולפנים ודש לומר: דאיצטרך לאשמועינן
24 דיעשינן לה מערכה בני עצמה. דאי הוה נגזרין
25 מדבא - הוה אמנא ביהודי כסי בחרא מערכה
26 לקטורת ההיכל לפני ולפנים. אי נמי: המבא אל
27 מציע למולך, דשאני קטורת דכל יומא כיון
28 דנזקטיין אותה על מזבח הפנימי - יעשו לה
29 מערכה כמו כן על מזבח הפנימי, קא שבעין לה.
30 **הוה** אמנא דוקא מלפני ה' - הקשה רבי
31 יצחק: מאי שא דבא אמרין? לפני ה' - כגון
32 הפתח, במערה, וכן בגר מערבי פוק "שחי'
33 הלחם" (מנחות צ"א) וגיב תנפה פוק "בל'
34 המנחות באות מציה (ש"א) אמרין: לפני ה'
35 - במזרח, וגיב שחיטה גמי תיב' לפני ה' - ותימן
36 בכל מקום שיהוהו תריץ רבינו יצחק: דגיב
37 שחיטה קדיש קלי' תיב'. לפני ה' - למעט
38 בחוף, אף על גב דנאכלין בכל העיר - שחיטתן
39 לפני ה' בפנים. במזרח. וכן גיב תנפה. אבל בחצי

40 מזבח ומנוחה, אי לא אתי לאשמועינן במערב - לפני ה' למע' לה וקשה רבינו יצחק ה'כוח: מכל מקום, מאי שנא דתנפה במזרח ושחיטה בכל מקום במזרח ותיקין? ודאי: "לפני ה' במזרח
41 בדרשיה בסיפרי פרישה נשא גבי תנפה איר לוי לפני ה' במזרח, בכל מקום שנאמר לפני ה' - דרי אמר מבורה, עד שיפירי לך ה'כוח. וגיב שחיטה קדיש קלי' אל תיב' לפני ה' אלא
42 במערה, ושנא סמיכה היא במזרח, ואם תמצא לומר שאינה במזרח - דילמא היינו טעמא דנמרינן מקל חומר משיחיות. או דליקשא דוספין ושותין, ושחיטה הויה בכל מקום. בדמרינן
43 ביהודי קומין' (ובחג ט"א) מקראי, להכשיר כל הרוחות. ואפשר דאפילו סמיכה עולה היא בכל מקום בעורה, כיון דשרי' מצוה היא - נמרינן קל חומר משיחיות שלימים. וקרא לפני ה'
44 דסמיכה לאפוקי חוץ לעורה. אן ה'בא אל שכל אנטא איצטרך שפין - ר' ראה לי דשנא איצטרך שפין דכתיב בפר כן משיח' ובח השלמים' ודלקרת אפורים' אף על פי דבכר לפני ה' - גבי עולה
45 - לא מצי למומר מבורה. דרי פתח לך הכתוב צפון, ודרשינן מנייה בן כקר לפני ה' ולא שחט לפני ה', בפרק 'כל הפסולין' (שם לבג). לפני ה' דכתיב בפר כן משיח' ובפר העלם -
46 דריש בורות תיב' לקבוע לום צפון, היינו עד שיפירי לך הכתוב. היא דרשינן ליה לומר ולא למרח - משום דאשכחן שאר קדיש קדיש שטנינן צפון, ואף על גב דאמר בפרק איתרי
47 קומין' (שם ט"ז) אן ה'בא אל שכל אנטא איצטרך שפין - ר' ראה לי דשנא איצטרך שפין דכתיב בפר כן משיח' ובח השלמים' ודלקרת אפורים' אף על פי דבכר לפני ה' - גבי עולה
48 משלמים. שדרי הכל מפורש בגופיה. וסלקא דעתך אמנא דאיצטרך לאקשיה לשלמים להכשיר כל הרוחות לשחיטתו, ופר העלם איתקש לפר כן משיח', ואף על גב דרבי הלמד בהיקש
49 אינו חוזר ולממד בהיקש - אן ה'בא אל שכל אנטא איצטרך שפין - ר' ראה לי דשנא איצטרך שפין דכתיב בפר כן משיח' ובח השלמים' ודלקרת אפורים' אף על פי דבכר לפני ה' - גבי עולה
50 - לא צינינו צפון, אף שמשמע לך לפני ה'. וגיב נר מערבי אל קשה מידי, שכשאנה אמר לפני ה' במזרח - לא אתא לאפוקי אלא צפון ודרם שכל בני הדכל בתכלו וכן שאל עמוד
51 במזרח ודפון פניו לזר צפון ודרם. וגיב נזלים אל שייך למומר הכי, שדרי רצונו ודרומו של מזבח היה כל כך כגון היכל ותכלו כמו מזרחו. ואם כן לפני ה' לא אפוקי מאי? אי לאפוקי שלא
52 יעמוד הרוחה במזרח ודפון פניו לצפון ולדרם - אם כן דאנברא קאי הוה ליה למיכתב לפני ה', מדכתיב מלפני ה', שמע מינה דאנחלין קאי, ואי נזלים תמוזרו ומזבח קאמר - אמאי
53 יקר לה לפני ה' טפי מרצונא דרומו? אלא שמע מינה במערב קאמר, והיינו כמו פיר ה'כוח, כדאייתא בסיפרי. וכן בורות מלפני ה', בן אדם כן ברוח, אלא שמע מינה נר מערבי קאמר.
אבל

1 **אשר תאכל את תעולה** - אש או ענין לחלחלה, דהא תיב' "תעולה על מוקדה" תהו
2 לענין נופת. יעבולי עולה - פוקינן שפיקעו מעל האש, וקרי ביה "אשר תאכל את תעולה
3 על המזבח". אש תמיד וקרי לפני אטא - כיון דדרשת כל מוקדות ודניא. שלא תא
4 אלא על מזבח החיצון - דהאי קרא במזבח העולה כתיב. אש מהחיה ומנוחה - אש דיום
5 הפורים לפני ולפנים, ואש דמנוחה ודדולקת

6 **שפודרן על גבי מזבחה**, ואם אין מוחין - שפודרן
7 על הקבש או על גבי סובב עד שיעשה מערכה
8 גדולה וסודרן, תלמוד לומר "אשר תאכל האש את
9 העלה על המזבח". ורבי מאיר: יעבולי עולה - אהה
10 מחר, ואי אתה מחר יעבולי קטורת. דהני רבי
11 הנניא בר מנימי ברבי רבי אלעזר בן עקיב: "אשר
12 תאכל האש את העלה על המזבח" - יעבולי עולה
13 אתה מחר ואי אתה מחר יעבולי קטורת. דכתי'
14 עקמא מיתה מוסיפין בו פיוס אית להו, מאנא להוי?
15 נבקא להו מ"תראש", ואפילו למאן דלא דריש
16 "ואי" - "ואו" ה"א" דריש. "אש תמיד" למאי?
17 ארא? - מבני ליה לכתבנא: "אש תמיד תוקד
18 על המזבח לא תכהה", לימד על מערכה שניה
19 של קטורת שלא תהא אלא על המזבח החיצון.
20 **אש מוקחה ומנוחה מניין? וזין הוא: ונאמרה אש**
21 בקטורת, ונאמרה אש במוקחה ומנוחה, מה לחלו על מזבח החיצון - אף פאן על המזבח
22 החיצון, או פקד לררד זו? נאמרה אש בקטורת, ונאמרה אש במוקחה ומנוחה, מה לחלו
23 בסקמך זו - אף מוקחה ומנוחה בסקמך זו, תלמוד לומר "אש תמיד תוקד על המזבח
24 לא תכהה" - אש תמיד שאמרתו לך לא תהא אלא בראשו של מזבח החיצון, למינו
25 אש למנוחה, אש למוקחה מניין? וזין הוא: נאמרה אש במוקחה ומנוחה, מה
26 לחלו על גבי מזבח החיצון - אף פאן על מזבח החיצון, או פקד לררד זו? נאמרה אש
27 בקטורת ונאמרה אש במוקחה, מה לחלו בסקמך זו - אף פאן בסקמך זו, תלמוד לומר "ולקח
28 מלא המוקחה חצלי אש מעל המזבח מלפני ה'", איחודי מזבח שמקדו לפני ה' ואין כולו
29 לפני ה' - הוי אמר זה מזבח החיצון, "אש תמיד תוקד על המזבח החיצון, ונאמרה אש
30 בקטורת ונאמרה אש במוקחה, מה לחלו בסקמך זו - אף פאן בסקמך זו, תלמוד לומר "ולקח
31 מלא המוקחה חצלי אש מעל המזבח מלפני ה'", איחודי מזבח שמקדו לפני ה' ואין כולו
32 לפני ה' - הוי אמר זה מזבח החיצון, "אש תמיד תוקד על המזבח החיצון, ונאמרה אש
33 בקטורת ונאמרה אש במוקחה, מה לחלו בסקמך זו - אף פאן בסקמך זו, תלמוד לומר "ולקח
34 מלא המוקחה חצלי אש מעל המזבח מלפני ה'", איחודי מזבח שמקדו לפני ה' ואין כולו
35 לפני ה' - הוי אמר זה מזבח החיצון, "אש תמיד תוקד על המזבח החיצון, ונאמרה אש
36 בקטורת ונאמרה אש במוקחה, מה לחלו בסקמך זו - אף פאן בסקמך זו, תלמוד לומר "ולקח
37 מלא המוקחה חצלי אש מעל המזבח מלפני ה'", איחודי מזבח שמקדו לפני ה' ואין כולו
38 לפני ה' - הוי אמר זה מזבח החיצון, "אש תמיד תוקד על המזבח החיצון, ונאמרה אש
39 בקטורת ונאמרה אש במוקחה, מה לחלו בסקמך זו - אף פאן בסקמך זו, תלמוד לומר "ולקח
40 מלא המוקחה חצלי אש מעל המזבח מלפני ה'", איחודי מזבח שמקדו לפני ה' ואין כולו
41 לפני ה' - הוי אמר זה מזבח החיצון, "אש תמיד תוקד על המזבח החיצון, ונאמרה אש
42 בקטורת ונאמרה אש במוקחה, מה לחלו בסקמך זו - אף פאן בסקמך זו, תלמוד לומר "ולקח
43 מלא המוקחה חצלי אש מעל המזבח מלפני ה'", איחודי מזבח שמקדו לפני ה' ואין כולו
44 לפני ה' - הוי אמר זה מזבח החיצון, "אש תמיד תוקד על המזבח החיצון, ונאמרה אש
45 בקטורת ונאמרה אש במוקחה, מה לחלו בסקמך זו - אף פאן בסקמך זו, תלמוד לומר "ולקח
46 מלא המוקחה חצלי אש מעל המזבח מלפני ה'", איחודי מזבח שמקדו לפני ה' ואין כולו
47 לפני ה' - הוי אמר זה מזבח החיצון, "אש תמיד תוקד על המזבח החיצון, ונאמרה אש
48 בקטורת ונאמרה אש במוקחה, מה לחלו בסקמך זו - אף פאן בסקמך זו, תלמוד לומר "ולקח
49 מלא המוקחה חצלי אש מעל המזבח מלפני ה'", איחודי מזבח שמקדו לפני ה' ואין כולו
50 לפני ה' - הוי אמר זה מזבח החיצון, "אש תמיד תוקד על המזבח החיצון, ונאמרה אש
51 בקטורת ונאמרה אש במוקחה, מה לחלו בסקמך זו - אף פאן בסקמך זו, תלמוד לומר "ולקח
52 מלא המוקחה חצלי אש מעל המזבח מלפני ה'", איחודי מזבח שמקדו לפני ה' ואין כולו
53 לפני ה' - הוי אמר זה מזבח החיצון, "אש תמיד תוקד על המזבח החיצון, ונאמרה אש
במוקחה ומנוחה, מה לחלו על מזבח החיצון - אף פאן על המזבח החיצון, או פקד לררד זו?
נאמרה אש בקטורת, ונאמרה אש במוקחה ומנוחה, מה לחלו בסקמך זו - אף פאן בסקמך זו, תלמוד לומר "ולקח מלא המוקחה חצלי אש מעל המזבח מלפני ה'".

אבל

אבל

1 אבל מרא ניסא - דמחא על בג דרע מערב דהא. הכי גרסין: אומר הר ה'
2 מאי אביי עולה שניתורו בו' - ולא גרסין עולת חול, דאי גרסין ליה - מאי
3 דתקן דאף קרן ליה דהא אתא לאשמועינן שבת. ואם האמר הכי פרץ ליה: בכל יום
4 ותן, ואפילו בשבת. דדא הדר פרץ ליה דאן אפילו בשבת פריא אהיה. מאי קא
5 משבע לו - דקאמור עשה לון מערכת בחול

6 - תנינא: בכל יום היו שר ארבע מערכות. 1
7 ודא מעיניה לאיברים שניתורו. לפסולין - 2
8 וכן דאנא עלו לא ירדו. שפשיח בתן האור - 3
9 דמהדיא שתא נעשו לחמו של מוהב, תניא 4
10 חיום חש - והרי יום הכפורים בשבת, וקתי 5
11 דאברי דמח על ערב יום הכפורים עשה לון 6
12 מערכה ביום הכפורים. בכל יום - דזו ארבע 7
13 מערכות תן, ואפילו שבת בבשמעי. ופליגי דר 8
14 חזא - אדרב קסא ואדרבא, דאמר בכל יום - 9
15 דמותין דקוקא ודא. ואפילו בשבת. דרב חנינ 10
16 סבר בל יום - לב' משבת. תחילתו דוחה - 11
17 תמיד של שבת נשחט בשבת וקרב בשבת. סופי 12
18 אינו דוחה - תמיד של ערב שבת אין אברי 13
19 נקטין משתחשק, אלא מעל מנין דעי. הכי 20
21 גרסין: נפא אמר רב חזא בו' מאי אור דוחה 21
22 - אינו דוחה לא תוטמאה הקטר הלבים 22
23 ואימורין אלא זריקת דמו בלבד. לישנא 23
24 אחריתא: תחילתו - הקטר הלבים, סופו - 24
25 איברים שניתורו מערכה, וזה שמעתה. 25
והראשון נראה בעיני.

בטמאה

16 והנא דאמר: תחילתו - דוהה, סופו - אינו דוהה.

17 גופא, אמר רב הונא: תמיד, תחילתו - דוהה, סופו -

18 אינו דוהה. מאי אינו דוהה? רב חסדא אמר: דוהה

19 את השבת ואינו דוהה את המומאה, ורבא אמר: דוהה את המומאה ואינו דוהה את השבת.

20 אמר ליה אבי' לרבא: לרודף קשא, ולרב חסדא קשא. ואפילו קשא; מאי שגא מומאה -

21 דרתבו "במערו" ואפילו במומאה, שבת נמי - "במערו" ואפילו בשבת! ולרב חסדא קשא;

22 מאי שגא שבת דרתבו "במערו" אפילו בשבת, מומאה נמי: "במערו" ואפילו במומאה! -

23 אמר ליה: שגא לרדי קשא, ולא לרב חסדא קשא. לרדי לא קשא; סופו - בתחילתו,

1 אבל מהאי גיפא ומיהא גיפא אימא לא - צריכא, אמר

2 רבי אלעזר: משום בר קפרא, אומר היה רבי מאיר:

3 איברי עולה שנתורו - עושה להן מערכה בפני

4 עצימה [סודרן] ואפילו בשבת. - מאי קא משמע

5 לך? תנינא: בכל יום היו שר ארבע מערכות! -

6 אמר רבי אבין: לא נצרכה אלא לפסולין ודוקא

7 שמשלה בתן האור, אבל לא משלה בתן האור -

8 לא. אימא דאמרי: אהד קשרין ואהד פסולין אי

9 משלה בתן האור - און, ואי לא - לא. ואפילו

10 בשבת. תנינא: והיום המש! - אמר רב אהא בר

11 זעב: איצטרף, סלקא דעתך אמינא: הני מיילי -

12 הובא דהל' יום הכפורים להוה אחר השבת, דהלכ'

13 שבת קרבין ביום הכפורים, אבל באמצע שבת - לא,

14 קמחינו לען. אמר רבא: מאן הוה חיש

15 לקמחינו? הא "בכל יום" תנן! - קשא. ופליגי דרב

16 הונא דאמר: תחילתו - דוהה, סופו - אינו דוהה.

17 גופא, אמר רב הונא: תמיד, תחילתו - דוהה, סופו -

18 אינו דוהה. מאי אינו דוהה? רב חסדא אמר: דוהה

19 את השבת ואינו דוהה את המומאה, ורבא אמר: דוהה את המומאה ואינו דוהה את השבת.

20 אמר ליה אבי' לרבא: לרודף קשא, ולרב חסדא קשא. ואפילו קשא; מאי שגא מומאה -

21 דרתבו "במערו" ואפילו במומאה, שבת נמי - "במערו" ואפילו בשבת! ולרב חסדא קשא;

22 מאי שגא שבת דרתבו "במערו" אפילו בשבת, מומאה נמי: "במערו" ואפילו במומאה! -

23 אמר ליה: שגא לרדי קשא, ולא לרב חסדא קשא. לרדי לא קשא; סופו - בתחילתו,

24 ומהראשון נראה בעיני.

25 בטמאה

16 והנא דאמר: תחילתו - דוהה, סופו - אינו דוהה.

17 גופא, אמר רב הונא: תמיד, תחילתו - דוהה, סופו -

18 אינו דוהה. מאי אינו דוהה? רב חסדא אמר: דוהה

19 את השבת ואינו דוהה את המומאה, ורבא אמר: דוהה את המומאה ואינו דוהה את השבת.

20 אמר ליה אבי' לרבא: לרודף קשא, ולרב חסדא קשא. ואפילו קשא; מאי שגא מומאה -

21 דרתבו "במערו" ואפילו במומאה, שבת נמי - "במערו" ואפילו בשבת! ולרב חסדא קשא;

22 מאי שגא שבת דרתבו "במערו" אפילו בשבת, מומאה נמי: "במערו" ואפילו במומאה! -

23 אמר ליה: שגא לרדי קשא, ולא לרב חסדא קשא. לרדי לא קשא; סופו - בתחילתו,

24 ומהראשון נראה בעיני.

25 בטמאה

1 אבל דהאי גיסא דהאי גיסא אימא לא צריכא - נהו דמיסא חבא דאפלו דהאי
2 גיסא ודהאי גיסא כשר - הני מיילי דיעבר, אבל לבתחילה - בנינו כנגד תפוח
3 כדמשמע בחוכה שר פרק 'קודש קודש' (תנא), ואם האמר מאי איצטרף קרא למימר
4 דלא מעבדי? אי שקיל להו שלא כנגד דהאי - מהדיא תיתי עיבובא, והלא לא שנה עליו

5 הבהוה לבנינו ואי מרוביבו ידוקה, לרבי יהודה.
6 דאמר (למין סא) לא קאי חוקה אלא אדרים
7 שנעשים כנגדי לבן בפנים - למה לו קראי מדי
8 לומר: כיון דהוי צורך פנים - כנסים מדי
9 דהוי אקוטרן שחפני קודם שחטת הפי, דלא
10 עשה ולא כלום אפילו לרבי יהודה. דוודך פנים
11 כפנים דמי.

12 אבל לא משלה בתן האור לא - לאו דוקא
13 פסולין, הוא דהין אפילו כשרין, אי לא
14 משלה בתן האור - לא. דקאמור: עולת שבת
15 בשבתו ולא עולת חול בשבתו. ומי שחט -
16 בפרק קמא דשבת (כא) 'ככל משבויחבים' -
17 למישרי איברים ופריס דהוא דאחא, ועל כרחך
18 היינו איברים ופריס דהוא, דאי של שבת -
19 מעולת שבת בשבתו נפקא. ותיף הרב רבי יוסף
20 פרות ז"ל: דלמישרי איברים ופריס - היינו
21 של שבת, דאי מעולת שבת בשבתו - והיא
22 מיירי בשחטה וריקה, ולא נהרא לרבינו יצחק
23 דאם בן דוכי גמריין מיניה בפרק 'אלו קשרים'
24 (שם ד"ק), דחלבי שבת קריבין סוף אוב בוים
25 הכפורים? ואי קרא בשחטה חרויק איירי - אטו
26 קרבן שבת נשחט בוים טוב וביום הכפורים אלא.
27 על כרחך אהקטת תמיד דשבת דרשינן גופיה
28 מקרא. ודרשינן בפרק 'אלו זרבים' (פסחים
29 סא) 'עולת שבת על עולת תמיד' - מכלל
30 דתמיד רדי שבת. ומתסמא וכל קרבותיו קאמר
31 ומתורא דשבתו בשבתו בשבת קריבין
32 בוים טוב או בוים הכפורים, למר כדאית ליה
33 ולמר כדאית ליה, אלא רגא לרבינו יצחק בן
34 אשר ולרבינו יצחק. דהא דהא עולת חול
35 בשבת - היינו בלא משלה בתן אור, וההוא

16 והנא דאמר: תחילתו - דוהה, סופו - אינו דוהה.
17 גופא, אמר רב הונא: תמיד, תחילתו - דוהה, סופו -
18 אינו דוהה. מאי אינו דוהה? רב חסדא אמר: דוהה
19 את השבת ואינו דוהה את המומאה, ורבא אמר: דוהה את המומאה ואינו דוהה את השבת.

20 אמר ליה אבי' לרבא: לרודף קשא, ולרב חסדא קשא. ואפילו קשא; מאי שגא מומאה -
21 דרתבו "במערו" ואפילו במומאה, שבת נמי - "במערו" ואפילו בשבת! ולרב חסדא קשא;
22 מאי שגא שבת דרתבו "במערו" אפילו בשבת, מומאה נמי: "במערו" ואפילו במומאה! -
23 אמר ליה: שגא לרדי קשא, ולא לרב חסדא קשא. לרדי לא קשא; סופו - בתחילתו,
24 ומהראשון נראה בעיני.
25 בטמאה
16 והנא דאמר: תחילתו - דוהה, סופו - אינו דוהה.
17 גופא, אמר רב הונא: תמיד, תחילתו - דוהה, סופו - אינו דוהה. מאי אינו דוהה? רב חסדא אמר: דוהה
19 את השבת ואינו דוהה את המומאה, ורבא אמר: דוהה את המומאה ואינו דוהה את השבת.
20 אמר ליה אבי' לרבא: לרודף קשא, ולרב חסדא קשא. ואפילו קשא; מאי שגא מומאה -
21 דרתבו "במערו" ואפילו במומאה, שבת נמי - "במערו" ואפילו בשבת! ולרב חסדא קשא;
22 מאי שגא שבת דרתבו "במערו" אפילו בשבת, מומאה נמי: "במערו" ואפילו במומאה! -
23 אמר ליה: שגא לרדי קשא, ולא לרב חסדא קשא. לרדי לא קשא; סופו - בתחילתו,
24 ומהראשון נראה בעיני.
25 בטמאה

1 שבת – היינו אפילו סופו הקטרו. ולרב חסדא תחלתו דוחה טומאה – היינו דרוקא שחיטה חוריקה וליבא למימר לרבה בני תמיד דשבת תחילתו דוחה שבת – שחיטה חוריקה, סופו –
 2 הקטרות, אינו דוחה, ודאמנא בפרק "אלו דברים" (פסחים סח.ב) בא וראה כמה חביבה מצוה בשעתה, שדרי הקטר חלבים ואימורים כשירם כל הלילה, ואין ממזין להם עד שתחשך, ועוד:
 3 מצי קאמר רבה שבת תחילתו לאו בר מידוד שבת דאז – מופי נמי לא דחי, ואי סופו אין דחי דקאמר אפילו בממדי דשבת מאז קאמר דלאו בר מידוד שבת הוא; ואז בר מידוד שבת הוא
 4 על כן נראה לרבינו יצחק פירוש שני שפירש רש"י: תחילתו וסופו – הכל על הקטר הלכיו קאי, וקאמר בר חסדא: הקטר הלכיו שלא ניתורו – הדחין טומאה, סופו – איברים שניתורו אפן
 5 דרוחן הטומאה, ליעשות תלם מערבה בפני עצמן

1 טומאה תחילתו – מה תחילתו בר מידוד
 2 טומאה הוא, אם אין כון טהור לזרוק דמו. שבת
 3 דתחילתו – דהנמיה, דערב שבת לאו בר מידוח
 4 שבת, שדרי בין הערבים נשחטו, ודם נפסל
 5 בשקיעת החמה. דחוייה היא בצביור – בקושי
 6 הוורה, וכל כמה דאפשר – מהדרנין אטורין.
 7 הפכה אש מחתה ופטרה – לאודי שחחה
 8 וגלים למחתה או למנורה כיון. חייב – משום
 9 'לא תכבה'. אינתיק למצותה – לשום למחתה,
 10 ותו לא קרינן ביה אש המובת, דבבייה בראשו
 11 של מנבח – לאודי שנוקח ממערכתה.

1 **טומאה תחילתו בר מידוח טומאה הוא – סופו נמי**
 2 **דחי, שבת תחילתו לאו בר מידוח שבת הוא – סופו**
 3 **נמי לא דחי. לרב הקדא לא קשיא; סופו תחילתו**
 4 **(תחילתו) לית ליה, שבת דהותרה היא בצביור – סופו**
 5 **נמי דחי. טומאה, דדחיה היא בצביור, תחילתו עיקר**
 6 **כפרה דחי, סופו דלאו עיקר כפרה – לא דחי.**
 7 **אימרה המקבה אש מחתה ומנורה, אפי אמר: חיב,**
 8 **רבא אמר: פטור. דכבייה בראשו של מנבח – דכולי**
 9 **עלמא לא פליגי דחיב, כי פליגי – דאחתייה אאעא**
 10 **וכבייה, אפי אמר: חיב, אש המנבח הוא. רבא אמר:**
 11 **פטור, פין דנתקה – נתקה. אלא הא דאמר רב נתקן**
 12 **אמר רבה בר אבוח: המזיד נחלת מעל גבי המנבח**
 13 **וכיב. חיב. כמאן? באפי? – אפילו תמא כרפא, החם לא אינתיק למצותה, הקא אינתיק**
 14 **למצותה, אפיא דאמרי: דאחתייה אאעא וכבייה, דכולי עלמא לא פליגי דפטור, כי פליגי –**
 15 **דכבייה בראשו של מנבח. אפי אמר: חיב, אש המנבח הוא. רבא אמר: פטור, פין דנתקה**
 16 **נתקה, אלא הא דאמר רב נתקן אמר רבה בר אבוח: המזיד נחלת מעל גבי המנבח וכבה**
 17 **חיב, כמאן? לא באפי ולא כרפא! – החם לא אינתיק למצותה, הקא – אינתיק למצותה.**

1 ולהקטיר בטומאה, אלא מקטירן בטומאה על
 2 המערכה גזלה, ודין דטמאים הן אינן דרוחן
 3 הטומאה, דלא חשיב כממדי דיומיה דוחה את
 4 השבת, כדמוכתי (שבת כ"א) מ'בכל מושבותיכם'
 5 ועושין להם מערכה בפני עצמן – כיון דכשרים
 6 הן, ורבה סבירא ליה: תחילתו דוחה את השבת –
 7 איברים דתמיד דיומיה, סופו – איברים
 8 שניתורו, אינן דרוחן שבת לעשות מערכה בפני
 9 עצמן, אפילו אם הן טהורין, אבל דוחה את
 10 הטומאה, אם ניתורו בזהו עושין להם מערכה
 11 בפני עצמן, ומקטירן בטומאה. והיינו פירושה,
 12 דלעיל קאמר אפילו פסולין עושין להם מערכה
 13 בפני עצמן ואפילו בשבת והיינו פירושה דרב
 14 הונא בין לרבה בין לרב חסדא. ורבה דאמר סופו
 15 אינו דוחה שבת לית ליה מירכא דרבה, דאמא
 16 בכל יום תנן, אלא סבירא ליה לרב משבת, ומתא
 17 שכתב רש"י הראשון עיקר – נראה כי הושהו ל
 18 על פירוש שני דקאמר תחילתו עיקר ביה ואו
 19 אאיברים קאמר – דני לאו עיקר ביה נראה
 20 ומידה, לא קשה, דבחקירה נמי איכא כפרה,
 21 ועיקר כפרה קרי לתמיד דיומיה, ונדולה מוז
 22 אמרנן לעיל בפרק שני (א.א.) אינתיקן, סלקא
 23 דעת אמיתא כיון דעבודה ולא מעטבא כפרה
 24 היא בר, אבל הפשט ניתוח מעטבא כפרה –
 25 כיון כדונה, אלמא: אפילו הפשט ניתוח קרי עיקר כפרה לגבי נתינת אש הדחיות, אף על גב דעיקר כפרה ברם היא, כל שכן בחקירה דיומיה, נחא דקרי ליה עיקר כפרה לגבי איברים
 26 דניתורו.

הדרן עלך טרף בקלפי

הדרן עלך טרף בקלפי

1 כ"י פליגי דארתה אארנא וכבייה אפי אמר חיב – הקשה רבינו שמחה דאמר לעיל (מד.ב) נתפור הימנה קב נחלים – מכבדן לאמה, ופירש רש"י: לאמת דגמין שמעודה, וקשה לאביי,
 2 ופירש: לאמת דרעלי – אין זה אמת הגמין אלא מקום הוא, ולי נראה ולא קשיא, ולא מדיחי. משום דכיון דבמנכין חוזה בשל ארבעה קבין ומשהו לשל שלשה קבין, ונתפור מן
 3 קב, ומה שנתפא אינו עומד לאוספן – אפילו אפי מודה כיון דאינתיק איתניק. אבל אש המתנה והמורה מיירי דארתה אארנא, ובכלי, וחוי למצותה – ולחכי חיוב לאביי, ולרבא פטור –
 4 דלא מדיחייב אלא או בראש המנבח, או אפילו למטה היבא דקאי לאהוריה, כמו המוריד גזלה וכיבה דחויא לאהוריה. ושוב מצאנו בתוספות תמיד של רבי רבין ברבי יצחק שהקשה
 5 הקשיא, וחזיקו במו שחזרתי. עד חז"ק דמכבדן לאמה – לאודי שכבו, ותכב שריבני נסים וציל הקשה אותה בגבולות סתרים, וחול לשוננו: הא גזלים קדושים הן, כדתנן (תנ"ך: כגב.) הסיף
 6 רבי עקיבא הסתה הלמנה והגזלים של שאר נגט נטול יום במקטנן – פסל את כולן, ואם כן אין מכבדן לאמה? והלא נפסיק קדושים וחזיק דבדושהלמי מוקשה ואת הקשיא, בפרק בראש
 7 חגיגה, והכי גרסינן: חתם חזקן טקרות ולמנה. גזלים נאי: פירוש: אמאי פסל את כולן? והלא אינם קדושים אמר רבי בן בר רב כהנא: חזקן חזקן גזלים של יום הכפורים, שמהו שהוא חוזה
 8 את כולן הוא מנביס, אבל גזלים של כל יום – לא, כהדאי דתנינן: נתפור הימנה קב נחלים – מכבדן לאמה. פירוש: גזלים של יום הכפורים בכלל שוחתה בו הוא מנביס, לחכי הכלי מצרפן,
 9 אבל מחתה של כסף שאין כליו – לא מצרפן להו, ואינן קדושים, ולכן מכבדן לאמה. ומידה, רבינו ברוך פירש פירוש הרשעלמי בענין אורי. דבעי למח פסל את כולן, והלא אינו צריך לכלי,
 10 שדרי נתפור מן קב נחלים, ואפילו למטא דאמר בחגיגה (כד.א) דכילי מצרפן אפילו שאין צריך לכלי – היינו למטא דאמר צירוף דאורייתא. דא חוספין חבגים אפילו שאין צריך לכלי, אבל
 11 למטא דאמר צירוף דרבנן – לא, וכדמוכח בפרק "הקומץ רבה" (מנחות כד.א) ומשנה: בשל יום הכפורים, שדיו כולם קדושים, והוא דרוחן דהוה מצוי לתרועי במחנה שנה של שלשה קבין,
 12 שמנחה לא נתפור כלל, ורבינו חסדא שרש רבי יעקב ישראל בענין אורי: דלכך מכבדן לאמה – דכלי שרת אין מקדשים אלא מרעה, ולא מקדשי הגן גזלים, וקשה: דאם כן תקשה
 13 מנכא למטא דאמר פרק "לולב וערבה" (סוכה מט.ב) כלי שרת מקדשים שלא מרעהו מידה, בפרק קמא דמנחות (א.א.) דייק רבי יוחנן מברייתא: ואת אומרת כלי שרת אין מקדשים אלא מרעה.
 14 ושנא סבור כהדאי ברייתא, והכי נמי אין לומר דמתה ראשונה של ארבעה קבין לא חיתה כלי שרת – דהא תיובת "ולקח מלא מתחתה גזלי אש" – משמע שדוחה כלי שרת, ולא תיבן
 15 לומר דרוקא דיום הכפורים קדושה, דיום כפור תיבן קרא. ועוד: כיון דחוי על המנבח – מקדש את האורי, לו דרוקא לומר דחוי דרוקא קרבנות.

הדרן עלך טרף בקלפי

1 הדרר פשתה בן הבעינים פספ - לא ידענא מאי קאמור הדר פשתה. הוה מעיקרא גמיכי ביה ויה
2 מיבעי ליה ספק הווא ושמא יד לומר: דמעיקרא מספקא. הוה סלקא דערך למפשט
3 הוי כבלל קומץ הווא או כבלל שיריים. הדר פשתה: דספק הווא - אוניו בא לחזור ולפשט
4 דבעיא אי ודאי קומץ אי ודאי שיריים, אלא בדיאי ספק הווא. ואן אדם יכול לעולם לעמוד
5 עילאי אי גמיך, רמיח ליה דמעיקרא מביעינא ליה אי

6 טיבלאי דהו דמעיקרא אי ספק הוי, ספק קומץ
7 ספק שיריים, אי טיבלאי הוי, מרוב כמיה במעשרות.
8 דאמרי קדושין ג' (א.) פירושו מתוקן ומשורר. ו
9 מקלקלות. דכל מאי דשקיל טפי מדיניה אוני
10 נראה בחוץ ברעתיה דכח תילאי מילתא ואן
11 דעתו שיהא קומץ אלא דנאי, ומה ששאר בכל
12 ודאי דבאי - לחו שיריים, אבל דביני בני -
13 טיבלאי ודאי. כדמעיקרא אדם קמיצה. או דילמא:
14 פשטא טיבלאי ודאי, הוי, אלא ספק או קומץ או
15 שיריים. הדר פשתה דספק הווא. ונפק מינה אי
16 טיבלאי הוי, כל נתרביי בחילוי שבועה ונאכל
17 עט בעמחה, כדאמרי בהיקומץ רבה (מנחות
18 א.ב.) "אבול" - שאכלו עמה חילוי, כד
19 שתתא נאכלת על השבע - לא כביל, ועל
20 במשוא. ואי ספקא - הוי כביל, ואמר מר
21 שיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה אין מקטירין
22 עליון את הקומץ - ואפילו רבי יוחנן דאמר פרק
23 קמא מנחות (א.) מקטיר קומץ עליון - מודה
24 הווא דארתם שיריים אסורים באבולה, כדילוף
25 דהם מקרא. הובי קאמרי: אין מקטירין עליון,
26 כלומר: אין מקטירין שביבול את הקומץ בן
27 לחתוך באבולה. ולחבי שני בלישעיה דהם
28 קאמרי: אין מקטירין קומץ עליון, דסמך לשון
29 הקטרה אצל הקומץ, ודעיק הווא דהם
30 שביבול קומץ הווא. והבאי יד ברוב ספרים אין
31 מקטירין עליון בן, ולחבי קאמר לרבי לטרין בין
32 הבעינים ברישא. דאם כן מנסדר להו לשיריים
33 מאבולה.

34 **אלא** רב פפא הובי קא מבעיא ליה מלא חפני
35 אמר רחמנא - פירושו: אם תמצא לומר
36 דרבי קומץ ספק משהו דכתיב "ויקח הבהן" ולא
37 בין הבעינים, דלאו כחן קומץ אלא ממלא עיל
38 להחם. אבל בחפניה - לא כתיב ולקח מלא
39 חפניה. אלא "מלא חפניה", ומשעת אפילו בא
40 ממילא לתוך חפניה. דקרא "ולקח" - בני תולמי
41 כתיב ולא אקטרו. או דילמא: ולקח ודאי -
42 כלומר: "ולקח" דרישתי דקרא קאי גמי אקטרו
43 כמו גמולתי.
44 **קמץ** בראשי אצבעותיו מוה - לאו היינו כמו
45 הוואו דלעיל יכול אפילו בראשי
46 אצבעותיו, והוואו דלעיל היינו שאין לו סלת
47 אלא בראשי אצבעותיו. והבא בני למיחו
48 שהתחיל לקמץ בראשי אצבעותיו ונטל סלת כל
49 כך עד שהפנה אצבעותיו על פי עד.
50 **מלמטה** למעלה מוה - פירש רש"י: שהבטיח
51 ראשי אצבעותיו בסלת עד ובו כנגד הקמץ וקמץ. ואין הו בראשי אצבעותיו
52 דספק מביעי ליה מעיקרא - והדוחו ויד פירוש שקמץ בראשי אצבעותיו ופס כן כנגד
53 הקמץ.

54 **חפן** בראשי אצבעותיו מוה - אין לחקשתי: כיון דכרבי איבעיא לן גבי קמיצה מאי הדר
55 וזו מבעיא ליה בחפניה - היינו דך כדפרך לעילא ויש לומר: דפשטא גוף החפניה
56 והקמיצה אינם שוה לחדרי - דהאי בדרקמיני איניש ודאי בחפני איניש, ולחבי הדר זו מוכעיא ליה אפילו אם תמצו דרך קמיצה בכך או אין דרך קמיצה בכך, דרך חפני בכך או לא.

1 **ובמחבת ובמרחשת מוחק בגודלו מלמעלה, ובאצבעו**
2 **קמיצה מלמטה, וזו היא עבודה קשה שבמקדשי.** - זו
3 היא ותו לא? **והא איפא מליקה, והא איפא חפניה?** -
4 **יחנן: בעי רבי יהושע בן עזאי: בין הבעינים של**
5 **מלא קומצו מוה? אמר רב פפא: דגנאי - לא תיבעי**
6 **לך דודאי קומץ הוא, דקרא - לא תיבעי לך דודאי**
7 **שיריים הוא, כי תיבעי לך - דביני בני, מאי? אמר**
8 **רבי יוחנן דרר פשמה יהושע [בן] עזאי: בין הבעינים**
9 **ספק גינהו. היכי עבדו? אמר רבי ינאי: מקטיר**
10 **קומץ לחזיה תחלה, והדר בין הבעינים. דאי אמת**
11 **בין הבעינים ברישא - דילמא שיריים גינהו, והוה להו**
12 **שיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה? אמר מר:**
13 **שיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה - אין מקטירין**
14 **עליון את הקומץ. אי הכי, השתא גמי איקרי כאן:**
15 **כל שבמקצו לאשים הרי הוא ככל תקטרו! אמר**
16 **רבי יהודה בריה דרבי שמעון בן פון: דמקטירי ליה**
17 **לשום עצים, פרבי אליעזר. דתינאי, רבי אליעזר**
18 **אמר: "רבי יוחנן" - אי אמת מעלה, אבל אמת**
19 **מעלה לשום עצים. הניחא לרבי אליעזר, אלא לרבנן**
20 **מאי איפא למיור? אמר רבי מרי: דקמץ שמיני.**
21 **השתא דאיתיה לחבי, רבי אליעזר גמי, לכתחילה**
22 **דקמצי שמיני. (בין הבעינים פשט"ס ומח"ץ ופז"ר**
23 **וחש"ב בחפנית חבורו סימן). בעי רב פפא: בין**
24 **הבעינים של מלא חפני מוה? - מאי קא מבעיא ליה?**
25 **אי אמר "מלא" "מלא" מיהתם - תיניו תד! - רב פפא**
26 **הכי בעי ליה: "מלא חפני והביא" בעיני - והאי**
27 **איפא, או דילמא "ולקח והביא" בעיני - והאי קומצו -**
28 **תיקו. אמר רב פפא: פשיטא לי, מלא קומצו -**
29 **בדקמצי איניש. בעי רב פפא: קמץ בראשי אצבעותיו**
30 **מוה? מלמטה למעלה מוה? מן הגדודן מוה? -**
31 **תיקו. אמר רב פפא: פשיטא לי, מלא חפני -**
32 **בדחפני איניש. בעי רב פפא: חפן בראשי אצבעותיו**
33 **מוה? מלמטה למעלה מוה? מן הגד מוה? חפן**
34 **בו? וכו' וקרנן זו אצל זו מוה? - תיקו. בעי**
35 **רבי**

1 ובמחבת ובמרחשת - שהוא מני טעון. שון אפיות תחילה חזרו ופתחו, וקשה קמיצתן
2 מלדות מבורצת יותר קמיצת מנות סולת שבירוצה נופלין מאליהן. עריך להיות מוחק
3 בגודלו בירוצן של מעלה. ובאצבעו קטנה בירוצן של מטה. והאיכא מליקה - דתינאי
4 בני גמי וזו היא עבודה קשה (בבב"ב שחוקין). והא איפא חפניה - שבפניו, דתינאי
5 בה גמי לקמץ בפירוק (מנחות - ז' וזו היא עבודה
6 קשה. יבתי גרסין: אימא ז' היא עבודה
7 בעבודות קשה שבמקדשי. בין הבעינים - הנכנס
8 בין האצבעות. מהו קומץ ון או שיריים וכן
9 דאמר רש"י - במנחות. בפרק קמא (א.ב.) שחסרו
10 - שנתפחו מוחן. אין מקטירין ב' - דתינאי
11 (מנחות ט.א.) מן המנחה" - פרט להשחרה
12 דאי, או שחסר קומצו. כל שפנמו לאשים -
13 מאחר שנתה לאש כל משקט - הרי השחרה
14 בכל עמחה, דכתיב (ויקרא ז') לא תקטירו
15 ממנו אשה לה" - לא תקטירו דבר שניתן ממנו
16 לאש. דמקטירי לה ליום קטור - דמתנה
17 ואומרי אי שיריים גינהו - דהוה בעיני עצים.
18 ב' אליעזר - דפליגי במסכת ויחזיק (ע.ו.)
19 באיברי תנאת שון שיריים, מאחר שהקטור
20 אמוריים ותעברו איברי תנאת באיברי עלה
21 שון כליל, ר' אליעזר אומרי יתן ויכל למעלה
22 ודאזת אזי את כשר תנאת למעלה כאלו ון
23 עימיה. ולין טעמא מארי קרא וזאת המזבח אל
24 גמי, וכו' בחריה דהאי קרא לא תקטירו ממנו
25 כתיב. דקמצי שמיני - כרתיים שמינים, שבער
26 אצבעותיו בולט. ודחוק לו חתך הוה, ואן שם
27 בין הבעינים. ל' אליעזר גמי, דמקמצי
28 שמיני - שלא תחיר ר' אליעזר להעלות שיריים
29 לשם עצים אלא מפני תערובת איברי עלה.
30 שלא יבא לכת השריפה, כדאמרי רבנן. אי
31 נטר מלא מלא - מה קומצו בירוצו אינו נקטר
32 אף חפניה בירוצה ספולין. היינו חך -
33 דבעיני לעיל מהו שיעשה מדה לחפניה - דתינאי
34 תריחיה חוד טעמא דהוי, דבירוצן מודה
35 לקמץ מיוקמצי נפקא לן, כדאמרינן לעיל
36 "בוקמצי" - שלא יעשה מדה לקמץ. ובי
37 בירוצן גמי תנינא לעיל: יכול מברך - תלמוד
38 לומר "בוקמצי". ואי איפשט לן דמיייתין לחפניה
39 דרשה דבוקמצי בגריה שות. כאלו כתיב
40 בחפניה - תריחיה ומפשטי מניה. רב פפא הובי
41 כפי - לראו כלא גיורה שוה דמלא מלא איכא
42 למביעיא להא. אי גמי לא מייחי בחפני לבני
43 חפניה. אבל היא דלעיל לעשות מדה לחפניה
44 ליכא למביעיא ללא גמורה שוה, דמירדקא
45 על שמינתן שלא יעשה מדה לקמץ. דלקיחה
46 על ידי דבר אודי שמה לקוחה. במסכת סוכה
47 (ז.א.) והא ליכא - שמתולדי בנס לבין
48 הבעינים, והוא לא נתמוך. בדקמצי איניש - עידו
49 על אצבעותיו למטה. בראשי אצבעותיו - ספ
50 ויד למטה ותוב אצבעותיו בסלת וקמץ חפני
51 של עד שמלא כל אורן פס ידו. מלמטה למעלה - שדחף גדי ידו למטה. והעלה הקומץ
52 בראשי אצבעותיו לחות פס ידו. מן הגד - לכומר שלא כדרך הקומצין גדי ידו למטה
53 ולא תוב אצבעותיו בסלת אלא מוליך על גדי ברוחק. והסלת בנס בנס ידו דרך
54 אצבעותיו. בחפני איניש - חודה שם פס היד למטה.

55 דבקה
56 ב' כי

יומא. פרק הגיטויש – הוציאו לו דף מזה עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל" (טוסינזון) קלא רש"י

1 דבקה לוקימן בדפניה רבמא – קיימאן לן במסכת מנחות (כ.ב.) שחוקימן שותן מתן
2 כלי, וקומין מתוך כלי זה, ומקדוש לתוך כלי אחר. ואם לא נתנו בשוליו ונתנו בדפניו,
3 דרבמי – משהו: נספוחות – לשון דבר עץ בגובה מעט, כמו "על ראפת אספוך" (אבות)
4 פרק ב. מחנה: ושפך הדם על הרצפה – ולא נתקבל בכלי, מן הכלי בו – משנה

5 היא לעצמה בפרק ארבע (ל.ב.) ואינו זו בעד זו –
6 ושתיקן בסדת זבחים. טאט הני מייל –
7 בדעקן שרדד מוצאר ברמה לכלי. פרס הנפש
8 – דם קולח שנתפש יצואת בו. נרעין – אית
9 מניחה בו, ומסופין על חיבה זו ודורשין. חיבב
10 בחפנית קמרות – על מנת להקטירה למחר.
11 מי יליף מלא מלא מפתח – מה הנה מניח
12 מחשבה במקמיצה, ונפקא לן במנחות (פ.א.)
13 מיראת התורה מפני ה"לומחה" – דורשק
14 לטלמיה, מה שלמימי טפולין ומתפללין – אף
15 מנחה וכו'. והבא נמי מהניא מחשבה –
16 בחפנית, לא: והבא ליבא באשויי היטי
17 כך, כדאשק לעיל, דהנה תרויידו ביה
18 לוד דחר טעמא, לאיתויי הבא בחיבוי ביה
19 בקומצו. אבל דף – מיראת אדיתויי היא. ואי
20 נמי לא דרשי גידיה שיה לענין קומצו –

21 דימא דרשי לה לענין מחשבה. פסיל את
22 כולם – שוה הוא נאמתי שעהו מעלות
23 שנאמר בחומש בקדש" (תענינן כ.ב.) שהכל
24 מרעף כל מה שבתוכו לדלות כאלו נגע בכלו.
25 קא סלקא דעתך מרפסיל מבויל יום – אלמא
26 קדישה הכלי קדישתה חוץ פסלה נמי ליה
27 וכוון פסלה ליה – פסלה נמי מחשבת ליה
28 כשחשב להקטירה למחר. וקשיא ל: דבשביקה
29 למנותינן זמיעלה (א.) הונח בה בהדיא
30 הקטירה והקטרת ומנחת בתנים – מועלין בין
31 משתוקדושה קדשו בכלי – וחכשוו ליה
32 בטבול יום ובמחושו כפורים ובלילה. והבא
33 דודק לאיתויי באק סלקא דעתך מחטבול יום.
34 חיבב

35 **והוציאו לו דף מזה עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל" (טוסינזון) קלא רש"י**
36 **רב פפא: דבקה לוקימן בדפניה רבמא? מאי? תוף בלי**
37 **בעינין – והא איכא, או דילמא הנהך פתוכו פתקנו**
38 **בעינין – והא וליכא? – תיקו. בעי מר בר רב אשי:**
39 **אפיקה לנגיא, ודבקה לוקימן בארעיתה דנגיא. מהו?**
40 **הנהך פתוכו בעינין – והא איכא, או דילמא: הנהך**
41 **פתקנו בעינין – וליכא? – תיקו. בעי רב פפא: מלא**
42 **הפניו שאמרו מחוקות או גדושות? – אמר לו רבי אבא**
43 **לרב אשי, תא שמע: מלא הפניו שאמרו לא מחוקות**
44 **ולא גדושות אלא מנפוחות. תנן התם: נשפך הדם על**
45 **הרצפה ואספו – פסול, מן הכלי על הרצפה ואספו –**
46 **בשר. מנא הני מילי? דהנו רבנן: "ללקח מדם תפר" –**
47 **הדם הנשפך אל מרם העור, ולא מרם התמיצית. אמרם**
48 **הפר"י: דם מתפרץ יקבלנו. דאי סלקא דעתך "מרם**
49 **"מרם" ואפילו מקצת דם, והאמר רב יהודה:**
50 **המקבל צריך שיקבל את כל דמו של פה, שאמרו**
51 **"ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מוכה". אלא שמע**
52 **מיהו: מאי "מרם הפר" – דם מתפרץ יקבלנו וקסברי:**
53 **והוציאו ומוסיפו ודרשין. בעי רב פפא: תנפשו הקטורת**
54 **ממלאו הפניו, מהו? ידו בצנאר בהמה דמי – ופסולה,**
55 **או דילמא: פכלי שרת דמי – ולא פסולה? – תיקו. בעי**
56 **רב פפא: הישב בחפנית קמרות, מהו? מן אפרוני:**
57 **ולף "מלא" – הישב בחפנית קמרות, מה התם – מהניא בה**
58 **מחשבה, הקא נמי – מהניא בה מחשבה, או לא?**
59 **תוקמרות והלבויה ותחילים שאם נגע בטבול יום במקצתן – פסל את ספין. קא סלקא דעתך:**
60 **מדקפסל בטבול יום – פסלה נמי ליה! ומדלינת פסלה – פסלה נמי מחשבה, בעי רב פפא:**
61 **חיבב**

1 **בעי רב פפא דבקה לוקימן בדפניה רבמא וכו' – בתר הכי נסיב. בעי מר בר רב אשי אפיקה**
2 **למנא ודבקה לוקימן בארעיתה רבמא מאי? הנהך פתוכו בעינין – והא איכא, או**
3 **דילמא תחוקנו בעינין הוא ליכא. תיקו. וברו ספריס ליתא לבעיא דמר בר רב אשי, אבל**
4 **בפרק קמא ונמנחה (ט.א.) איתא בכל הספרים. וכוון ליתויי לכולהו דהתם רבא אב**
5 **גרא – נראה דרטיסין מלא לבעיא דמר בר רב**
6 **אשי. ותימה ל: דבפרק "מנחתו מקדש" (בחיים)**
7 **הבאים אמר שמואל: כלי שרת אין מקדש אלא**
8 **בפנים, ופירש רבינו תנאלי: למעשה חקק שמואל**
9 **מבחוץ, ושמואל יש לומר דודא דהא מרפש כאן**
10 **שחיףר הכלי כי כותונא, ועשה תוכו כרו וברו**
11 **תוכו – שפיר מקדוש, והרשי מרפש שם: אלא!**
12 **כפנים – בעודה. וקשה ליה לומר למימר בקדוש,**
13 **כרותה הנה.**

14 **והוציאו ומוסיפו ודרשין – לא שייך למיפרך.**
15 **סבינא חייפא דתמסקא לקראי כדפרין**
16 **בפרק "וי שחולץ" (בבא בתרא ק.א.) דהתם (נמי)**
17 **נסיב וי"ד דגמולתו ולמאן דאמר דילשטרי**
18 **ועשה חיבה בעיני עצמה. בפרק שני דבחיוב**
19 **(כ.ב.) נסיב: אמר רב יהודה אמר שמואל השתט**
20 **צריך שיגיבה סכין למעלה, שנאמר "ולקח מדם**
21 **הפר"י ולא מרם הפר דבר אחר. ותימה: דממעשתי**
22 **דם הסכין – כל שכן שעל הרצפה ויש לומר:**
23 **דילמא דם הסכין גרע פשי, שתקבל פסול.**
24 **כדאמרין במנחה: לא בלל – כשה, ואם בללה**
25 **חוץ לחמתה העודה – איכא למאן דאמר פסולה,**
26 **והוציאו קמא ונמנחה (ט.א.) אי נמי: אי לא שמנא**
27 **והוציאו ומוסיפו ודרשין. והוא אמר דביום דהפר**
28 **ורבר אחר – אתא למעשי שעל הרצפה. אבל**
29 **הסכין – שפיר דמי. הא דלא מביעיא לן הבא אין**
30 **לי אלא קדש קדשים, קדשים קלים מניין,**
31 **בראש מיבעיא שפיר בני בחיובים (ה.ב.) נבי**
32 **העורס און דפר אודר כך קובל דמו פסול**
33 **שנאמר "הפר" שיהיה כבר – דיוקן דגלי בוד**
34 **מיבעיא דהוא דתיין קדשים קלים – הני נמי**
35 **ביאדך.**

36 **אי דילמא ככלי שרת דמי ולא פסולה – תימה**
37 **ל: לחיפשו מוקא מייתי ליה לפני ולפנים**
38 **בכף, ולא מייתי ליה בחפניו, ואמר לעיל משום**
39 **דלא אפשר. ואי דיוו בכלי שרת דמו – נעיל**
40 **בפניו, ונחה למנחה עילוייה, וכי מטי התם – דרפק דתיר ידו יו מוה, וניה לקטורת לפיפל על הרצפה, ומנחתה תשאר עתיין בידו, ולישקלה למנחה ולתובא ארעא, הודי וגיבה לקטורת**
41 **מן הקרקע ויתנה על הגחלים – כיון דידיו ככלי שרת דמו ורעין לומר: אפילו את המנח לומר דידיו ככלי שרת דמו ולא מיפסיל אי נפלה ארעא ואספו – מכל מקום לאו אורח ארעא**
42 **לעשות לן לבתרחיה בכל של שעה, השתא לפני מלך בשוה דם אין עושיין – לן לפני מלך מלכו המליכים הקדוש ברוך הוא על אחת כמה וכמה.**
43 **מי יליף מלא מלא מרתם – פירש רש"י: ונמחה ומתפללת בקמיצה, וילפא בדחיקא מיראת התורה לעולה ולתמנחוד וגו', והדוקשה לשלימים שמתפללין ומתפללין, ותימה ל: הא דאמרין בפרק**
44 **"איחוד מקומן" (בבא בתרא ט.ג.) דבר הלמד בדחיקא אינו חזר ומלמד בגורו שיה בקרישיו ונראה לי לפרש: דפשיטא ליה רש"י בה פילו בלתיבחה והקטורת, למאן דאמר מנחה**
45 **הקטרה מפלגת הקטרה, בפרק "הקומץ וזאת" (מנחות יז.) כיון דכל הני בערות דמו למנרי לעבודת דנחתה, ואף על גב דלא אישקש לשלימים – הא כתב בתר קרא דזאת התורה ביום**
46 **צווח את בני ישראל להקריב את קרבניהם" (ויקרא ו.) ודרשנין מניה: הוה בבור מעשר ופסה וכל מידי דרשיי ביה הקרבה והקטרה, דעא נמי מרבה לוג שמן של מצורע, דמכב בפרק "דוקימן**
47 **רבה" (מנחות כ.ב.) דבעינן לשנוא. ושאל רבי רבי יום טוב הקדוש את רבינו יצחק בן אברהם: מנלן? הויבא ל: מביים צווח להקריב את קרבניהם" נפקא. דאיתו בני אקריבן, כרבתיב**
48 **(ויקרא יד.) והקריב אתו לאשת אלוה שנתן דרשנין בפרק "בית שמאי" (ובחים מ.ב.) "כל קרבנם" (במדרש יז) – לרבות את שמן של מצורע, דאדיד גופה קריבה**
49 **לאשים, וכתב בה לשון הקטרה. ולא מיבעיא ליה הבא אלא אי חשיבא תיניה עבודה, כמו קמיצה. דבקמיצה פשיטא לן דדאי עבודה ומתפללין לן דמו שחישו כמה, ושחידויהו דאי מנרשת**
50 **לתוך גבוה, דהתם, מוקל דהוי – כך קמיצה מפרשת הקומץ מן המזוזה, אבל בחיפנה – לא שייך למימר הכי, דאפילו מה ששאר במנחה – הוא גבוה, ובפנים חתוקים מרביב אתו.**
51 **אבל מספקא ליה: אי נמי מלא מלא מחשיבא כמו קמיצה, או לא. ופשיט רב שמי בר אשי: מרפסלה כל ליה – פסלה בו מחשבה, ככל עבודה שחוקה ליה הכותב, ואם בן בחיפנה נמי**
52 **פסלה בה מחשבה.**

53 **מדפסילי** בה טבול יום פסלה בה ליה – ותימה: האמר בפרק קמא דשבתות (ט.א.) נתנה למכתשת – נפסלה בטבול יום, ואפילו הכי לא פסלה בה ליה, שדרי היו משוחן אותה
54 כל השנה בלוחו יש לומר: הווא פסולה דפסיל בה טבול יום – אינו אלא מדרבנן, ולחכי לא פסלה בה ליה, אבל האי דהבא – מדאורייתא, כמו שאפרש. וקשה רש"י:
55 אטאי מייתי מירוקא דפסיל בה טבול יום פסלה בה ליה, ליתוי ממנותינן דפרקי שני ומעילה (ט.א.) דקמינה בדייא: הקומץ והלבויה והקטורת מנחת בתנים ומנחת בן משוח מנחת כסבים
56 – מועלין בין משתוקדושה, קדשו בכלי – וחכשוו ליה פסלה בטבול יום ובמחושו כפורים ובלילה ולא תיין. ורבינו יצחק בן אשר תיין: דהדיא דהתם איכא למימר
דאידיד

1 דאיין בלעז קשרת דכל השנה, חשיבא קדוש כל ידה לאיפסול בטבול יום ובמוחר
 2 כפורים ובלינה, מרקתי קדוש בבלי - אלמא דאיין ברוחא שדיא צריכי כלי כדי לקרשה
 3 קדוש גמור. אבל קדוש ירתם הכפורים, ולא חשיבא קדוש בלי ידה, דנתן הדין לן
 4 לממר שלא אתו בכלי, אלא נעילל בחמיו, אלא משום דלא אפשר כדאמר לעיל - אימא
 5 ולא תיפסל בלעז קשרת בלי דרידה. רד"ה
 6 ודיא לא איין התם, מרקתי קדוש בבלי -
 7 דמשמע שנתון אהיה בבלי כדי לקרשה בבלי.
 8 ודאיא דיום הכפורים אינה כן, דאדריב טפי בלי.
 9 עדיף בלא כלי, אלא משום דלא אפשר. אבל
 10 מדבא מייחי ראיא שפיר, ומרקתי קשרת סומא
 11 - בכל מני קשרת איין, אי נמי אומר רבי
 12 יצחק: רמזאחא ליבא למידק מדתפסלה בה ליה
 13 פסלה בה מחשבה, דילמא ליה לא פסלה בה -
 14 אלא מדרבנן, ואף על גב דקתיני סיסא ודיב
 15 עליון משום נותר וטמא - היינו בני מדרבנן
 16 כדנתן בפרק 'אמר לך' (פירוחא יב"ג), אבל
 17 אוכלים טמאים ושעה משקן טמאין, ונגס למקדש - חייב, אף על פי דפסול גייה הוי
 18 מדרבנן, כדאייתא בפרק בתרא דיומא (פ"ב), ולדיה לא הוי מחמירין בליה האי דליטמא
 19 אפילו על ידי צירוף, אבל הכא - דייק שפיר, מדתפסל בה טבול יום דראוייתא - פסל בה
 20 ליה דהמחשבה נמי דראוייתא. והקשה רבינו יצחק בן אברהם: ויהא שכוון צירוף כלי
 21 במילתא דרבנן, דקתיני רשאב במסכת עירוב (פרק שמיני משנה א') והני דברי שמתען בן
 22 בתירא על אפר חטאת שנענע טמא במקבוצתו - טימא את כולה, אף על גב דאפר חטאת אץ
 23 לו טמאה דחטאת ואי משום בלתי קדוש - הא לא שייכא בה כשעשייתא אפר, כדמשמע פ"ק
 24 לשינוי: דייק דבמסכת ואי רבנן, נעטבל יום דקלישה טמאנוא. וליה וכוין, וארברב, שי ראיא משום
 25 מפרשי: דהכא דייק מדתפסל ביה טבול יום על ידי צירוף - שמע מינה דצירוף לכלי הוא, דאי לא
 26 תהם דייק דרבנן, ובכח שצברו על גבי קטלייא, דראוייתא שי לו תוך וקוא, ואנו רבנן גמור
 27 חשוב מיש לו תוך, ולעולם צירוף לכלי בעינן, וכיון דצירוף לכלי פסלה ביה ליה, כדאמר
 28 בפרק "החבלת" (מנחות ג"א), על מחבת בשקן - מלמד שטענה כלי, ואי אפיה לא טמא
 29 אפסלה לא בלינה, וכיון דפסלה בה דראוייתא - פסלה בה מחשבה, ולחכי לא מייחי
 30 מחשבה דעמילתא, ויהא שכוון צירוף, ויהא אמינא דאינה טענה כלי, ומיידו (קשה) למנאי
 31 דאוכותן מנתנתין דהסכת עירובי טענה כלי, מהתם ליתנין
 32 מדתיבי כ"פ אתרין! ולי ראיא: ולא היה מצי לאיתוי מנתנתין דמעילה, דהוי אמר לא דקתיני
 33 קדוש בכלי הוכשרו ליפסל בטבול יום ובמוחר כפורים ובלינה - לא קאי אקטורה, אלא
 34 אשארין, ולתא מילתא לתורה הוא קתיני הוה קשרת - לענין דמעילתין בה משווקדשת, ותרע
 35 דלא קאי אקטורה, דקתיני: קדוש ביה כלי הוכשרו ליפסל בטבול יום, וקטורת נפסלה
 36 בטבול יום, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא
 37 נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 38 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 39 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 40 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 41 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 42 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 43 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 44 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 45 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 46 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 47 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 48 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 49 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 50 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 51 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,
 52 ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי, ויהא נפקא דקדוש בכלי,

1 חישב בתתיית גללים מהו? מןשירי מנוזה - פמנוזה
 2 רמו, או לא? תיקון. פני מנייה כרב ששתי: הולכה
 3 בשמאל מהו? אמר להו רב ששתי, תניתיה:
 4 גמל את המהרה בימינו ואת הקף בשמאלו.
 5 ונפשט להו מהא דתנו: הרגל של ימין
 6 בשמאל, ובית עורה לחוץ! - אי מהתם, יהו
 7 אמנא: הני מיילי - הולכה דלא מעקבא פקרת,
 8 אבל הולכה דמעקבא פקרה - לא, קמשימע לן.
 9 מתיבי:
 10 שוכה הליעהו לכבש הראש הרגל, מקבל מיד המתח את הראש בימינו, ואת רגל
 11 הימנית של תמידי מקבל בשמאלו, ומבי עורה לחוץ - ומקום תוך לפנים, כלפי כותף, וכן
 12 את. גמי מיילי הולכה וכו' - הולכת אברים, ולא מעקבא פקרה, שאין פקרה אלא ברם,
 13 והוא עצמו שלא הוקטרו אבריו - כשר. אבל הולכת דם דם מעקב כפייה הוא - אימא
 14 לא נכבשר בשמאל.
 15 יו
 16 חישב בתתיית גללים מהו? מןשירי מנוזה - פמנוזה
 17 רמו, או לא? תיקון. פני מנייה כרב ששתי: הולכה
 18 בשמאל מהו? אמר להו רב ששתי, תניתיה:
 19 גמל את המהרה בימינו ואת הקף בשמאלו.
 20 ונפשט להו מהא דתנו: הרגל של ימין
 21 בשמאל, ובית עורה לחוץ! - אי מהתם, יהו
 22 אמנא: הני מיילי - הולכה דלא מעקבא פקרת,
 23 אבל הולכה דמעקבא פקרה - לא, קמשימע לן.
 24 מתיבי:
 25 שוכה הליעהו לכבש הראש הרגל, מקבל מיד המתח את הראש בימינו, ואת רגל
 26 הימנית של תמידי מקבל בשמאלו, ומבי עורה לחוץ - ומקום תוך לפנים, כלפי כותף, וכן
 27 את. גמי מיילי הולכה וכו' - הולכת אברים, ולא מעקבא פקרה, שאין פקרה אלא ברם,
 28 והוא עצמו שלא הוקטרו אבריו - כשר. אבל הולכת דם דם מעקב כפייה הוא - אימא
 29 לא נכבשר בשמאל.
 30 יו
 31 חישב בתתיית גללים מהו? מןשירי מנוזה - פמנוזה
 32 רמו, או לא? תיקון. פני מנייה כרב ששתי: הולכה
 33 בשמאל מהו? אמר להו רב ששתי, תניתיה:
 34 גמל את המהרה בימינו ואת הקף בשמאלו.
 35 ונפשט להו מהא דתנו: הרגל של ימין
 36 בשמאל, ובית עורה לחוץ! - אי מהתם, יהו
 37 אמנא: הני מיילי - הולכה דלא מעקבא פקרת,
 38 אבל הולכה דמעקבא פקרה - לא, קמשימע לן.
 39 מתיבי:
 40 שוכה הליעהו לכבש הראש הרגל, מקבל מיד המתח את הראש בימינו, ואת רגל
 41 הימנית של תמידי מקבל בשמאלו, ומבי עורה לחוץ - ומקום תוך לפנים, כלפי כותף, וכן
 42 את. גמי מיילי הולכה וכו' - הולכת אברים, ולא מעקבא פקרה, שאין פקרה אלא ברם,
 43 והוא עצמו שלא הוקטרו אבריו - כשר. אבל הולכת דם דם מעקב כפייה הוא - אימא
 44 לא נכבשר בשמאל.
 45 יו
 46 חישב בתתיית גללים מהו? מןשירי מנוזה - פמנוזה
 47 רמו, או לא? תיקון. פני מנייה כרב ששתי: הולכה
 48 בשמאל מהו? אמר להו רב ששתי, תניתיה:
 49 גמל את המהרה בימינו ואת הקף בשמאלו.
 50 ונפשט להו מהא דתנו: הרגל של ימין
 51 בשמאל, ובית עורה לחוץ! - אי מהתם, יהו
 52 אמנא: הני מיילי - הולכה דלא מעקבא פקרת,
 53 אבל הולכה דמעקבא פקרה - לא, קמשימע לן.
 54 מתיבי:
 55 שוכה הליעהו לכבש הראש הרגל, מקבל מיד המתח את הראש בימינו, ואת רגל
 56 הימנית של תמידי מקבל בשמאלו, ומבי עורה לחוץ - ומקום תוך לפנים, כלפי כותף, וכן
 57 את. גמי מיילי הולכה וכו' - הולכת אברים, ולא מעקבא פקרה, שאין פקרה אלא ברם,
 58 והוא עצמו שלא הוקטרו אבריו - כשר. אבל הולכת דם דם מעקב כפייה הוא - אימא
 59 לא נכבשר בשמאל.
 60 יו

1 חישב בתתיית גללים מהו? מןשירי מנוזה - פמנוזה
 2 רמו, או לא? תיקון. פני מנייה כרב ששתי: הולכה
 3 בשמאל מהו? אמר להו רב ששתי, תניתיה:
 4 גמל את המהרה בימינו ואת הקף בשמאלו.
 5 ונפשט להו מהא דתנו: הרגל של ימין
 6 בשמאל, ובית עורה לחוץ! - אי מהתם, יהו
 7 אמנא: הני מיילי - הולכה דלא מעקבא פקרת,
 8 אבל הולכה דמעקבא פקרה - לא, קמשימע לן.
 9 מתיבי:
 10 שוכה הליעהו לכבש הראש הרגל, מקבל מיד המתח את הראש בימינו, ואת רגל
 11 הימנית של תמידי מקבל בשמאלו, ומבי עורה לחוץ - ומקום תוך לפנים, כלפי כותף, וכן
 12 את. גמי מיילי הולכה וכו' - הולכת אברים, ולא מעקבא פקרה, שאין פקרה אלא ברם,
 13 והוא עצמו שלא הוקטרו אבריו - כשר. אבל הולכת דם דם מעקב כפייה הוא - אימא
 14 לא נכבשר בשמאל.
 15 יו
 16 חישב בתתיית גללים מהו? מןשירי מנוזה - פמנוזה
 17 רמו, או לא? תיקון. פני מנייה כרב ששתי: הולכה
 18 בשמאל מהו? אמר להו רב ששתי, תניתיה:
 19 גמל את המהרה בימינו ואת הקף בשמאלו.
 20 ונפשט להו מהא דתנו: הרגל של ימין
 21 בשמאל, ובית עורה לחוץ! - אי מהתם, יהו
 22 אמנא: הני מיילי - הולכה דלא מעקבא פקרת,
 23 אבל הולכה דמעקבא פקרה - לא, קמשימע לן.
 24 מתיבי:
 25 שוכה הליעהו לכבש הראש הרגל, מקבל מיד המתח את הראש בימינו, ואת רגל
 26 הימנית של תמידי מקבל בשמאלו, ומבי עורה לחוץ - ומקום תוך לפנים, כלפי כותף, וכן
 27 את. גמי מיילי הולכה וכו' - הולכת אברים, ולא מעקבא פקרה, שאין פקרה אלא ברם,
 28 והוא עצמו שלא הוקטרו אבריו - כשר. אבל הולכת דם דם מעקב כפייה הוא - אימא
 29 לא נכבשר בשמאל.
 30 יו
 31 חישב בתתיית גללים מהו? מןשירי מנוזה - פמנוזה
 32 רמו, או לא? תיקון. פני מנייה כרב ששתי: הולכה
 33 בשמאל מהו? אמר להו רב ששתי, תניתיה:
 34 גמל את המהרה בימינו ואת הקף בשמאלו.
 35 ונפשט להו מהא דתנו: הרגל של ימין
 36 בשמאל, ובית עורה לחוץ! - אי מהתם, יהו
 37 אמנא: הני מיילי - הולכה דלא מעקבא פקרת,
 38 אבל הולכה דמעקבא פקרה - לא, קמשימע לן.
 39 מתיבי:
 40 שוכה הליעהו לכבש הראש הרגל, מקבל מיד המתח את הראש בימינו, ואת רגל
 41 הימנית של תמידי מקבל בשמאלו, ומבי עורה לחוץ - ומקום תוך לפנים, כלפי כותף, וכן
 42 את. גמי מיילי הולכה וכו' - הולכת אברים, ולא מעקבא פקרה, שאין פקרה אלא ברם,
 43 והוא עצמו שלא הוקטרו אבריו - כשר. אבל הולכת דם דם מעקב כפייה הוא - אימא
 44 לא נכבשר בשמאל.
 45 יו
 46 חישב בתתיית גללים מהו? מןשירי מנוזה - פמנוזה
 47 רמו, או לא? תיקון. פני מנייה כרב ששתי: הולכה
 48 בשמאל מהו? אמר להו רב ששתי, תניתיה:
 49 גמל את המהרה בימינו ואת הקף בשמאלו.
 50 ונפשט להו מהא דתנו: הרגל של ימין
 51 בשמאל, ובית עורה לחוץ! - אי מהתם, יהו
 52 אמנא: הני מיילי - הולכה דלא מעקבא פקרת,
 53 אבל הולכה דמעקבא פקרה - לא, קמשימע לן.
 54 מתיבי:
 55 שוכה הליעהו לכבש הראש הרגל, מקבל מיד המתח את הראש בימינו, ואת רגל
 56 הימנית של תמידי מקבל בשמאלו, ומבי עורה לחוץ - ומקום תוך לפנים, כלפי כותף, וכן
 57 את. גמי מיילי הולכה וכו' - הולכת אברים, ולא מעקבא פקרה, שאין פקרה אלא ברם,
 58 והוא עצמו שלא הוקטרו אבריו - כשר. אבל הולכת דם דם מעקב כפייה הוא - אימא
 59 לא נכבשר בשמאל.
 60 יו

ההוא שעמא הוה אחרוק בשינוי וכדון את גחיד אמר ליה אמר לי רחמנא דינסב לאליחורף ואחיהיה
 מן גזא חללה ואמרין מאן יחב לי אלזין להון דשלקהית מינסבנין ויחב

[דף ס"ז ע"א]

בלביד למיעבד בן בגין דנעביד שליוות אזל ואיטפל בהון מן תמן תרין בניו דר' ראובן בן
 איסטרוביליא תלמידוי דר' הקא מלאך מותא מסתכל בון וחריק בשינוי אמר ניגלינון לדרומא שפא
 שהגלות מכפרת אזל ונסתון מתמן עולא נחותה הנה אידמיה תמן שרי בכי אמרין ליה מה לה פכי
 אין מסקון לה אמר לון ומה הננייה אית לי ואנא מוכד מרגליתי גזא ארעא מסאבתה לא דמי תפולטה
 לחיק אמו לפולטה בחיק נכרייה ר' מאיר אידמיה באסייא אמר אמרין לבני ארעא דישראל גי דא
 משיחכון דידכון ואפילו בן אמר לון יחבון ערסי על גיף יפא דכתיב (תהלים כד) כי הוא על ימים יסדה
 ועל נהרות יבוננה. שבעה ימים הן סוכבין ארץ ישראל יפא רבא יפא דמכריא יפא דבוכבו יפא
 דמילקא יפא דחילתא יפא דשילחת יפא דאיפמייא והאי יפא דחמוץ דיקלימיאננס תקווה נהרות
 ועשאו כתיב (במדבר כא) ונשקפה על פני הישימון. אמר רבי הויה בר בא כל מי שהוא עולה לחר
 הישימון וראה כמין כברה קטנה בים מיכריא זו היא בארה של מרים אמר ר' יוחנן בר מרה שערינהו
 רבנן והא היא מכונא כל קבל תרעא מציעתא דכנישתא עתיקתא דיסרונין רבה בר קריא ור'
 אלעזר הוון מטיילין באיסטרין ראו ארונות שהן באות מהוץ לארץ לארץ אמר רבה בר קריא לר'
 לעזר מה הועילו אילו אני קורא עליהן (ירמיה ב) נחלתי שמתם תועבה בחיכם ותבואו ותטמאו את
 ארצי במיתתכן אמר ליה ביון שפוגיעין לארץ היו נוטלין גוש עפר ומניחין על ארונן דכתיב (דברים
 לב) וכפר אדמתו עמו:

הלכה ד מתני' אמרה אי אפשי לזוז מבית אבא וכולים היורשין לומר לה אם את אצלנו יש לה
 מוזנות ואם אין את אצלנו אין לה מוזנות ואם היתה טוענת ואומרת מפני שהיא ילדה וכן ילדים
 נותנין לה מוזנות והיא בבית אביה:

גמ' אם היתה טוענת מפני שהיא ילדה וכן ילדים משום שם רע:

הלכה ה מתני' כל זמן שהיא בבית אביה גובה פתובתה לעולם כל זמן שהיא בבית בעלה גובה
 פתובתה עד עשרים וחמש שנים שיש בכ"ה שנים שתעשה טובה פנגד פתובתה דברי רבי מאיר
 שאמר משום רבן גמליאל וחכמים אומרים כל זמן שהיא בבית בעלה גובה פתובתה לעולם כל זמן

שהיא בבית אביה גובה פתובתה עד עשרים וחמש שנה מתה יורשיה מזבירין פתובתה עד עשרים וחמש שנים:

גמ' במובה שעשו לה שנשלטה נכסיה בחיי בעלה עד עשרים וחמש שנה מחלה פתובתה רב הייה בר אשי בשם רב הייה בעי קומי רבי לא

[דף ס"ז ע"ב]

מסתברא באשה שאין לה כתוב אבל באשה שיש לה פתובה גובה לעולם אמר ליה דרובה אתא מימר לה אפילו אשה שיש לה פתובה אינה גובה אלא עד עשרים וחמש שנה מילתא דר' אלעזר אמרה בעל חוב גובה לעולם לא אמר אלא בעל חוב אבל אשה אינה גובה אלא עד עשרים וחמש שנה אמר רבי אבין לא מסתברא אלא באשה שאין לה מזונות אבל באשה שיש לה מזונות אני אומר מפני מזונותיה לא תבעה אמר רבי יוסי בי ר' בון סוף דבר עד שתתבע אפילו פן הזכירה דתנינן תמן מתה יורשיה מזבירין פתובתה עד כ"ה שנה דרובה אתא מימר לה אפילו עשת כ"ה שנים חסר יום אחד ולא תבעה ואחר כך תבעה נותנין לה עוד כ"ה שנה ר' סימון בשם ר' יהושע בן לוי לא שנו אלא פתובת מנה מאתים אבל פתובת אלף דינר גובה לעולם אתא ר' אבהו בשם ר' יוחנן אפילו פתובתה אילין פלוגותא כחלין פלוגותא, דתנינן תמן הנזקין שמין להן בעידית ובעל חוב בכינונית וכתובת אשה בזבורת אמר ליה ר' ירמיה לא שנו אלא מנה מאתים אבל פתובה של אלף דינר גובה בכינונית ואמר רבי יוסי ואפילו פתובתה אלף דינר אינה גובה אלא מן הזבורת ואתיא דרבי יוסי ברבי יוחנן ור' ירמיה בר' יהושע בן לוי דתנינן תמן הכותב נכסיו לכניו וכתב לאשתו קרקע כל שהיא איבד פתובתה דרב אמר במובה על ידיה ושמואל אמר במחלק לפניה ר' יוסי בן חנינה אמר מקולי פתובה שנו פאן אמר ר' בא טעמא דר' יוסי בן חנינה לא סוף דבר פתובת מנה מאתים אלא אפילו פתובתה אלף דינר מקולי פתובה שנו:

הלכה א מתני' שני דיני גזילות היו בירושלם אדמון והנן בן אבשלום הנן אמר שני דברים ואדמון אמר שבעה מי שהלך לו למדינת תים ואשתו תבעת מזונות הנן אמר תישבע בפוף ולא תישבע בתהילה נחלקו עליו בני פהנים גדולים ואמרו תשבע בתהילה ובפוף אמר ר' דוסא בן ארפינים בדבריהם אמר רבן יוחנן בן זכאי יפה אמר הנן לא תישבע אלא לבפוף:

גמ' לא כן אמר ר' פינחס בשם ר' הושעיה ארבע מאות וששים בתי פנסיות היו בירושלם וכל אחת ואחת הייה לה בית ספר ובית תלמוד בית ספר למקרא ובית תלמוד למשנה ואילו הם ממנין

[דף ס"ח ע"א]

על הגזל ללמוד שכל מי שהוא ספיקה בידו למחות ואינו ממחה קלקלה תלויה בו תני בשם ר' נתן אף נחום המדי היה עמקו על דעתיה דר' נתן שלשה דיני גזילות היו בירושלם ר' הונאה בשם ר' אחא ר' היה דורש שלשה מקרייות לשבח (בראשית לח): "ותשב בפתח עינים". ואיפשר בן? אפילו זונה שבזנות אינה עושה בן? אלא שתלת עיניה לפתח שכל עינים מצפות לו אמרה לפניו רבונן של עולם אל אצא ריקם מכות זה דבר אחר ותשב בפתח עינים שפתחה לו העינים ואמרה לו פנויה אני ומהרה אני (שמואל א ב) ועלי זמן מאד וגו' את אשר ישכבון וישכבון כתיב אמר ר' שהיו הנשים מביאות קנין ליטהר לבעליהן והיו משהין אותן ומעלה עליהן הכתוב כאלו הן שוכבין עמן אמר רבי תנחומא הדיא היא דו מקנתר לון (שם): "למה תבעמו בזבחי ובמנחתיה". אין תימר עברה חמורה יש כאן מכריחן מן החמורה ומקנתרן בקלה (שם) ולא הלכו בניו בדרך, שהיו נוטלין מעשר ודנין אמר ר' ברכיה מברכתה היתה עוברת והיו מניחין צורכי ישראל ועוסקין בפרגמטורא מעשה בי ר' ישמעאל שפסק מוזנות לאשה בשוקי בצפורי מה בשוקי שמע ר' ומר מאן אמר ליה שלא שילח לה מאן אמר ליה שלא הניח לה עברין דעין ר' הילא אמר רב בעי מסביר סבר ר' דלית מתניתא באשת איש אלא באלמנה אמר שמואל ור' שמעון בן לקיש תריהון אמרין באלמנה היא מתניתא אמר ר' אבין תני דבית ר' בן מי שיצא למדינת הים ואשתו תובעת מוזנות הוון בעי מימר מאן דמר באשת איש היא מתניתא בתחילה שלא שילח לה בסוף שלא הממינה ושלא הערימה מאן דמר באלמנה היא מתניתא בתחילה שלא הניח לה בסוף שלא הממינה ושלא הערימה אמר שמואל אהנה דר' ברכיה בשלא מחלה ליתומים על כתובתה הרי שיצא הוא ואשתו למדינת הים ובאת ואמרה מת בעלי תזון ותטול כתובתה גרשני בעלי תזון מכתובתה מה נפשך אם היא אשת איש משל בעלה היא ניוזנת אם אינה אשת איש מכתובתה היא ניוזנת הרי משבא ממדינת הים ואשתו תובעת מוזנות ואמר יצאו מעשה ידיה במוזנותיה שומעין לו ואם פסקו בית דין מה שפסקו פסקו ר' ירמיה אמר בשאין מעשה ידיה כדי מוזנה פהיא שומעין לו כמאן דמר אין מוזנות לאשה מדבר תורה פהיא דתני אין בית דין פוסקין לאשה מוזנות

[דף ס"ח ע"ב]

מדמי שביעית אכל ניוזנת היא עם בעלה בשביעית ר' יוסי אומר בשיש מעשה ידיה כדי מוזנות פהיא מה שפסקו פסקו תיפתר בשפסקו יתר הרי שהיה נתון במדינת הים ואמר וינתנו אילו לבניו בנותיו בכלל אם בשעת מיתה אמר וינתנו אילו לבניו אין בנותיו בכלל ר' זעירא רב הנבאל בשם

רב ר' זעירא בשם אבא בר ירמיה שני דברים אמר חנן הלכה פיוצא בו שבועה דברים אמר אדמון אין הלכה פיוצא בו ר' בא בר זבדא בשם רב וצחק בר חקילא בכל מקום ששנינו אמר רבן זמליאל רואה אני את דברי אדמון הלכה פיוצא בו:

הלכה ב מתני' מי שהלך למדינת הים ועמד אחד ופרגם את אשתו חנן אומר איבד את מעותיו נחלקו עליו בני כהנים גדולים ואמרו ישבע במה הוציא ויטל אמר ר' הוסא בן הרפינס כדבריהם אמר רבן יוחנן בן זכאי יפה אמר חנן הניח מעותיו על קרן הצבי:

גמ' ר' בא בר ממל בעי הפורע שטר חובו של חבירו שלא מדעתו תפלווגתא דחנן ובני כהנים גדולים אמר רבי יוסי טעמון דבני כהנים גדולים תמן לא עלתה על דעתו שתמות אשתו ברעב ברם הכא מפיים הוינא ליה הוא מחיל לי הגע עצמך דהוה גביה משכונ מפיים הוינא ליה והוא יהיב לי משכוני עד פדון כבעל חוב שאינו דוחק ואפילו כבעל חוב שהוא דוחק שמעינן מן הדא ושוקל את שקלו ולא שקל אין משכבנין אותו הדא אמרה ואפילו כבעל חוב שהוא דוחק תדע לך שהוא בן דתנינן ומקריב עליו קמי זבין וקמי זבות קמי יולדות חטאות ואשמות לא בשלא נתן לתוך ידו בלאם וקא בשלא נכנס לידו בלאם ר' יהושע בן לוי אמר אין לך נתפס על חבירו וחיוב ליתן לו אלא בארנון ובגוגולת רב אמר כל הנתפס על חבירו חייב ליתן לו חייליה דרב מן הדא הגזול שדה ונטלוה מיציקין ולא שמע מה דאמר רבי יהודה קנס קנסו בגזלן ר' אבון בעי

[דף ס"ט ע"א]

וההוה דהוה רבה רבי יוסי בי רבי בון ורבי חייה בר לוליינו תריהון בשם שמואל אמרי חד אמר בארנון ובגוגולת והרנה אמר אינה בארנון ובגוגולת תמן תנינן כרפאהו ריפוי נפש אכל לא ריפוי ממון ר' יהודה ור' יוסי חד אמר כאן במדירו מגופו כאן במדירו מנכסיו והרנה אמר כאן בשיש לו מי ירפאנו וכאן בשאין לו מי ירפאנו אם מי שיש לו מי ירפאנו אפילו רפואת נפש לא ירפאנו שלא מן הכל אדם זוכה להתרפאות ולא ניכסי המחזיר הן שחן אסורין לבעל הפרה עולא בר ישמעאל בשם ר' יצחק בשחיו נכסיו של זה אסורין לזה ונכסיו של זה אסורין לזה מאן תנא תפול הננייה להקדש ר' מאיר דרבי מאיר אומר מועלין באסורות ר' אבון בר חייה בעי נדר מן הכפר מהו לחמם בו את ידיו נישמעניה מן הדא אמר הכפר הזה הקדש אכלו בין הוא בין אחר מעל לפיכה יש לו פדיון אם אמר הרי זה עלי אכלו מעל בו בטובת הנאה דברי ר' מאיר אחרים לא מעלו לפיכה אין לו פדיון לא אמר אלא אכלו הא לחמם בו את ידיו מותר תלמידוי דר' יונה בשם ר' בון בר חייה כיני באומר לא אוכלינו ולא אטעמינו לא אסרו עליו אלא לאכילה עד פדון צריכה נדר מן הכפר מהו לחמם בו את ידיו ותני

מי שהלך למדינת הים ועמד אחר ופירנס את אשתו אמר רבי חגי לא אמר אלא אחר הא האב גובה ר' יוסי אומר בין אב בין אחר אינו גובה ואתיין אילין פלוגנותא כהילין פלוגנותא דתנינן תמן וזכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפר נדריה ומקבל גיטא ואינו אוכל פירות בחייה וחיוב במזונותיה ובפירקונה ובקבורתה אמר ר' חגי לא אמר אלא האב הא אחר אינו גובה ר' יוסי אומר בין אב בין אחר גובה על דעתיה דר' חגי בין לקבורה בין למזונות האב גובה אחר אינו גובה על דעתיה דר' יוסי לקבורה בין אב בין אחר גובה שלא עלת על דעת שתהא אשתו מושלכת לכלבים ובמזונות בין אב בין אחר אינו גובה:

[דף ס"ט ע"ב]

הלכה ג מתני' אדמון אומר שכעה מי שמת והניח בנים ובנות בזמן שהנכסים מרבין הפנים יירשו והבנות יזונו נכסים מועטים הבנות יזונו והבנות ישאלו על הפתחים אדמון אומר בשביל שאני זכר הפסדתי אומר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון:

גמ' פמה הן נכסים מרובין ר' זעירא רב יהודה בשם רב כדי שיהא שם מזון ו"ב חודש לאילו ולאילו שמע שמואל ומר זו דברי רבן גמליאל ברבי אבל חכמים אמרים עד שיבגורו או עד שינשאו בעון קומי ר' יוסי את מה שמעת מן ר' יוחנן אמר לון נפרש מיליהון דרבנין מן מיליהון נתן בר הושעיה בעא קומי ר' יוחנן היה שם ו"ב חדש ונתמעטו הנכסים אמר ליה מפיון שהתחילו היתומין להיות אוכלין בהתר אוכלין והולכין עד שתיכלה פרוטה האחרונה מאימתי שמין להן ר' מנא אמר שמין להן בסוף אמר ליה ר' חנינה מיליהון דרבנין לא שמעין לה דנתן בר הושעיה בעא קומי דר' יוחנן היה שם מזון שנים עשר חדש ונתמעטו הנכסים אמר ליה מפיון שהתחילו היתומין להיות אוכלין בהיתר אוכלין והולכין עד שתיכלה פרוטה האחרונה אלא משעה ראשונה שמין להן רב הסדאי בעי לא היה שם מזון ו"ב חדש והוקירו הנכסים נישמענה מן הדין דאמר ר' חנינה ר' יסא בשם ר' יוחנן עמדו היתומין ומכרוו שלחן מכרוו וכא הוקירו שלחן הוקירו לא היה שם מזון ו"ב חדש מהו שיאמרו בנים לבנות מלו את שלכם וצאו אמר ר' אבא מהדא מתניתא אמרה שאין אומר להן דתנינן תמן אם אמרו היתומין הרי אנו מעלין על ניכסי אבינו יותר דינר כדי שיטלו בתובת אפון אין שומעין להן אלא שמין את הנכסים בבית דין פמה דאת אמר חוץ מכתובתה חוץ מקבורתה חוץ ממלוה בעדים חוץ ממלוה בשטר חוץ מפרנסת בנות מאן דאמר גובין פרנסה מן המשועבדין פרנסת בנות קודמות ומאן דאמר אין גובין פרנסה מן המשועבדין אין פרנסת בנות קודמות נישמענה מן הדין אלמנה

ובגנים שניהן שוין אלמנה ובנות שתיהן שוות אין אלמנה דוחה את הבנים ואין אלמנה דוחה את הבנות היד עבדא היה שם מוון י"ב חדש ואלמנה לזון הדא היא

[דף ע' ע"א]

פעמים שאלמנה דוחה את הבנים על ידי הבנות בשם שהיא דוחה את הבנים על ידי הבנות כך תדחה אותן על ידי הבנים ראויה היא לתבוע בתובתה ולאבד מזונותיה והבנים ישאלו על הפתחים אית תניי תני ישענו מאן דאמר ישענו (בראשית יח) והשענו תחת העץ מאן דאמר ישאלו על הפתחים (תהלים קט): "ונעו ינועו בניו ושאלו ודרשו מהרבותיהם". רב זעירא רב הננאל בשם רב זעירא בשם אבא בר ירמיה שני דברים אמר חנן הלכה פיוצא בו שבעה דברים אמר אדמון אין הלכה פיוצא בו ר' אדא בר זבדא בשם ר' יצחק בר חקולה בכל מקום שישנינו אמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון הלכה פיוצא בו:

הלכה ד' מתני' הפועל את חבירו פדי שמן והודה לו בקנקנים אומר הואיל והודה מקצת הפענה ישבע וחקמים אומרים אין הודייה מקצת הפענה אמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון:

גמ' מתניתין בשפענו חטים והודה לו בשעורים אבל אם טענו שני מינין והודה לו באחד מהן דברי הכל חייב רבי אימי בשם ר' יוחנן לא סוף דבר מתניתא בשפענו חטים והודה לו בשעורים אלא אם טענו שני מינין והודה לו באחד מהן דברי חכמים פטור ולמה תנינן רבן גמליאל מחייב בא להודיעך כח רבן גמליאל עד היכן הוא מחייב ר' אבהו בהדא דר' אימי ר' שמעון בן לקיש אמר מתניתא בשפענו חטים והודה לו בשעורים אבל טענו שני מינין והודה לו באחד מהן דברי הכל חייב רב פ' שמעון בן לקיש חד בר נש אזיל בעי מידון עם חבירה קומי רב שרי מיטען עיפיה שערוין חטין פוסמין אמר ליה רב כל מה דאתי יכול מגלגלה עלוי גלגל ובסופא הוא מישתבע לך הדא על פולחן אמר ר' אבהו כך משיב ר' שמעון בן לקיש את ר' יוחנן על דעתך דאת אמר טענו שני מינין והודה לו באחד מהן דברי חכמים פטור והא תנינן טענו בלים וקרקעות הודה בכלים וכפר בקרקעות וקרקעות וכפר בכלים אם בלים הוא פטור בלים בקרקעות לא כל שבין מה עבד לה דו

[דף ע' ע"ב]

פתר ליה לזוקקו שבועה והתנינן הפועל את חבירו פדי שמן והודה לו בקנקנים מה אנן קיימין אם בשפענו קנקנים ושמן והודה לו באחת מהן כל עמא מודיי שהוא מין הפענה ואם בשפענו שמן

והודה לו בקננים כל עמא מודיי שאין הודייה מין הפענה דאמר ר' זעירא ר' אבונה בשם רב בשפענו קנניני שמן היא מתניתין ההין מילין וההן אמר ר' קננין ניהא קננים ולא שמן שמן ולא קננים ר' אלעזר בשם ר' אבון מפיק לשנה מחצין דמשח ולית סופיה משאלה בההוא דנשתתק:

הלכה ה' מתני' הפוסק מעות לכתנו ופשט לו את הרגל תהא יושבת עד שתלבין ראשה אדמון אומר אילו אני פסקתי על עצמי אהא יושבת עד שתלבין ראשי אבא פסק עלי מה אני יכולה לעשות או בנוס או פטור אמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון:

גמ' מתניתא בשפסק במעמדה אבל אם לא פסק במעמדה אף רבנין מודיי תני אמר ר' יוסי בי ר' יהודה לא נחלק אדמון והקמים על הפוסק מעות לכתנו ופשט לו את הרגל שלא תהא יושבת עד שילבין את ראשה, ועל מה נחלקו? על שפסקה לעצמה אדמון אומר יכולה היא שתאמר סבורה הייתי שאבא רוצה ליתן ועכשיו אין אבא רוצה ליתן מה אני יכולה לעשות או בנוס או פטור אמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון:

הלכה ו' מתני' העורר על השדה והוא התום עליה בעד אדמון אומר השני נוח לי והראשון קשה הימינו והקמים אומרים איבד את זכותו עשאה סימן לאהר איבד את זכותו:

גמ' ולא סוף דבר בשעשאה סימן לאהר אלא אפילו עשאה אחר לאחר מפיון שהוא התום עליה עד איבד את זכותו:

הלכה ז' מתני' מי שהלך לו למדינת הנס ואבדה דרך שדהו אדמון אומר

[דף ע"א ע"א]

לך לו בקצרה והקמים אומרים יקח לו דרך במאה מנה או יפרח באויר:

גמ' ר' יוסי בן הנינה אמר הפעין בראיותיו מילתיה אמר והן שיהו אך בעה מקיפין אותו שמואל אמר אפילו אחד מקיפו מכל צד תנניא יהושע הרי שהיה טועה בכרמים ובשדות מקדד ויוצא עד שהוא מגיע לדרך או עד שהוא מגיע לביתו אפילו שדה מליאה כרמים שעל מנת בן הנחיל יהושע לישראל את הארץ תנניא יהושע לצאת שמה להיכנס תנניא יהושע בגופו שמה בפרתו? אמר ר' יוסי פרה דרבה לחור נחיל של דבורים על ידי שאין דרכו לחור עשו אותו בגופו אמר ר' ירמיה אדמון ור' עקיבה שניהם אמרו דבר אחד דתנינן תפון מכרן לאחר ר' עקיבה אומר אינו צריף לקח לו דרך

וחכמים אומרים צריף לקח לו דרף ולא שמע דאמר ר' הילא ר' יסא בשם ר' יוחנן בסתם חלוקין מה אנו קיימין אם דבר בריא שיש לו דרף כל עמא מודיי שאין צריף לקח לו דרף ואם דבר בריא שאין לו דרף כל עמא מודיי שהוא צריף לקח לו דרף אלא כן אנו קיימין בסתם ר' עקיבה אומר אינו צריף לקח לו דרף ורבנן אומרי צריף לקח לו דרף וכא אפילו דבר בריא יש לו דרף כל עמא מודיי שהוא צריף לקח לו דרף:

הלכה ח מתני' המוציא שטר חוב על חבירו ונהלה הוציא שמכר לו את השדה אדמון אומר אילו חייב הייתי לך הנה לך להיפרע את שלך כששמכרת לי את השדה וחכמים אומרים זה הנה פיקח שמכר לו את הפרקע מפני שהוא יכול למשכנו:

גמ' ר' יונה אומר בפיסה בכף ר' יוסי אומר בשאינו יפה בכף

[דף ע"א ע"ב]

הגע עצמך דתוה ליה קרקע וכול הוא מימר ליה קרקע טוב אגא בעי הגע עצמך דתוה ליה קרקע טוב וכול הוא מימר ליה עוד אלא וכול הוא מימר ליה לית בהיילי טעין טרהותהון דתריי:

הלכה ט' מתני' שנים שהוציאו שטר חוב זה על זה אדמון אומר אילו חייב הייתי לך פיצד אתה לונה מפוני וחכמים אומרים זה גובה שטר חובו וזה גובה שטר חובו:

גמ' זה לזה מנה מנה וזה לזה מנה מאתים רב הונא אמר איתפלגון רב נחמן פר יעקב ורב ששת חד אמר יוציא מנה כנגד מנה וחרנה אמר זה גובה שטר חובו וזה גובה שטר חובו מאן דאמר יוציא מנה כנגד מנה יליף לה משוורים תמים שחבלו זה בזה משלמין במותר חצי נזק מאן דאמר זה גובה שטר חובו וזה גובה שטר חובו יליף ליה מרבנין דאדמון דרבנין דאדמון מודיי שיוציא מנה כנגד מנה אלא בגין דתנינן אדמון אומר אילו חייב הייתי לך פיצד אתה לונה מפוני לפיכה צריף מימר זה גובה שטר חובו וזה גובה שטר חובו מחל של מאתים כמנה ושל מנה לא מחל מאן דאמר יוציא מנה כנגד מנה שכבר יצא מנה כנגד מנה מאן דאמר זה גובה שטר חובו וזה גובה שטר חובו אותו שמחל אינו גובה ואותו שלא מחל גובה כתב של מאתים בשטר ושל מנה לא כתב מאן דאמר יוציא מנה כנגד מנה שכבר יצא מנה כנגד מנה ומאן דאמר זה גובה שטר חובו וזה גובה שטר חובו אותו שכתב גובה ואותו שלא כתב אינו גובה:

הַלְכָה י מִתְנִי' שְׁלוֹשׁ אַרְצוֹת לְנִשְׂאִין וְהַיּוֹדָה עֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְהַגְּלִיל אֵין מוֹצִיאִין מֵעִיר לְעִיר וְלֹא מִכְרָךְ לְכְרָךְ אֲבָל בְּאוֹתָהּ הָאָרֶץ מוֹצִיאִין מֵעִיר לְעִיר וּמִכְרָךְ לְכְרָךְ אֲבָל לֹא מֵעִיר לְכְרָךְ וְלֹא מִכְרָךְ לְעִיר מוֹצִיאִין מִנְּוֹה הַרְעָה לְנְוֹה הַיַּפֶּה אֲבָל לֹא מִנְּוֹה הַיַּפֶּה לְנְוֹה הַרְעָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר אִם לֹא מִנְּוֹה הַרְעָה לְנְוֹה הַיַּפֶּה שֶׁהַנְּוֹה הַיַּפֶּה בּוֹדֵק:

גמ' מִתְנִיתָא בְּשִׁהֲיָה בִּיהוּדָה וְנִשְׂא אִשָּׁה מִגְּלִיל בְּגִלְלִיל וְנִשְׂא אִשָּׁה מִיהוּדָה אֲבָל אִם הָיָה מִיהוּדָה וְנִשְׂא אִשָּׁה מִיהוּדָה מִגְּלִיל וְנִשְׂא אִשָּׁה מִגְּלִיל בּוֹפִין אוֹתָהּ לְצֵאת אֲנִי פְלוֹנִי

[דף ע"ב ע"א]

שְׁמִיהוּדָה וְנִשְׂא אִשָּׁה מִיהוּדָה בּוֹפִין אוֹתָהּ לְצֵאת מִגְּלִיל אֵין בּוֹפִין אוֹתָהּ לְצֵאת אֲנִי פְלוֹנִי שְׁמִגְּלִיל וְנִשְׂא אִשָּׁה מִגְּלִיל בּוֹפִין אוֹתָהּ לְצֵאת מִיהוּדָה אֵין בּוֹפִין אוֹתָהּ לְצֵאת תְּנִי מוֹצִיאִין מֵעִיר שְׂרוּבָה עִבּוּרִים לְעִיר שְׂרוּבָה יִשְׂרָאֵל אֲבָל לֹא מֵעִיר שְׂרוּבָה יִשְׂרָאֵל לְעִיר שְׂרוּבָה עִבּוּרִים. וּמִנְּוִין שֶׁהַנְּוֹה הַיַּפֶּה בּוֹדֵק? ר' לְוִי בְּשֵׁם ר' חֲמָא בְּשֵׁם הַנִּינְה (בְּרֵאשִׁית יט) פֶּן תִּדְבַּקְנִי הַרְעָה וְמִתִּי בְּמִשְׁרָה וְסִמְךָ לְהַרְהֵר וְאֵת אוֹמֵר אֲבִין אֵלָּא מִכָּאן שְׁנֵנוּ הַיַּפֶּה בּוֹדֵק:

הַלְכָה י"א מִתְנִי' הַכֹּל מַעְלִין לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאֵין הַכֹּל מוֹצִיאִין הַכֹּל מַעְלִין לִירוּשָׁלַם וְאֵין הַכֹּל מוֹצִיאִין אֶחָד אֲנָשִׁים וְאֶחָד נָשִׁים כִּי צַד נִשָּׂא אִשָּׁה בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וְגִרְשָׁהּ בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל נוֹתֵן לָהּ מִמְּעוֹת אָרֶץ יִשְׂרָאֵל נִשָּׂא אִשָּׁה בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וְגִרְשָׁהּ בְּקַפּוֹדְקִיָּא נוֹתֵן לָהּ מִמְּעוֹת אָרֶץ יִשְׂרָאֵל נִשָּׂא אִשָּׁה בְּקַפּוֹדְקִיָּא וְגִרְשָׁהּ בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל נוֹתֵן לָהּ מִמְּעוֹת אָרֶץ יִשְׂרָאֵל נִשָּׂא אִשָּׁה בְּקַפּוֹדְקִיָּא וְגִרְשָׁהּ בְּקַפּוֹדְקִיָּא נוֹתֵן לָהּ מִמְּעוֹת קַפּוֹדְקִיָּא:

גמ' הוּא רוֹצֵה לְעֵלוֹת לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהִיא אֵינָה רוֹצֵה בּוֹפִין אוֹתָהּ לְעֵלוֹת הִיא רוֹצֵה וְהוּא אֵינּוּ רוֹצֵה אֵין בּוֹפִין אוֹתוֹ לְעֵלוֹת הוּא רוֹצֵה לְעֵלוֹת לִירוּשָׁלַם וְהִיא אֵינָה רוֹצֵה בּוֹפִין אוֹתָהּ לְעֵלוֹת הִיא רוֹצֵה לְעֵלוֹת וְהוּא אֵינּוּ רוֹצֵה אֵין בּוֹפִין אוֹתוֹ לְעֵלוֹת הוּא רוֹצֵה לְצֵאת לְהוֹיץ לְאָרֶץ וְהִיא אֵינָה רוֹצֵה אֵין בּוֹפִין אוֹתָהּ לְצֵאת הִיא רוֹצֵה לְצֵאת וְהוּא אֵינּוּ רוֹצֵה בּוֹפִין אוֹתָהּ שְׁלֹא לְצֵאת: נוֹתֵן לָהּ מִמְּעוֹת אָרֶץ יִשְׂרָאֵל: הֵדָא אֲמַרְהָ שְׁמַטְבַּע אָרֶץ יִשְׂרָאֵל יָפָה מִכָּל הָאֲרָצוֹת הֵדָא מְסִייעָא לְמֵאן דְּאֲמַר כְּתוּבַת אִשָּׁה מִדְּבַרֵי תוֹרָה וְדִלָּא כְּרַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל דְּתַנִּי כְּתוּבַת אִשָּׁה מִדְּבַרֵי תוֹרָה רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר אֵין כְּתוּבַת אִשָּׁה אֵלָּא מִדְּבַרֵי סוֹפְרִים:

הדרן עלה מסכת פתובות, והדרה עלן. דעתו עלה מסכת פתובות, ודעתה עלן. לא נתנשי מנה מסכת פתובות, ולא תתנשי מנה, לא בעלמא הדיו ולא בעלמא דאתי: (ג' פעמים)

יהי רצון מלפניך וי אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא תורתך אמניתנו בעולם הזה, ותהא עמנו לעולם הבא. פפא, רמי בר פפא, נחמן בר פפא, אהאי בר פפא, אבא מרי בר פפא, רפרם בר פפא, רביש בר פפא, סורקב בר פפא, אדא בר פפא, דרו בר פפא:

הערב נא וי אלהינו את דברי תורתך בפנינו ובפסיפות שמך בית ישראל, ונהיה כלנו אנהנו וצאצאינו וצאצאי שמך בית ישראל כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך:

מאני תחפמני מצותה, מי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בהקדוה, למען לא אבוש: לעולם לא אשפח פקודיה, מי גם הייתי: ברוך אתה וי, למדני חקיה: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך וי אלהינו ואלהי אבותינו, ששמך חלקנו מיושבי בית המדרש, ולא שמך חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משבימים והם משבימים, אנו משבימים לדברי תורה והם משבימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים, אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים, אנו רצים לחיי העולם הבא, והם רצים לבאר שחת, שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת, אנשי דמים ומרמה לא יחצו מייהם, ואני אבטח בה.

יהי רצון מלפניך וי אלהי, משם שערתי לסיים מסכת פתובות, מן הערני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסיימם, ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקום את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים, יעמוד לי ולרעי, שלא תמוש התורה מפני ומפי ורעי ונע ורעי עד עולם. ותתקום בי, בהתהלך מנחה אתך, בשכבה תשמור עליך, והקויצת היא תשיחה: מי בי ירבו ימיה, ויוסיפו לה שנות חיים: אוךך ימים בימינה, בשמאלה עשר וקבוד: וי עז לעמו יתן, וי יברך את עמו בשלום:

פרק ראשון

[דף א' ע"א]

הלכה א' משנה המקנא לאשתו רבי אליעזר אומר מקנא על פי שנים ומשקה על פי עד אחד או על פי עצמו רבי יהושע אומר מקנא על פי שנים ומשקה על פי שנים:

גמ' פתיב (במדבר ה): ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו וגו'. שלא וקנא לה לא מתוך שחוק ולא מתוך שיחה ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך מותן. אלא מתוך דבר של אימה. עבר וקנא לה באחד מכל הדברים הללו. מה איתאמרת למצוה. לעכוב. אין תימר למצוה קנויו קנוי. אין תימר לעכוב אין קנויו קנוי. אתייא בחדא כל מקום שנאמר חקה תורה מעכב הקנוי. רבי יהושע אומר בשם רבי אליעזר חובה. רבי יושע אומר רשות. אומר רבי לעזר בן רבי יוסי קומי רבי יסא אתיאי דרבי לעזר בבית שמאי ודרבי יהושע בבית הלל. דרבי לעזר בבית שמאי דבית שמאי אומרים לא יגרש אדם את אשתו אלא אם כן מצא בה ערוה. מצא בה דברים באורין לגרשה אינו יכול שלא מצא בה ערוה. לקיימה אינו יכול שמצא בה דברים באורין. לפום כן הוא אומר חובה. והא תני משום בית שמאי אין לי אלא היוצאה משום ערוה. מניין היוצאה וראשה פרוע וצדדיה כפופין וזרועותיה חלוצות. תלמוד לומר (דברים כד) כי מצא בה ערות דבר. אומר רבי מנא קיימתיה בעדים. וכאן שלא בעדים. ודרבי יהושע בבית הלל דבית הלל אמרי אפילו הקדיחה תבשילו. לפום כן הוא אומר רשות. רצה לקנאות וקנא. רצה לגרש וגרש. ומה טעמא דרבי לעזר כי מצא בה ערות דבר. ערוה זו סתירה. דבר זה קניני. דבר (שם) דבר. מה דבר האמור להלן על פי שנים עדים אף דבר האמור כאן על פי שנים עדים. ומשקה על פי עד אחד או על פי עצמו. (במדבר ה) ומעלה בו בתנאים שהיתה עמה על פי אחרים. תני רבי יוסי בי ר' יודה אומר משום ר' לעזר מקנא על פי עד אחד או על פי עצמו. ומשקה על פי שנים. נאמר כאן כי מצא בה ערות דבר. ואין מציאה בכל מקום אלא בעדים. מה מקיים ר' לעזר דבר. דבר שהוא מרגיל לבא לידי ערוה. עד א' מהו שישקה. מה אם פיו שאינו זוקק

[דף א' ע"ב]

לשבועת ממוזי הרי הוא משקה. עד אחד שהוא זוקקו לשבועת ממוז לא כל שכן. קרוב מהו שישקה. מי קרוב מבעלה. עד מפי עד מהו שישקה. מה בינו לבין הקרוב. קרוב אף על פי שאינו בשר עכשיו בשר הוא לאחר זמן. עד מפי עד אינו בשר לא עכשיו ולא לאחר זמן. מה טעמא דר' יהושע כי מצא בה ערות דבר. דבר זה קניני. כי מצא אין מציאה אלא בעדים. ומקנא על פי עד אחד או על פי עצמו

ומעלה בו בקינוי. מה מקיים רבי יהושע ערוה. ערוה שהיא באה מפנה דבר. השיבו על דברי רבי יוסי בן יודה אם בן אין לדבר סוף. הכל ממונו לקנאות לה בשנים ולהביא עדים שנסתרה ולפסלה מכתובה. אמר ר' יוסי מה פייקה להיפטר. אלא אתיא די לא על דמתניתין הכל ממונו לקנות לה מפיו ולומר שנסתרה ולפסלה מכתובה. אמר רבי מנא אפילו בהדין תניא אתייהא היא כמאן דמר מקנא לה מאביה ומבנתה. הכל ממנה לקנות לה מאביה ומבנתה ולהביא עדים שנסתרה ולפסלה מכתובה. אין תימא מה פייקה להיפטר. התורה התירה להיפטר. דמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי פתיב (דברים יג) כי יסיתך אחיך בן אפך וגו'. בתך פסטר. אפך פסטר. מתייחד אדם עם אמו ודר עמה. עם בתו ודר עמה. עם אחותו ואינו דר עמה. עדי קנוי שנמצאו זוממין לוקין. עדי סתירה שנמצאו זוממין אתה אמרתה לוקין.

[דף ב' ע"א]

מהו שישלמו לא מבחן היא מפסדת כתובה. או יבא פיי דמר רבי בא רבי יהודה בשם שמואל אין למידין דבר מדבר בעדים זוממין. והכא בן נסתרה בעד אחד בשחרית ובעד א' בין הערבים. יבא כהדא נתיחדה עמו בפני שנים. צריכה הימנו גמ שני. באחד אינה צריכה הימני גמ שני. באחד בשחרית ואחד בין הערבים זה היה מעשה ושאל ר' לעזר בן תדאי את החכמים ואמרו אין זה ייחוד. קינא לה בעד אחד בשחרית ובעד אחד בין הערבים מאחר שהוא איש והיא אשה אין קנוי קנוי. יבא כהדא אין מקבלין מן העדים אלא אם בן ראו שניהן באחת. רבי יהושע בן קרחה אומר ואפילו באו זה אחר זה. רבי ירמיה רבי שמואל בר יצחק בשם רב מודין חכמים לרבי יהושע בן קרחה בעידי הבכורה ובעידי החזקה. רבא בשם רבי ירמיה אף בעידי סימנין בן. מה דא פשיטא שזה אמר ראיתי שתי שערות בגבו. וזה אומר ראיתי שתי שערות בגפו. זה אומר איתי שערות אחת בגבה. וזה אומר ראיתי שערות אחת בכריסה לאו כלום כל שכן גבו וגפו.

[דף ב' ע"ב]

שנים אומרים ראינו שערות אחת בגבו ושנים אומרים ראינו שערות אחת בכרסו. רבי יוסי בי רבי בון ורבי הושעיה בריה דר' שמי חד אמר פסול. וחד אמר פשר. מאן דמר פסול כמעיד על חצי סימן. ומאן דמר פשר אני אומר שמוא נשרו. אחד אומר שתי שערות בגבו ואחד אומר שתי שערות בכרסו. רבי חגיגי אומר דברי הכל פסול רבי בא אמר דברי הכל פשר. רבי יודן אמר במחלקת רבי יוסי אמר במחלקת. אמר רבי יוסי לרבי חגיגי והא רבי יודן סבר פנותי. אמר ליה על רביה אנא פליג לא כל שכן עילוייה. אמר רבי מנא ואות אמר רבי חגיגי אילו שטר שהוא מחותם בארבעה עדים וקרא

מסכת נדה פרק חמישי

א. בנות כותים - נדות מעריסותן. והפותים - מטמאים משכב תחתון כעליון, מפני שהן בועלי נדות, והן יושבות על כל דם ודם. יום שהיא פוסקת בו סופרת בתוך שבועה. בנות הצדוקין, בזמן שנוהגות ללכת בדרך אבותיהן - הרי הן ככותיות. פרשו לדרך ישראל - הרי הן פישראליות. מעשה בצדוקי אחד, שסח עם כהן גדול, ונתנה צנורה מפיו ונפלה על בגדיו, בא כהן גדול ושאל את אשתו ואמרה לו: אף על פי שאנו נשי צדוקות - כלן נשאלות לחכמים. רבי יוסי אומר: אנו בקיאים בצדוקות יותר מן הכל, שכלן נשאלות לחכמים חוץ מן אחת הייתה שלא הראתה לחכמים, ומתה:

ב. בנות ישראל שלא הגיעו לפרקן - הרי הן בחזקת טהרה, ואין הנשים בודקות אותן. ומשהגיעו לפרקן - הרי הן בחזקת טמאות, והנשים בודקות אותן. רבי יהודה אומר: אף משהגיעו, אין הנשים בודקות אותן, שמא יקלקלו בדיהן, אלא סכות אותן שמן מבפנים ומקנחות אותן מבחוץ, והן נבדקות מאליהן:

ג. דם עוברת כוכבים ודם טהרה של מצרעת, בית שמאי אומרים: כדם מגפתה. ובית הלל אומרים: כרוקה וכמימי רגליה. דם יולדת שלא טבלה - מטמא לח ואין מטמא יבש (דברי רבי מאיר). רבי יהודה אומר: מטמא לח ויבש. רבי אליעזר אומר: מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל (בית שמאי אומרים: מטמא לח ואין מטמא יבש ובית הלל אומרים מטמא לח ויבש). אמרו בית הלל לבית שמאי: אי אתם מודים (בנדה) שאם הגיעה זמנה לטבל ולא טבלה, וראתה דם שהיא טמאה. אמרו להם בית שמאי לבית הלל: לא! אם אמרתם בנדה שאפלו טבלה וראתה - טמאה, תאמר ביולדת שאם טבלה וראתה - שהיא טהורה. אמרו להם: יולדת בזוב תוכיח, שאם טבלה וראתה לאחר ימי ספירה - טהורה, לא

טבלה וראתה - טמאה. אמרו להן בית שמאי: הוא הדין והוא התשובה, יולדת בזוב, ימי לידה עולין לה לימי זיבתה:

ד. המקשה, כמה תשפה ותהא זבה? רבי אליעזר אומר: מעת לעת. והלכה כדבריו. רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון: בית שמאי אומרים יומו. ובית הלל אומרים מעת לעת. המקשה בימי נדה - נדה. בימי זיבה - טהורה. קשתה יום אחד ושפתה שנים, או שקשתה שנים ושפתה יום אחד, או ששפתה וקשתה וחזרה ושפתה - הרי זו יולדת בזוב. אבל שפתה יום אחד וקשתה שנים, או ששפתה שנים וקשתה יום אחד, או שקשתה ושפתה, וחזרה וקשתה - אין זו יולדת בזוב. שופי סמוך ללידה - הרי זו יולדת בזוב. חננייה בן חכניאי משום רבי יהושע אומר: כל שחל קשוי שלה ביום שלישי שלה, אפלו כל היום כלה בשפי - אין זו יולדת בזוב: כמה היא קשויה ויהא תלוי בולד? אפלו ארבעים וחמשים יום; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר משום רבי טרפון: דיה חדשה. כיצד? קשתה שנים מן השמיני ואחד מן התשיעי, אפלו בתחלת תשיעי ילדה - הרי זו יולדת בזוב. אבל יום אחד בשמיני ושנים בתשיעי, אפלו בסוף תשיעי ילדה - אין זו יולדת בזוב. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים: ארבעה עשר ביולדת נקבה. לפיכך אם קשתה שבועה עשר יום - שלשה הראשונים ראויין לזיבה, והרי היא יולדת בזוב:

ה. יש מקשה עשרים וחמשה יום, ואינה זבה. כיצד? שנים בלא עת, ושבועה נדה, ושנים לאחר נדה, וארבעה עשר של קשוי. אבל אי אפשר שתקשה עשרים וששה יום במקום שאינו ולד, ולא היא יולדת בזוב. יש רואה מאה ימים ואינה זבה. כיצד? שנים בלא עת, ושבועה נדה, ושנים לאחר נדה, ושמונים של נקבה, ושבועה נדה, ושנים שלאחר נדה. רבי מאיר אומר: מאה וחמשים. שנים בלא עת, ושבועה נדה, ושנים שלאחר נדה, וחמשים של קשוי,

בדוק זה ומתקן. שוב מעשה בתינוק אחד, שהיו באין עמו נכרים בספינה, ועמד עליהן נחשול, והיו זועקין לאלהיהם כענין שנאמר (יונה א, ה): "ויראו המלחים ויזעקו איש אל אלהיו". אמר להן אותו התינוק: עד מתי אתם נשטין? זעקו למי שברא הים! וכא מעשה לפני חכמים, ואמרו: בדוק זה ומתקן:

מסכת נדה פרק ששי

א. בן תשע שנים ויום אחד. גר עמוני ומואבי מצרי ואדומי, כותי, נתיני, חלל וממזר שבא על בת כהן לוי וישראל - פוסלין מן הכהונה. רבי יוסי אומר: כל שזרעו כשר - כשרין, וכל שזרעו פסול - פסולין. רבי שמעון בן גמליאל אומר: כל שאתה רשאי לשא בתו - אתה רשאי לשא אלמנותו:

ב. בן תשע שנים שהביא שתי שערות - שומא. מכן תשע שנים ויום אחד עד בן שתים עשרה שנה ויום אחד שהביא שתי שערות - שומא. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: סימן. בן שלש עשרה שנה ויום אחד שהביא שתי שערות - הרי הוא כאיש לכל דבר. בן ארבע עשרה שנה וכן חמש עשרה שנה שלא הביא שתי שערות - הרי הוא כבן תשע לכל דבר. בן עשרים שנה שלא הביא שתי שערות, אף על פי שהביא אחר מכאן - הרי הוא כסריס לכל דבר. בת עשרים שנה שלא הביאה שתי שערות, אף על פי שהביאה לאחר מכאן - הרי היא כאילונית לכל דבר. רבי יוסי בן כפר אומר: שנת עשרים שנכנסו ממנו שלשים יום - מונין אותה שנה שלמה. וכן הורה רבי בלוד על תינוקת בת שמונה עשרה שנכנסו הימנה שלשים יום - שתהא כתינוקת בת שמונה עשרה שנה ויום אחד לכל דבר:

ג. ואלו הן סימני בוגרת, רבי אלעזר ברבי צדוק אומר: משיקשקשו הדדין. רבי יוחנן בן ברוקא אומר: משיכספ ראש החטם. רבי יוסי אומר: משיקיף עטרה. רבי שמעון

ושמונים של נקבה, ושבעה נדה, ושנים של אחר נדה. אמרו לו: אם כן יש מקשה כל ימיה ולא תהא זבה בהן. אמר להם: אין קשוי לנפלים. היתה בחזקת מעברת וקשתה שלשה ימים זה אחר זה - אסורה לביתה ואסורה לאכול בתרומה. קשתה ואחר כך הפילה דבר שאינו ולד - הרי זו יולדת בזוב. המקשה שלשה ימים ויצא הולד דרך דופנה - הרי זו יולדת בזוב. רבי שמעון אומר: אין זו יולדת בזוב. ודם היוצא משם - טמא. רבי שמעון מטהר:

ו. הפולטת שכבת זרע מבפנים - טמאה. רבי שמעון אומר: דיה כבועלה, מה בועלה אינו מטמא מבפנים כבחוזן, אף היא אינה מטמאה בפנים כבחוזן. תינוקת בת יום אחד - לנדה. אמר רבי יוסי: מעשה בעין בול והטבילה קדם לאמה. בת שלש שנים מתקדשת בביאה; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: בת שלש שנים ויום אחד. אחר זמן של בדיקות הבה והבת, אף על פי שאמרו אין אנו יודעים 'לשם מי נדרנו ולשם מי הקדשנו' - נדריהם נדר הקדשן הקדש. מעשה ברבי חנינא, שהדירו אביו בניזיר, והביאו אביו לפני רבן גמליאל, והיה רבן גמליאל בודקו אם בא לכלל הסימנין. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: אם בא לכלל עונות נדרים. אמר רבי: אל תצטער, אם ברשות אבא אני - הרי רשות אבא עלי והריני נזיר למפרע, אם ברשות עצמי אני - הריני נזיר מעכשו. עמד ונשקו על ראשו, אמר: מבטח אני בשם השמים שאין זה נפטר מן העולם עד שיורה הוראות בישראל. ולא נפטר מן העולם עד שהורה הוראות בישראל. אמר רבי אלעזר ברבי צדוק: אני ראיתי שהיה מורה הוראות בישראל:

ז. מעשה בתינוק אחד שהקדיש קרדמו לשמים, והביאו אביו לפני רבי עקיבא, והיה רבי עקיבא בודקו, אמר לו: בני, למי הקדשת? שמה לחמה וללכנה ולכוכבים ולמזלות שהן יפין? אמר לו: לא הקדשתי אלא למי שהברזל שלו! אמר רבי עקיבא:

לבוא. בנות כפרים - עליון ממהר לבוא, שטוחנות ברחים. רבי שמעון בן אלעזר אומר: בנות עשירים - צד הימין ממהר לבוא, שנישוף באפרקסותן. בנות עניים - צד השמאל ממהר לבוא, מפני שמביאין כדי מים ונושאות אחיהן על גיסייהן:

ז. כל המטמא באהל המת - מטמא טמאת שבעה. יש מטמא טמאת שבעה ואין מטמא טמאת האהל; כל שיש לו קרנים - יש לו טלפים. ויש שיש לו טלפים ואין לו קרנים; כל הנוטל צדקה - נוטל מעשר עני. ויש נוטל מעשר עני ואינו נוטל צדקה:

ח. דם הנדה ובשר המת, כל אלו שהרקיבו - הרי אלו טהורין. משום רבי נתן אמרו: פת שעפשה אינו מטמא טמאת אוכלין (ושרין אותה במקומה). וכמה הוא שריתן בפשירים? מצת לעת. יהודה בן נקיסא אומר: תחלתה אף על פי שאין סופה. רבן שמעון בן גמליאל אומר: עד שיהא פושרין מצת לעת: אמר רבי מאיר: מפני מה אמרו בשרץ שנמצא במבוי, מטמא למפרע עד שיאמר: 'בדקתי את המבוי הזה ולא היה בו שרץ', או עד שעת כבודו, מפני שחזקת בני ישראל בודקין בשעת כבודיהם, ואם לא בדקו - הפסידו הן למפרע. ומפני מה אמרו כתם שבחלוק מטמא למפרע, עד שתאמר: 'בדקתי את החלוק הזה ולא היה בו כתם', או עד שעת כבוסו, מפני שחזקת בנות ישראל בודקות חלוקיהן בשעת כבוסיהן, ואם לא בדקו - הפסידו הן למפרע. רבי אחא אומר: תחזור ותכבס, אם דעה מראיתו - ביודע שהוא לאחר כבוס, ואם לאו - ביודע שקדם כבוס. רבי אומר: אינו דומה כתם שלפני כבוס ככתם שלאחר כבוס, שלפני הכבוס - מגלדי, שלאחר הכבוס - מקדיר:

ט. קרדם שנגנב בתוך הבית - מטמא למפרע, עד שיאמר: 'נעלתי את המקום הזה'. רבן שמעון בן גמליאל מטהר, שאנו אומרים שמה השאלו לאחר ושכחה, או שמה נטל מזוית זו והניחו בזוית אחרת.

אומר: משתפשט הכף. וכן היה רבי שמעון אומר: כשם שאמרו שלשה סימנין מלמעלה, כך אמרו שלשה סימנים מלמטה, פנה מלמעלה - לא הביאה סימנין מלמטה, בוחל מלמעלה - הביאה סימנין מלמטה. צמל מלמעלה - נתפשטה הכף מלמטה:

ד. עד מתי תינוקת ממאנת? עד שתביא שתי שערות; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: עד שירבה השחור על הלכך. רבי יוסי אומר: עד שתקיף עטרה (רבי שמעון אומר: עד שיתפשט את הכף. בן שלקית אומר: עד שתכלכל). אמר רבי שמעון: מצאתי חנינא בן חכינאי מצדן, אמר לי: כשתלך אצל רבי עקיבא, אמור לו: עד מתי תינוקת ממאנת? אם יאמר לך עד שתביא שתי שערות, אמור לו: והלא במעמד בלכם העיד בן שלקית ביבנה עד שתכלכל. כשבאתי והרצתי דברים לפני רבי עקיבא, אמר לי: כלכל איני יודע, בן שלקית איני מכיר, אלא עד שתביא שתי שערות:

ה. שתי שערות שאמרו, אפלו אחת על גבה ואחת על כרסה. אחת על גבי קשרי אצבעותיה של יד ואחת על גבי קשרי אצבעותיה של רגל; דברי רבי שמעון בן יהודה איש כפר עכו, שאמר משום רבי שמעון: כל הנבדקות - נבדקות על פי נשים. וכן היה רבי אליעזר מוסר לאמו, ורבי ישמעאל היה מוסר לאשתו. רבי יהודה אומר: לפני הפרק ולאחר הפרק - נשים בודקות אותן, תוך הפרק - אין הנשים בודקות אותן, שאין משיאין ספקות על פי הנשים. רבי שמעון אומר: אף תוך הפרק נאמנת האשה, להחמיר אבל לא להקל. כיצד? נאמנת האשה לומר קטנה היא שלא תחלק, וגדולה היא שלא תמאן. אבל אין נאמנת לומר 'קטנה היא' שתמאן, וגדולה היא שתחליץ:

ו. אמר רבי אלעזר ברבי צדוק: כך היו מפרשין ביבנה ואמרו: כיון שבא התחתון - שוב אין משיחין בעליון. רבן שמעון בן גמליאל אומר: בנות פרכין - תחתון ממהר

מסכת נדה פרק שביעי

אחרים אומרים משום רבי נתן: כל הכתמים הנמצאים במרחצאות של נשים - טמאין. בית המרחץ של כותים - מטמא באהל מפני שקוברין שם את המתים. רבי יהודה מטהר, מפני שחלדה וברדלס גוררין אותם מיד:

י. שדה שנאבד בה קבר - נאמן הכותי לומר: 'אין שם קבר', לפי שאינו מעיד על גופו של קבר. ואילן שמסיד על הארץ - נאמן הכותי לומר: 'אין תחתיו קבר', לפי שאינו מעיד אלא על גופו של קבר:

יא. תולה בכל דבר שיש לה לתלות. מעשה ותלה רבי מאיר בקילור. ורבי תלה בשרף של שקמה. ספק עברה בשוק של טבחים ספק לא עברה - הרי זו אינה תולה. עברה, ספק נתזה עליה ספק לא נתזה עליה - הרי זו תולה. נתעסקה באדום - אינה תולה. בשחור במועט - אינה תולה, במרבה - תולה. בכנרית, רבי מאיר אומר: עד שתהא נכרית ראויה לראות. תולה חמורה בקלה. כיצד תולה? בשומרת יום כנגד יום בשני שלה, ובסופרת שבעה שלא טבלה, לפיכך היא מתקנת וחברתה מקלקלת. רבי אומר: אינה תולה, לפיכך שתייהם מקלקלות. הכל שוין שהיא תולה בשומרת יום בראשון שלה, וביושבת על דם טהר, ובתולה שדמיה טהורים:

יב. נמצא על חלוק בנה השוכב בצדה - הרי זו טמאה, מפני שמתהפך. ולא על בנה בלבד אמרו, אלא כל אדם, אלא שדברו חכמים בהוה. נמצא על פסיקיא שלה - הרי זו טמאה, שבשעה שמתרת מתחתה - נוגעת בתורפה. היתה מכה על ירכה - תולה. על צוארה שהיא יכולה לתלות - תולה. על כתפה שאינה יכולה לתלות - אינה תולה, ואינה אומרת: 'שמא ביד הוליקה לשם'. נמצא על קשרי אצבעותיה - טמאה, מפני שהידיים עסקניות הן. היו עליה שני כתמים אחד מלמעלה ואחד מלמטה, אף על פי שהתחתון גדול והעליון קטן - תולה את התחתון בעליון עד כגריס, שאני אומר ממקום שבא העליון בא התחתון:

א. נמצא על בית יד אנקלי שלה, אם מגיע כנגד תורפה - טמאה. ואם לאו - טהורה. היתה פושטתה ומתכסה בה בלילה. כל מקום שנמצא בה כתם - טמאה, מפני שהוא חוזר. אמר רבי אליעזר ברבי יוסי: הלכה זו הוריתי ברומי לטמאה, וכשבאתי אצל חברי, אמרו לי: יפה הורית:

ב. לבשה שלשה חלקין הברוקין לה, ונמצא על הפנימי, ולה לתלות - הרי זו תולה על החיצון. ואין לה לתלות - אינה תולה. קצרה שלבשה חלוקה של ארפה, וארפה שלבשה חלוקה של קצרה, אם הגיע כנגד בית תורפה של ארפה - שתיהן טמאות. כנגד בית תורפה של קצרה, קצרה - טמאה. וארפה - טהורה:

ג. שתיים שהיו טוחנות בריחים של יד, נמצא על הרגל הפנימי - שתיהן טמאות. על הרגל החיצונה - היא טמאה וחברתה טהורה. נמצא בינתיים - שתיהן טמאות. מעשה ונמצא על שפתו של אמבטי, ועל עלי של זית בשעה שהן מסיקות את התנור, ובא מעשה לפני חכמים וטמאום. רבי נתמיה אומר: על דבר שאינו מקבל טמאה - טהור. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אם הרגה מאכלת - תולה. ואם לאו - אינה תולה. וחכמים אומרים: בין כך ובין כך - תולה. אמר רבן שמעון בן גמליאל: אני אומר דבר אחד והם אמרו דבר אחד, לדברי אין סוף, ולדבריהם אין סוף. לדברי אין סוף, אין לה אשה שהיא טהורה, שאין לה כל מטה שאין עליה כמה טפי דם מאכלת. לדבריהם אין סוף, שאין לה אשה שאינה טהורה לבעלה, שאין לה כל סדין וסדין שאין עליה כמה טפי דמים. אבל רואה אני את דברי רבי חנינא בן גמליאל מדברי ומדבריהם, שהיה אומר: תולה במאכלת עד כגריס של פול, אף על פי שלא הרגה (תולה בכנה ובבעלה), וכדבריו אנו מורים:

ד. הם היוצא מן המקור, אף על פי שבדיוע שהוא דם המכה - טמא. ורבותינו אמרו: דם המכה - טהור. היתה בודקת בימין והיא טמאה, בשמאל והיא טהורה - לא תבדוק אלא בשמאל. בחצר והיא טהורה, בטרקלין והיא טמאה - לא תבדוק אלא בחצר. בעצמה והיא טמאה, בחברתה והיא טהורה - לא תבדוק אלא בחברתה; כיצד תולות זו בזו? עברה ושאינה עברה - תולה עברה בשאינה עברה. מניקה ושאינה מניקה - תולה מניקה בשאינה מניקה. זקנה ושאינה זקנה - תולה זקנה בשאינה זקנה. בתולה ושאינה בתולה - תולה בתולה בשאינה בתולה. היו שתיהן מעברות, שתיהן מניקות, שתיהן זקנות, שתיהן בתולות - זו היא שאמרו: 'לא היו ראויות לראות' - רואין אותן כאילו הן ראויות לראות:

ג. בתולה עברה ומניקה וזקנה - אין תולות זו בזו. אמר רבי מאיר: מעשה בשקמה שבכפר סבא שהם מחזיקין בו טמאה, בדקוהו ולא מצאו תחתיו כלום. פעם אחת בא הרוח ופרכתו מרשיו, ונמצאת גלגלת של מת שלמה דבוקה בשרשיו. אמרו לו: משם ראיה? שמא לא בדקוהו כל צרכו. אמר רבי יוסי: מעשה במערת של שיחין שהיו מחזיקין בו טמאה, בדקוהו עד שהגיע לקרקע שהיתה חלקה כצפרן, פעם אחת נכנסו פועלין לתוכה מפני גשמים, וכשהיו מהרסים בקרדמות, בדקו ומצאו שם מכתשת מלאה עצמות. אמרו לו: משם ראיה? שמא לא בדקוהו כל צרכו. אמר רבי שאול: מעשה בסלע בית חורין שהיו מחזיקין בו טמאה, ואינן יכולין לבדקן מפני שהיה מרבה. אמר להם זקן אחד: הביאו לי סדין, הביאו לו סדין ושראו במים ופרשו על גבו, ונמצא מן הצדדין נגוב ובאמצע לח, בדקו ומצאו שם בור גדול של מתים:

ד. ואיזהו רק תפל? כל שלא טעם כלום מבערב. ישן כל היום - אינו עושה רק תפל. נעור כל הלילה עד הבקר - עושה רק תפל.

ד. כתם הארץ - מצטרף. טפי טפין - אין מצטרפין. רבי אלעזר בר צדוק אומר: העד שהוא נתון תחת הכר ונמצא עליו דם, אם עגל - טהור, מפני שהוא דם מאכלת, ואם משוף - טמא מפני שהוא דם הקניח:

ה. האשה שהיא עושה צרכיה וראתה דם, אם עומדת - טמאה, ואם יושבת - טהורה; דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר: בין כך ובין כך - טהורה. איש ואשה שעשו צרכיהם בתוך הספל, ונמצא דם על המים, רבי מאיר ורבי יוסי אומרים: תולה. ורבי שמעון אומר: אינו תולה:

ו. דם היוצא עם הרעי - טהור. דם המנטף, בין לפני המים בין לאחר המים - טמא. הנמצא בתוכו - טהור. למגעות ולהיסטות - הולכין אחר הרב:

מסכת נדה פרק שמיני

א. הרי שהיתה נשאת והיתה רואה דם בשעת תשמיש - משמשת פעם ראשונה, שניה ושלישית, מכאן ואילך - אינה משמשת, אלא תתגרש ותנשא לאחר. נשאת לאחר והיתה רואה דם בשעת תשמיש - משמשת פעם ראשונה שניה ושלישית, מכאן ואילך - לא תשמש, אלא תתגרש ותנשא לאחר. נשאת לאחר והיתה רואה דם בשעת תשמיש - משמשת פעם ראשונה ושניה ושלישית. עד כמה מתרת לנשא? עד שלש. יתר מכאן - אסורה עד שתבדוק את עצמה. כיצד בודקין אותה? מביאין שפופרת ונותן לתוכה מכחול, ומביא מוך ונותן בראש המכחול, נמצא על ראשו - הרי זו טמאה, מפני שהוא דם המקור, ועל הצדדין - הרי זו טהורה, מפני שהוא דם צדדין. אם יש לה נסת - הרי זו תולה לנסתה. אם יש לה מכה - הרי זו תולה בה. ואם היתה דם נדתה משנה מדם מכתה - הרי זו אינה תולה:

ב. נאמנת אשה לומר: 'יש בי מכה במקור', ואין בי מכה במקור; דברי רבי. רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי מאיר:

מי לעיסת גריסין של חלקת נפש, רבי יהודה אומר: מי גריסין רותח ועובר שיתן לתוכו מלח:

ה. מי רגלים שהחמיצו. וכמה היא חמוצץ? שלשה ימים. נתר - זו נתר אלכסנדרית. בורית וקמוליא ואש"לג, מכל מקום מקשקש ואין צריך לנגבו. העבירן שלא כסדרן, ראשונים - עלו לו, ושניים - לא עלו לו:

ו. העביר עליו שבעה סמנין ולא עבר. ושנה ועבר - הטהרות טהורות. ששה סמנין ולא עבר, סאפון ועבר - הטהרות תלויות, שאלו העביר עליו השביעי, שמא היה עובר:

ז. דם הנדה ודאי - מעביר עליו שבעה סמנין ונוטל. השק והעור - אין מעבירין עליהן שבעה סמנין ומבטלין. הבגד הצבוע - מטמא בכתמים. ורבי נתן בן יוסף אומר: אינו מטמא בכתמים, שלא תקנו בגדי צבעונין לאשה אלא להקל על כתמיהן. בגד שאבד כתם - מעביר עליו שבעה סמנין ומבטלו. רבי שמעון בן אלעזר אומר: בודקו שכונות שכונות. אבדה בו שכבת זרע, אם היה חדש - בודקו במחט. שחק - בודקו בחמה:

מסכת נדה פרק תשיעי

א. היתה למודה להיות רואה בתחלת הוסת, כל הטהרות שעשתה בתחלת הוסת ובאמצע הוסת ובסוף הוסת - טמאות. באמצע הוסת. כל הטהרות שעשתה בתחלת הוסת - טהורות. באמצע הוסת ובסוף הוסת - טמאות. ובסוף הוסת, כל טהרות שעשאה בתחלת ובאמצע הוסת - טהורות. ובסוף הוסת - טמאות. רבי יוסי אומר: אף ימים ושעות וסתות הן:

ב. כיצד? היתה למודה להיות רואה מיום עשרים ליום עשרים משש שעות לשש שעות? הגיע יום עשרים ולא ראתה - אסורה לשמש כל היום; דברי רבי יהודה. ורבי יוסי מתיר עד שש שעות. עברה שש שעות ולא ראתה - אסור לשמש כל היום;

דברי רבי יהודה. ורבי יוסי מתיר משש שעות ולמעלה, ואין מחיבין אותה שתהא ידה בעינה כל היום, אלא בודקה סמוך לוסתה:

ג. היתה למודה להיות רואה יום עשרים ואחד, יום עשרים ושנים, יום עשרים ושלושה - הרי זו וסת לסרוגין. סרגה ליום עשרים וארבעה - אינו וסת. היתה למודה להיות רואה יום חמשה עשר, ושנתה ליום ששה עשר - זה וזה אסורין. שנתה ליום שבעה עשר - התר ששה עשר, ונאסר חמשה עשר ושבעה עשר. שנתה ליום שמונה עשר - התרו בלן, ואין אסורות אלא משמונה עשר ואילך. היתה למודה להיות רואה יום עשרים ושנתה ליום שלשים - זה וזה אסורין. הגיע יום עשרים ולא ראתה - מתרת לשמש עד יום שלשים, וחוששת ליום שלשים. הגיע יום שלשים וראתה, הגיע יום עשרים ולא ראתה, הגיע יום שלשים ולא ראתה, התר יום שלשים ונאסר יום עשרים, מפני שארז בזמנו בא:

ד. הרואה דם - מטמאה מעת לעת. מה היא מטמאה? אוכלין ומשקין, משפכות ומושבות, וכלי חרס המקפין צמיד פתיל, ואינה מקלקלת, ואינה מטמאה את בועלה, ואינה מונה שבעה אלא משעה שראתה:

ה. הרואה כתם - מטמאה למפרע. ומה היא מטמאה? אוכלין ומשקין, משפכות ומושבות, וכלי חרס המקפין צמיד פתיל, ומקלקלת למיניה, ומטמאה את בועלה, ואינה מונה שבעה אלא משעה שראתה. זו תולין, לא אוכלין ולא שורפין:

ו. תינוקת שלא הגיע זמנה לראות ונשאת, בית שמאי אומרים: נותנין לה ארבעה לילות מסרגין, ואפלו בארבעה חדשים. ובית הלל אומרים: כל זמן שהיא נוגפת ובזמן שלא הפסיקה מחמת תשמיש, אכל הפסיקה מחמת תשמיש וראתה - הרי זו טמאה נדה. נשתנה מראה דמיה - טמאה

עקיבא משניהן, אבל הלכה כדברי רבי אליעזר:

ט. הזב והזבה הנדה והיולדת ומצרע שמתו - מטמאין במשא. ואין מטמאין אלא ברבן. רבי שמעון אומר: אין שורפין עליהן את התרומה ואין תיבין עליהם על טמאת מקדש וקדושי, שאין טמאה אלא מדברי סופרים. וכן היה רבי שמעון אומר: מפני מה אמרו עובד כוכבים שמת שהוא טהור מלטמא במשא? לפי שאין טמאתו אלא מדברי סופרים:

י. ומודה רבי יהודה ביושבת על המשבר ומתה, ויצאה הימנה רביעית דם - שהיא מטמאה משום פתם. אמר רבי יוסי: לפיכך אין מטמאה באהל. ורבי יהודה אומר: אף מטמא באהל:

יא. בראשונה היו מטבילין כלים על גב נדות מתות, והיו נדות חיות מתבישות. התקינו שיהיו מטבילין על גבי כל הנשים מפני כבודן של נדות חיות. בראשונה היו מטבילין על גבי זבין מתין, והיו זבין חיים מתבישין - התקינו שיהיו מטבילין על גבי כל האנשים מפני כבודן של זבין חיים. בראשונה היו מניחין את המגמר תחת חולי מעים מתים, והיו חולי מעים חיים מתבישין - התקינו שיהיו מניחין תחת הכל, מפני כבודן של חולי מעים חיים. בראשונה היו מוציאין עשירים בדרגש, ועניים בפליכה, והיו עניים מתבישין - התקינו שיהיו הכל מוציאין בפליכה מפני כבודן של עניים. בראשונה היו משקין בבית אבל - עשירים בזכוכית לבנה, ועניים בזכוכית צבועה, והיו עניים מתבישין - התקינו שיהיו הכל משקין בזכוכית צבועה, מפני כבודן של עניים. בראשונה היו מגלין פני עשירים ומכסין פני עניים, מפני שהיו משחרין פניהם מפני הבצרת, והיו עניים מתבישין - התקינו שיהיו מכסין הכל מפני כבודן של עניים. בראשונה היה הוצאת המת קשה לקרובים יותר ממיתתו, עד שהיו קרוביו מניחין אותו ובורחין, עד שבא רבן גמליאל

נדה. וכשהגיע זמנה לראות - נותנין לה ארבעה לילות. הפסיקה מחמת תשמיש וראתה - הרי זו טמאה נדה. נשתנה מראה דמיה - טמאה נדה. ראתה ועודה בבית אביה - נותנין לה כל הלילה ונותנין לה עונה שלמה. וכמה עונה שלמה? פירש רבן שמעון בן גמליאל: לילה וחצי יום.

ז. וכלן שהיו שופעות ובאות, מתוך ארבעה לילות, לאחר ארבעה לילות, מתוך הלילה, לאחר הלילה - כלן צריכות לבדוק את עצמן. ובכלן רבי מאיר מחמיר כדברי בית שמאי. וכן שאר ראיות שבין בית שמאי ובית הלל - הלך אחר מראה דמים. שהיה רבי מאיר אומר: מראה דמים משנים הן זה מזה. כיצד? דם נדה - אדום. דם בתולים - אינו אדם. דם נדה - זהום. דם בתולים - אינו זוהם. דם הנדה - בא מן המקור. דם הבתולים - בא מן הצדדין:

ח. ראתה פתם ואחר כך ראתה דם - הרי זו תולה פתמה בראיתה בתוך מעת לעת; דברי רבי. רבי שמעון בן אליעזר אומר: יומו. אמר רבי: רואה אני את דברי רבי שמעון בן אליעזר מדברי, שהוא מתקן ואני מעות. בדיקה חלוקה והשאלתו לחברתה ואחר כך נמצא עליה דם - היא טהורה, וחברתה תולה בה. אמרו לו לרבי יהודה: אלמלי ידיה מנחות בעיניה כל בין השמשות, יפה אתה אומר! עכשו אומר: עם סלוק ידיה ראתה, מה לי הפרישה בטהרה בשביעי מן המנחה ולמעלה, מה לי הפרישה בטהרה בראשון? אמר לו רבי אליעזר לרבי יהושע: אפשר יום ראשון ויום שביעי טהורין והאמצעיים טמאין, והתורה אמרה (ויקרא טו, כח): "ואחר תטהר" - ואחר אחר לכלן. אמר לו רבי יהושע: ואי אתה מודה בנב שראה קרי, ונזיר שהלך תחת סככות ופרעות שמונה בסרוגין? והתורה אמרה (במדבר ו, יב): "והימים הראשונים יפלו". רבי יוסי ורבי שמעון אומרים: גראין דברי רבי אליעזר מדברי רבי יהושע, ודברי רבי

אומרים: על התלושין ב'כי יתן', ועל המחברין אינם ב'כי יתן'. אמר רבי יוסי ברבי יהודה: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על המרעיד את האילן להשיר ממנו משקין, ונפלו על התלושין שבו ועל מחברין שתחתיו - שהן ב'כי יתן', ועל שעקן משגבו - שאינן ב'כי יתן'. על מה נחלקו? על המרעיד את האילן להשיר ממנו אוכלין, ונפלו מבד על בד ומשוכה לחברתה באותו אילן, שבית שמאי אומרים: ב'כי יתן'. ובית הלל אומרים: אינן ב'כי יתן':

ב. אמרו בית הלל לבית שמאי: אי אתם מודים במעלה שק אחד ונתנו על גב הנהר או על גבי המערה, שאף על פי שהמים יורדים מצד העליון לצד התחתון - שאינן ב'כי יתן'. אמרו להן בית שמאי: אי אתם מודין במעלה שני שקין מן המערה ונתנו זה על גב זה, שהמים יורדין מן העליון לתחתון - שהתחתון ב'כי יתן'. רבי יוסי אומר: אחד שק ואחד שני שקין, בית שמאי אומרים: ב'כי יתן'. ובית הלל אומרים: אינן ב'כי יתן'. רבי יהודה אומר, רבי אליעזר אומר: זה וזה ב'כי יתן'. רבי יהושע אומר: זה וזה אינן ב'כי יתן'. ורבי עקיבא אומר: התחתון - ב'כי יתן', והעליון - אינו ב'כי יתן':

ג. הממחק את הגג ואת הכרישה, אף על פי שהמים יורדים מצד העליון לצד התחתון - אינן ב'כי יתן', נתלשו - הרי זה ב'כי יתן'. רבי יוסי אומר: זב וטמא שהיו מהלכין בדרך, וירדו גשמים על שערו ועל כסותו, אף על פי שסוחטין והמים יורדין מצד העליון לתחתון - הרי אלו טהורים, שאין נחשבים אלא לאחר שיצאו מכלן. יצאו מכלן - הרי אלו מכשרין וטהורין, שאין נחשבים אלא לאחר יציאתן:

ונהגו קלות ראש בעצמו ויצא בכלי פשתן, ונהגו העם אחריו לצאת בכלי פשתן. בראשונה היו אומרים: בשר התאנה - טהור. חזרו וגזרו עליו שיהא מטמא את הידים. חזרו וגזרו עליו שיהא מטמא במגע. חזרו וגזרו עליו שיהא מטמא במשא כנבלה. חזרו ואמרו: כל הגת שנעשית על גבי בשר התאנה - טהור. חזרו ואמרו: אף חיה ועוף - טמאין לקדש וטהורין לתרומה. רבי אלעזר בן יהודה איש אוכלין אומר: אפלו נעשית על גבי עוף אחד ועל גב תרנגול אחד - טמאה לקדש וטהורה לתרומה:

יב. בזו שהיה בית הלל קורין אותו - גרגרן, היו בית שמאי קורין אותם - בועל נדה. אמרו להם בית שמאי לבית הלל: אי אתם מודים ברואה בתוך אחד עשר יום שטבלה לערב ושמשה - שהן מטמאין משכב ומושב וחיבין בקרבן, אף הרואה יום אחד עשר - תהא חיבת בקרבן. אמרו להן בית הלל לבית שמאי: לא, אם אמרתם בתוך אחד עשר יום, שכן יום שלאחריו מצטרף עמו בזיבה, תאמרו ביום אחד עשר שאין יום שלאחריו מצטרף עמו בזיבה. אמרו להם בית הלל: אם הביאנו לידי טמאת משכב ומושב להחמיר, נביאהו לידי קרבן להקל? ועוד מדבריתם אתם נושבים, שאתם אומרים טבלה יום שלאחריו ושמשה ואחר כך ראתה - מטמאה משכב ומושב ופטורה מן הקרבן, אף אתם השונו מדותיכם, אם שנה לו לטמאה - ישנה לו לקרבן, ואם לא שנה לו לקרבן - לא ישנה לו לטמאה אלא להחמיר ולא להקל.

מִסְכַּת מְכַשְׁרֵינָא פֶּרֶק רֵאשׁוֹן

א. המרעיד את האילן להשיר ממנו משקין, ונפלו על תלושין שבו ועל מחברין שתחתיו - בית שמאי אומרים: ב'כי יתן'. ובית הלל

1 וְכִי יִתֵּן מוֹסֵם עַל זֵרַע וְנִפְל מִנִּבְלָתָם עָלָיו טָמֵא

הוּא לָכֵם (ויקרא יא, לח):

ד. המסדר קנקנים בכפה, אף על פי ששאבו יותר מלוג - אינן ב'כי יתן'. ולענין מי חטאת אין חוששין שמא שאבו. אחרים אומרים משום רבי נחוניא: אם היו מחסנות אינן שאובות:

ה. מי פרות שנפלו לתוכן טפת מים כל שהן - טמאים; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: הולכין אחר הרב. רבי אליעזר בן יעקב אומר: אפלו כור ציר שנפל לתוכו טפת מים כל שהוא - טמא. נפל לתוכו יין דבש וחלב - הולכין אחר הרב:

ו. הטורף את גגו והמכבס את כסותו, אימתי יודע אם רבו גשמים אם לאו? אם בתחלה היה מנשף גסותו, ועכשו הוא מנשף טפין עבות. רבי יהודה אומר: בתחלה היה מנשף טפין חתוכות, ועכשו יורד טפה אחר טפה:

ז. מצא בשור - הולכין אחר רב הטבחין. מחרוזות - הולכין אחר רב אוכלי בשור. מצא בה תינוק משלך מחצה על מחצה - מטילין עליו שני חומרין. רבי יהודה אומר: אם היתה שם עובדת כוכבים אחת או שפחה אחת - היא חשודה להשליך:

מִסְכַּת מְכַשְׁרִין פֶּרֶק שְׁנַי

א. חבית שהיא מלאה פרות ונתונה בתוך המשקין, כל ששאבו - הרי זה בכי יתן. אמר רבי יוסי: במה דברים אמורים? בשל חרס, אבל בשאר כל הכלים - אינן שואבין. וכלי אבן הרפין - הרי הן ככלי חרש. סדין שנתנה על גבי סלון לחטן בו את חטיו וטנגו, אם מחמת המים - ב'כי יתן'. אם מחמת הסדין - אינו ב'כי יתן'. המרבץ את ביתו במים ונתן בו שבלין וטנגו, אם יש עליהן משקה טופח - הרי זה ב'כי יתן'. ואם לאו - אינו ב'כי יתן'. רבי שמעון אומר: אף על פי שיש עליו משקה טופח - אינו ב'כי יתן'. מודים חכמים לרבי שמעון במרבץ את גרנו - שאינו ב'כי יתן'. ובמשקים להביא פסלת, אם בשביל שיש עליו טל - הרי זה ב'כי יתן', ואם בשביל שלא יבטל ממלאכתו - אינו ב'כי יתן':

ב. בהמה שיירדה לשתות מים העולים בפיה ובשפמה - הרי הוא ב'כי יתן'. בידה וברגלה - אינן ב'כי יתן'. רבי שמעון בן אלעזר אומר: המים העולין ברגלי אדם - לעולם טמאין. רבי יהודה אומר: מים העולין ברגלי בהמה טמאה - לעולם טמאין. הממלא בחבית, המים העולין באחריה ובחבל המכונן על צוארה ובחבל שהוא לצרכה - הרי הוא ב'כי יתן'. ולענין מי חטאת - אינן חוששין שמא לא נתמלא בפלי. ערכה שירד דלף לתוכה, הנתזין והצפין - אינן ב'כי יתן'. נטלן לשופכן - בית שמאי אומרים: ב'כי יתן', ובית הלל אומרים: אינן ב'כי יתן'. במה דברים אמורים? בטהורה. אבל בטמאה - הכל מודין שהוא ב'כי יתן'; דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר: אחת טמאה ואחת טהורה - בית שמאי אומרים: הרי הן ב'כי יתן', ובית הלל אומרים: אינן ב'כי יתן'. הנוגע בנבלה, והנוגע במשכב ובמושב, בתוך המקוה טמא, וטהור בעליה. זב שדרס על גבי משכב ומושב, בתוך המקוה טמא, וטהור בעליה. פרות שנפלו לתוך אמת המים ופשט מי שידי טמאות ונטלן - ידיו טמאות והפרות טהורין. ואם חשב שיורחו ידיו - ידיו טהורות והפרות ב'כי יתן':

ג. הממלא בקילון, פרש רבי עקיבא: אם נגבו מד - טהורין. ואם לא נגבו, אפלו עד שלשים יום - טמאין. סתמן - שלשה ימים. עצים שנפלו עליהן משקין טמאין וירדו עליהן גשמים - טמאים. אבא יוסי בן דוסתאי אומר: אם רבו - טהורין, ויסיקן אפלו בידיים טמאות. הוציאן שירדו עליהן גשמים, אפלו רבו - טמאים. בלעו משקין טמאים אף על פי שהוציאן שירדו עליהן גשמים - טהורים. ולא יסיקן אלא בידיים טהורות. רבי שמעון אומר: אם היו לחין והסיקן, ורבו עליהן משקין היוצאין מהן על מים שבלעו טהורין מקל וחמר, ומה אם מי גשמים שהן עלולין לקבל טמאה - הרי הן מטהורין ברב, מי פרות שאינן עלולין לקבל טמאה - אינו דין שיטהרו ברב! אמרו לו:

תּוֹסֶפֶת

הַשְּׁלִים

גבֵי יָדָיו, וְאָף עַל פִּי שֶׁחָשַׁב עָלָיו - טְהוֹר.
 כִּנְסוּ לְתוֹךְ הַכְּלִי - טָמֵא: הַדּוֹרֵס עֲנָבִים
 בְּחֻבֵּית, אָף עַל פִּי שֶׁהֵיזִין צָף עַל גְּבֵי יָדָיו -
 טְהוֹר. וְכֵן בְּעוֹבֵד כּוֹכָבִים, אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ
 מִשּׁוֹם יֵזֵן נֶסֶף:

לֹא, אִם אָמַרְתָּ בְּגִשְׁמִים - שְׁמִטְהֲרִין אֶת
 הַטָּמְאִין, תֹּאמַר בְּמֵי פְרוֹת - שְׂאִין מְטַהֲרִין
 אֶת הַטָּמְאִין !:

ד. הַטּוֹבֵל בַּיָּם אוֹ בַּנְּהָר, אָף עַל פִּי שֶׁהִפְלִיג
 יוֹתֵר מִמֵּיל - הָרִי זֶה בְּכִי יִתֵּן. עֶבֶר בְּנְהָר,
 אוֹ שֶׁדָּחֵאוּ חֲבֵרוֹ, אוֹ שֶׁיָּרְדוּ עָלָיו גִּשְׁמִים
 וְרַבּוֹ - טְהוֹרוֹ שְׁנַיִם אֶת הָרֵאשׁוֹנִים. הַתְּרַקֵּב
 וְהַמְּדוּכָה שֶׁהָיוּ בָהֶם מִים טָמְאִין וְהַטְּבִילָן,
 רֵאשׁוֹנִים - טְהוֹרוֹ מִלְטָמָא, וְהַשְּׁנַיִם - הַכְּשָׁרוֹ
 לְקַבֵּל טָמְאָה. הָעוֹשֶׂה צְפוּר בְּמֵים הַנְּתוּזִין
 וְאֵת שָׂבָה - אֵינָן בְּכִי יִתֵּן; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.
 רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: זֶה וְזֶה בְּכִי יִתֵּן (רַבִּי יוֹסִי
 אוֹמֵר: הַנְּתוּזִין - אֵינָן בְּכִי יִתֵּן, וְאֵת שָׁבוּ -
 הָרִי זֶה בְּכִי יִתֵּן). וְהָעוֹשֶׂה אִמָּה בְּמֵים -
 אֵינָן בְּכִי יִתֵּן:

ה. הַמּוֹדֵד אֶת הַבוֹר בֵּין לְאָרְכּוֹ וּבֵין לְרָחְבוֹ
 - הָרִי זֶה בְּכִי יִתֵּן; דְּבָרֵי רַבִּי טְרַפּוֹן. רַבִּי
 עֲקִיבָא אוֹמֵר: לְעֻמְקוֹ - בְּכִי יִתֵּן. וְלִרְחֻבוֹ
 - אֵינוֹ בְּכִי יִתֵּן. אָמַר לוֹ רַבִּי טְרַפּוֹן:
 כְּשֶׁמְדַדּוֹ לְרָחְבוֹ - אֵין רוּצָה בְּמִשְׁקָה
 שְׁבָרְשָׁם, וְכְשֶׁמְדַדּוֹ לְעוֹמְקוֹ - רוּצָה בְּמִשְׁקָה
 שְׁבָרְשָׁם. אָמַר לוֹ: אִם כֵּן יֵהָא מִשְׁקָה
 שְׁבָרְשָׁם - טָמֵא. לְמַטָּה מִן הָרִשָּׁם - טְהוֹר!
 אָמַר לוֹ: אֵי אַתָּה מוֹדֵה שֶׁהִמְלֵא בְּחֻבֵּית,
 הַמֵּים הַעוֹלִין בָּהּ אַחֲרֶיהָ, וּבְחֻבֵּל שֶׁהוּא
 לְצַרְכָּהּ שֶׁהֵן בְּכִי יִתֵּן, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְמֵים
 שֶׁיִּפְלוּ לְתוֹכָהּ עַד שֶׁיִּגְעֵנוּ לְאַחֲרֶיהָ, אָף כֵּאֵן
 אֵי אֶפְשָׁר לְמִשְׁקָה שְׁבָרְשָׁם עַד שֶׁיִּהְיֶה
 לְמַטָּה מִן הָרִשָּׁם. חֲזַר רַבִּי טְרַפּוֹן לֵהִיּוֹת
 שׁוֹנֵה כְּדַבְּרֵי רַבִּי עֲקִיבָא:

ו. שֶׁלֶּשֶׁל אֶת הַחֻבֵּל לְבוֹר לִידָע אִם יֵשׁ בוֹ
 מֵים - הָרִי זֶה בְּכִי יִתֵּן. יָדָיו וְרַגְלָיו - אֵינָן
 בְּכִי יִתֵּן. שֶׁלֶּשֶׁל אֶת הַמְּטִלִית לְהַעֲלוֹת בָּהּ
 דָּלִי אוֹ קִתּוֹן, וְכִלְכְּלָהּ לְהוֹשִׁיב עָלֶיהָ
 תְּרַנְגְּלַת - אֵינָן בְּכִי יִתֵּן. וְאִם נֶעַר - הָרִי זֶה
 בְּכִי יִתֵּן. הַמּוֹצִיא מִסְמֵר לְגִשְׁמִים לְכַבּוֹתוֹ
 - אֵינָן בְּכִי יִתֵּן, וְאִם בִּשְׁבִיל לְצַרְפוֹ - הָרִי
 זֶה בְּכִי יִתֵּן. הַמְּנִיחַ אֶת הָאוֹד בְּגִשְׁמִים
 לְכַבּוֹתוֹ - אֵינוֹ בְּכִי יִתֵּן, וְאִם בִּשְׁבִיל
 לְעֻשׂוֹתוֹ פָּחֵם - הָרִי זֶה בְּכִי יִתֵּן. הַשּׁוֹקֵל
 עֲנָבִים בְּכַף מֵאֻזְנִים, אָף עַל פִּי שֶׁהֵיזִין צָף עַל

בשורה טובה ומשמחת!

שוין יעצט
דא צו באקומען
אפגעשיקט יעדע וואך

צו אייער טיר

אויף די פאסט

די שטארק אויפגעכאפטע
וועכנטליכע קונטרסים

עצתו אמונה

הערליכע בריוו, שאלות

ותשובות אין אלע אקטועלע

נושאים אין טאג טעגליכן לעבן.

געשריבן דורכן ראש ישיבה
הרה"ג ר'

יואל רוטה

שליט"א

רופט אדער טעקסט

718•387•2691

קח
הכל
הקודש

אדער שיקט א אימעיל צו subscribe@kerenhadfusa.org

<p>23</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>יב 12</p>	<p>עלות השחר _____ 4:20 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:36 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:02 שקיעה _____ 8:13 בבלי: יומא מב • ירושלמי: כתובות סז • תוספתא: נדה ה ב"ך: יחזקאל לד-לה • רמב"ם: שבועות ו</p>
<p>24</p>	<p>שני Monday</p>	<p>יג 13</p>	<p>עלות השחר _____ 4:19 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:36 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:01 שקיעה _____ 8:14 בבלי: יומא מג • ירושלמי: כתובות סח • תוספתא: נדה ו ב"ך: יחזקאל לו-לז • רמב"ם: שבועות ז</p>
<p>25</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>יד 14</p>	<p>עלות השחר _____ 4:18 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:36 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:01 שקיעה _____ 8:15 בבלי: יומא מד • ירושלמי: כתובות סט • תוספתא: נדה ז ב"ך: יחזקאל לה-לט • רמב"ם: שבועות ח</p>
<p>26</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>טו 15</p>	<p>עלות השחר _____ 4:18 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:35 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:01 שקיעה _____ 8:16 בבלי: יומא מה • ירושלמי: כתובות ע • תוספתא: נדה ח ב"ך: יחזקאל מ-מא • רמב"ם: שבועות ט</p>
<p>27</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>טז 16</p>	<p>עלות השחר _____ 4:17 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:35 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:01 שקיעה _____ 8:17 בבלי: יומא מו • ירושלמי: כתובות עא • תוספתא: נדה ט ב"ך: יחזקאל מב-מג • רמב"ם: שבועות י</p>
<p>28</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>יז 17</p>	<p>עלות השחר _____ 4:16 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:35 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:01 שקיעה _____ 8:18 בבלי: יומא מז • ירושלמי: כתובות עב • תוספתא: מכשירין א ב"ך: יחזקאל מד-מה • רמב"ם: שבועות יא</p>
<p>הדלקת הנרות 8:01 Candle Lighting</p>			<p>בהעלותך, פרק ב</p>
<p>29</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>יח 18</p>	<p>עלות השחר _____ 4:16 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:35 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:01 שקיעה _____ 8:18 בבלי: יומא מח • ירושלמי: סוטה א • תוספתא: מכשירין ב ב"ך: יחזקאל מו-מז • רמב"ם: שבועות יב</p>
<p>זמן מוצש"ק 9:31 Shabbos Ends</p>			

וְדַע עַם אִיזוֹ אֵת וְהַתָּרֵן, קָעֲנֵנּוּ זַיִנֵּעַ עֲבִירוֹת נִישְׁט אַיִבְעָרוֹעֲנֵן זַיִנֵּעַ מִצְוֹת.

(ספר המדות אית ותָרֵן חֲלָק ב' סיון א')